

ማርቆስ ፃኣፔ ጎዳ ዩሱስ ኪሪስቶስ ዛሎ ኮዥ ሃይሶ ዓይያ ካሮ

ማርቆስ ፃኣፔ ኮዥ ሃይሳ፡- «ሃይያኦሲ ናዓሢ ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዥ ሃይሶ ቤርቶኬ» ጌይሢና ዓርቃኔ፤ ሃኖ ኮዥ ሃይሴሎ ጋራ ዩሱሴ ማዳ ዓሲና ሃሣ ቢታንቶ ዓኣ ዓሲ ማዒ ጴዳኔ፤ ዒዛኮ ቢታንታኣ ዔርዚያይዳ፣ ፑርቶ ዓያኖ ዑያይዳ ዓኣ ዋልቆና ዓሲኮ ጎሜ ዓቶሞ ጌይያናይዳ ጴዳኔ፤ ሃሣ ጊንሣ ዩሱሴ፡- «ዓሲ ጎሜ ዓይሉሞይዳፓ ኬሲ፣ ታሼሞፖሞ ዩያ ዛሎ ማሂ ጉሪ ዒንጋኒ ሙኬያ ታኣኒ ዓሲናይኬ» ጌዒ ፔ ቶኦኪና ኬኤዜኔ።

ማርቆስ ዩሱሴ ዛሎ ዓኣ ሃይሶ ሺኢሺሢ ፒዜና ደዲ ዋልቆና ዓኣ ጎይሢና ማዓዛ ዒዛኮ ባሼ ማሊያ ዩሱሴኮ ቃኣሎና ዔርዚያናይዳቱሞንቲ ዒ ማዳ ዲቃሢ ሄርሺሳ ማዳይዳኬ፤ ቃሲ ሃሣ ማሰካ ዮሃኒሴ ዛሎ ሃይሶ፣ ዩሱሴኮ ዋኣያና ማሰቲያና ፃላሄ ዩሱሴ ዳቢሻኑሞፖ ጌሼ ጌሺያ ዛሎ ቃሚሢ ማዔ ዓይሢ ካራ ዒንጌሢኮ ጊንፃ ዩሱሴኮ ዔርዚያና ሃርጊንቲ ዓሶ ፖዒሶ ማዳ ዛሎ ኬኤዛኔ። ጊንፃፓ ናንጊቤቃ ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ኮሺ ዔሪ ዔሪ፣ ዱሴ ዋድና ዩሱሴ ዒፃ ዓሳኣ ባሼና ዒዛ ዒዒ ዒዒ ደንዴኔ፤ ሃሣ ጋፒንፃ ዓይያንሢ ዩሱሴ ሼሞፓሢዳ ጋፒንፃ ቃልሾ ኬሎ ጋራ ማዳንቲ ማድና ባሼ ዒዛኮ ሱዲንቶ ዛሎና ሃይባፓ ዔቁያ ዛሎሞ ኬኤዛያኬ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቁ ባኮ

- ኮዥ ሃይሶኮ ቤርቶ (1:1-13)
- ዩሱሴኮ ጌለላይዳ ማድና ዓሶ ቤርታ ፔጋዲያ (1:14—9:50)
- ጌለላይዳፓ ዩሩሳላሜ ሄላንዳኣና ማዳንቲ ባኮ (10:1-52)
- ጋፒንፃ ቃልሾ ኬላ ዩሩሳላሜይዳ ሃሣ ኮይሎ ዓጫ ማዳንቲ ባኮ (11:1—15:47)
- ዩሱሴኮ ሃይባፓ ዔቁያ (16:1-8)
- ሃይባፓ ዔቁ ጎዳኮ ጴዳያና ሌካ ጫሪንጮ ዓኣዲያ (16:9-20)

ማሰካ ዮሃኒሴ ዩሱሴ ዛሎ ዳጊዲ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 3:1-12፤ ሉቃ. 3:1-18፤ ዮሃ. 1:19-28)

1 ሃይ ያኦሲ ናዓሢ * ዩሱስ ኪሪስቶስ ኮዮ ሃይሶ ቤርቶኬ፤
 2 ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ ዒሲያሴ ዛሎና፤
 «ያኦሲ ኔኤኮ ቤርታ ጎይያ ጲሻንዳያ
 ታኣኮ ኪኢቶ ናዓሢ ታ ዳካንዳኔ፤
 3 ዩይያ፡-
 ሲንሢ ጎዳኮ ጎይያ ጊኢጊሹዋቱ፤
 ሉኡጎ ጎይያዋ ፒዚሱዋቱ»
 ጌዒ ጌዒ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዒላታ ዓሲ ዑኡሲ»
 ጌይንቲ ፃአፒንቲሢ ጉዲ፡-
 4 ማሰካ ዮሃንሴ † ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ዓሰም፡- «ያኦሲ
 ዒንሢም ጎሞ ዓቶም ጋዒንዳጉዲ ጎሞ ቡኡዒ ቡኡዒ ዋኣሢና
 ማሰቱዋቱ» ጌዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ሙኬኔ።
 5 ዒማና ዩሁዳ ዓጮ ዓሰንታ ዩሩሳላሜ ዓጮ ዓሳ ቢያ ዒዛ ኮራ
 ሙኪ ጎሞ ቡኡዒ ቡኡዒ ዮርዳኖሴ ጎየ ዎራ ማሰታኔ።
 6 ዮሃንሴ ጋኣሎ ጌይንታ ቆሎኮ ጋፓኔፓ ኮሾና ማኣየ ማይንቲ፤
 ኬርኖይዳ ቃልሾ ቱካኔ፤ ዒዛኮ ሙዓ ዓቢሢና ዑቶ ዔኤሲናኬ።
 7 ዒዚ ዓሰም ኬኤዛዮ፡- «ታ ሂርኪ ጌዒ ዒዛኮ ዱርዞ ቱኮ ሱዞ
 ቡላኒ ዒጊቻያ ታ ጌዳፓ ባሼ ታኣኮ ጊንፆ ሙካንዳኔ» ጌዔኔ።
 8 «ታኣኒ ዒንሢ ዋኣሢና ማሰካኔ፤ ዒዚ ጋዓንቲ ዒንሢ ዓያና
 ጌኤሽና ማሰካንዳኔ» ጌዔኔ።

ዩሱሴኮ ማሰቲያና ፃላሄ ዒዛ ጌሺ ጎሜ ማዲሳኒ ዳንዳዒባኣሢ
 (ማቲ. 3:13-17፤ 4:1-11፤ ሉቃ. 3:21-22፤ 4:1-13)

9 ዩኖ ዎዶና ዩሱሴ ጌሊላ ዓጮ ዓኣ ናዚሬቲ ካታማፓ ሙኪ
 ዮርዳኖሴ ጎየ ዎራ ዮሃንሴ ኮራ ማሰቲኔ።
 10 ዩሱሴ ዋኣፆፓ ኬኬሰካኣና ጫሪንጫ ቡሊንቲ ጌኤዮ ዓያና
 ዒዛይዳ ዶኦሌ ማሊ ኬዳንቲ ዒ ዛጌኔ።
 11 ዩማና፡- «ኔኤኒ ታኣኮ ናሽኪንታ ናዓሢኬ፤ ታና ኔ ኮሺ ዎዛሳኔ»
 ጋዓ ዑኡሲ ጫሪንጫፓ ሙኬኔ።
 12 ዩማፓ ኔጉዎየ ጌኤዮ ዓያና ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዒዚ
 ዓኣዳንዳጉዲ ዔቂሴኔ።

---

* 1:1 ያኦሲ ናዓሢ፡- ጋዓዛ ፔቲ ፔቲ ሚናኣ ማፃኣፓ «ያኦሲ ናዓሢ» ጋዓ ቃኣላ ቃሱዋሴ።
 1:2 ሚሊ. 3:1። 1:3 ዒሲ. 40:3። † 1:4 ማሰካ ዮሃንሴ፡- ፔቲ ፔቲ ሚናኣ
 ማፃኣፓ «ማሰካ ዮሃንሴ» ጌይያ ሃሺ «ዮሃንሴ ማሰኪ ማሰኪ» ጋዓኔ። 1:6 2ካኣቶ.
 ማ 1:8። 1:11 ማዢ. ማፃ 22:2፤ ዓይኑ. 2:7፤ ዒሲ. 42:1፤ ማቲ. 3:17፤ 12:8፤
 ማር. 9:7፤ ሉቃ. 3:22።

13 ዩሱስ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎይዳ ያይዲታሚ ከሌ ፃላሃ ዒዛ ዛጋኒ ገሻንቴ ዴዔኔ፤ ዒዚያ ዓኣሢ ካዮ ቦያ ባኣካኬ፤ ጋዓንቴ ያኦሲኮ ከኢታንቻ ሙኪ ዒዛ ማኣዴኔ።

ዩሱስ ሞላሢ ዓርቃ ያይደንሢ ዔኤሌሢ
(ማቴ. 4:12-22፤ ሉቃ. 4:14-15፤ 5:1-11)

14 ዮሃንሴ ቱኡዞ ማኣራ ቱኡቴሰካፓ ዩሱስ ያኦሲኮ ኮዡ ሃይሶ ከኤዚ ከኤዚ ጌሊላ ዓጮ ሙከኔ።

15 ዒዚ ከኤዚያ፡- «ፒዙሞ ዋዳ ሙከኔ፤ ሃሣ ያኦሲኮ ካኣቴማ ዑከኔ፤ ጎሞይዳፓ ማዑዋቴ፤ ሃያ ኮዡ ሃይሶዋ ጉሙርቁዋቴ» ጌዔኔ።

16 ዩካፓ ዩሱስ ጌሊላ ባዘኮ ዓጮና ዓኣዲቤቃ ሲሞኦኔና ዒዛኮ ጌርሲ ዒንዲራሴ ጎያሢና ሞሎ ፒሪ ዓርቃያታሢሮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኣጩ ሱሲጉዲ ጋሶና ሱዞ ባዘ ዋኣያይዳ ዓጋንቴ ዛጌኔ።

17 ዩሱሴያ ዔያቶም፡- «ሃኒ ታ ጊንያ ሙከዋቴ፤ ታኣኒ ዒንሢ ዓካሪ ዓሲ ፒሪ ዓርቃያ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

18 ዔያታ ቤዘና ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኣጮጉዴ ሱዞ ሃሺ ዒዛ ጊንያ ዓኣዴኔ።

19 ዩካፓ ዒዚ ዳካ ሃከሰካፓ ሃሣ ሜሌ ዒሸና ጌኤዚና ማዔያ ዴንቁኔ፤ ዔያታኣ ዜብዲዮሴ ናኣቶንሢ ያይቆኦና ዮሃንሴናኬ፤ ዩንሢያ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ፔኤኮ ሞላሢ ዓርቆ ሮኣጮጉዴ ሱዞ ኮሻኔ፤

20 ዩሱሴ ዔያቶ ዛዛጋያ ዔኤሌኔ፤ ዔያታኣ ዩሱሴ ጊንያ ዓኣዲያሮ ዔያቶኮ ዓዳሢ ዜብዲዮሴና ዒዛኮ ማዳ ዓሶ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳ ሃሺ ዓኣዴኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቆ ዓሢኮ ዳቂያ
(ሉቃ. 4:31-37)

21 ዩማፓ ዩሱሴ ዒዛና ዓኣዘንሢና ዋላ ቁፒርናሆሜ ጎያ ካታሞ ጌሌኔ፤ ሄሊሣ ዓይሁዶ ዓሶኮ ሃውሺያ ከሎና ዔያቶኮ ሺኢጲያ ማኣሮ ጌሊ ዔርዚሢ ዓርቁኔ።

22 ዩሱሴኮ ዔርዚያ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዔርዛሢጉዲቱዋንቴ ፔኤኮ ዳኤፒ ቢታንቶና ዔርዛኔ፤ ዩያሮ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዒዛኮ ዔርዚያና ዲቃቲ ሄርሼኔ።

23 ዒማና ዓይሁዶ ዓሶኮ ሺኢጲያ ማኣራ ፑርታ ዓያናና ዓኣ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዚያ ሂዚ ጌዒ ዳጊዲ ዒላቴኔ፡-

24 «ናዚሬቶ ዩሱሴ! ኔኤና ኑኡና ዎላ ዓይጎ ፔቱዎ ዓኣይ? ኔ ኑና ባይዛኒ ሙኪያ? ታኣኒ ኔኤኮ ያኑዎ ዔራኔ፤ ኔኤኒ ገኤሺ ያኑሲ ናይኬ» ጌዔኔ።

25 ዩሱሴያ ፑርቶ ዓያናሢ፡- «ዚቲ ጌዔ፤ ዓሢዳፓ ኬሰኬ!» ጌዔ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያናሢያ ዓሢ ሚርጌና ጎቃይሴሢኮ ገንፃ፣ ፑኡፒ ዑኡሲና ዒላቲ ዒዛይዳፓ ኬሰኬኔ።

27 ዓሳ ቢያ ዲቃቲሢና ሄርሺ ዎሊ ኮራ፡- «ሃይ ዓይጎ ባኣዚዳይ? ፑርቶ ዓያና ፔ ቢታንቶና ዒዚ ዓይሣኔ፤ ዔያታኣ ዒዛዎ ዓዓይሢንታኔ፤ ሃይ ዓኪ ዔራቶቱዎይ?» ጌዔ ጌዔ ሴካና ሃንጋና ዎሊ ያኑጩኔ።

28 ዩያሮ ቤዘማና ዩሱሴኮ ሱንፃ ጌሊላና ኮይሎይዳ ዓኣ ዓጮ ቢያይዳ ዎይዚንቲኔ።

ዩሱሴ ሚርጌ ሃርገንቲ ዓሶ ፓሢሢ
(ማቲ. 8:14-17፤ ሉቃ. 4:38-41)

29 ዩማና ዩሱሴ ዓይሁደኮ ሺኢጲያ ማኣራፓ ኬሰኪ ያይቆኑቤና ዮሃኒሴና ዎላ ሲሞኦኔና ዒንዲራሴና ማኣሪ ጌላንቲ።

30 ጋሮይዳ ሲሞኦኔኮ ባይጎ ቆዳንቲ ላሂ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ቆዳንቲያዎ ዓሳ ዒዛዎ ቤዘና ኬኤዜኔ።

31 ዩሱሴ ዒዛ ባንሢ ዑካያ ኩጮ ዒዛኮ ዓርቂ ዔቂሴኔ፤ ቆሣኣ ዒዛ ሃሺኔ፤ ዒዛ ዔቂ ዔያቶ ሸኣቺንሢኔ።

32 ዓሳ ጌሊ ሳዓ ዓሚሢኮ ገንፃፓ ዓሳ ሃርገንቲ ዓሶንታ ፑርቶ ዓያና ዓርቂ ዓሶ ቢያ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ።

33 ካታዎ ዓሳ ቢያ ማኣሮ ጋሮይዳ ቡኪንቲ ዓኣኔ።

34 ዩሱሴ ሚርጌ ዲማ ዲማ ደርዖና ሜታዳ ዓሶ ፖዒሴኔ፤ ፑርቶ ዓያናዎ ዓሶፓ ኬሴኔ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ያናታቲያ ዔራኔ፤ ማዔቶዎ ዔያታ ፔቲ ባኣዚ ጋዓንዳጉዲ ዩሱሴ ዔያቶ ዓይሢባኣሴ።

ዩሱሴ ጌሊላይዳ ዔርዜሢ
(ሉቃ. 4:42-44)

35 ካሪያ ዑፃ፣ ሳዓ ዲሚ ዓኣንቲ ዩሱሴ ጳጢ ኬሰካያ ሺኢቃኒ ዓሲባኣ ቤሲ ዓኣዳኔ።

36 ሲሞኦኔና ዒዛኮ ላጎንሢ ዩሱሴ ኮዒ ገንፃ ዓኣዳኔ።

37 ዔያታ ዒዛ ዳንቃያ፡- «ዓሳ ቢያ ኔና ኮዓንቲቱዎይ?» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ታ ሙኪሢ ዔርዜኒ ማዔያታሢሮ ዔርዜኒ ሃያ ዑኬ ዓኣ ጉርዶ ኑ ዓኣዶዎ» ጌዔኔ።

39 ይናገር ዓይሁድ ዓሰኮ ሺኢጲያ ማእራ ዔርዚ ዔርዚ ሃሣ ፑርቶ ዓያኖዋ ዓሰፓ ኬሲ ኬሲ ጌሊላ ዓጮ ቢያ ሃንቴኔ።

0-9 ኬሰካ ዶርዓሢና ዓርቂንቴ ዓሢ ዩሱሴ ፓሣሢ
(ማቴ. 8:1-4፤ ሉቃ. 5:12-16)

40 0-ጾይዳ ኬሰካ ፑርቶ ዶርዓሢና † ዓርቂንቴ ፔቴ ዓሲ ዩሱሴ ኮራ ሙኪ ዒዛኮ ቶኮ ዴማ ጉምዓታዎ፡- «ኔ ኮዔቴ ታና ጌኤሻኒ ዳንዳዓኔ» ጌዒ ሺኢቄኔ።

41 ዩሱሴያ ሚጨንታዎ ኩጮና ዒዛ ካአሚ፡- «ጌኤሸከ! ኔ ጌኤሸካንዳጉዲ ታ ኮዔኔ» ጌዔኔ።

42 0-ጾይዳ ኬሰካ ፑርቶ ዶርዓሢ ዓሢ ሃሻዛ ቤዞማና ዒዚ ጌኤሸከኔ።

43 ዩሱሴ ዓሢ ዳካአና ሂዚ ጌዒ ኮሺ ላቲ ዓይሣኔ፡-

44 «ሃያ ባኮ ጾአማአ ኔ ኬኤዙዋጉዲ ኔና ዔሬ፤ ጋዓንቴ ዓአዲጋፓ ኔና ቄኤሳሢም ዳቄ፤ ዴርማአ ኔኤኮ ጌኤሸኪያ ማርካ ማዓንዳጉዲ ዩያጉዴ ዶርዓሰካፓ ዳቄ ዓሳ ዒንጎም ጌዒ ሙሴ ዓይሣ ዒንጊያ ጾአሰም ዒንጌ።»

45 ያዒ ማዔቶዋ ዓሢ ዒኢካፓ ኬሰካዎ ዓሲም ቢያ ቤዞይዳ ኬኤዚሢ ዓርቄኔ። ዩያይዳፓ ዔቄያና ዩሱሴ ዎኖ ካታሞ ማዔቶዋ ፔጌና ጌላኒ ዳንዳዒባኣሴ። ጋዓንቴ ካታሞኮ ዙላ ዓሲባኣ ዔቄ ቤሰካ ናንጋኔ፤ ዓሳ ቢያ ቤዛፓ ዒዛ ባንሢ ሙካኔ።

2

ዩሱሴ ዎቦ ዓሢ ፒሼሢ
(ማቴ. 9:1-8፤ ሉቃ. 5:17-26)

1 ዩሱሴ ዳካ ዓቢኮ ጊንፃፓ ቁፒርናሆሜ ጌይንታ ካታሜሎ ማዒ ሙከኔ፤ ዒዚ ዒኢካ፣ ናንጋ ማእራ ዓአሢ ዋይዘንቴኔ።

2 ሚርጌ ዓሲ ሙኪ ጋርና ዙሎና ቤሲባይዚ ኩሚ ቡኪንቴኔ፤ ዩሱሴያ ዔያቶም ቃአሎ ኬኤዛኔ።

3 ዩማና ጾይዶ ዓሲ ፔቴ ሃንታኒ ዳንዳዐ-ዋ ዎቦ ዓሲሰኬያ ኬዲ ዩሱሴ ባንሢ ሙከኔ።

4 ዴርኮ ዲቡሞፓ ዔቄያና ዓሢ ዔያታ ዩሱሴ ሄሊሳኒ ዳንዳዒባኣሢሢ ዩሱሴ ዓአ ዛሎና ሳኮ ሻሂ ዩሱሴኮ ቤርታ ዒዛ ኬዶና ሃላሢና ዎላ ኬይሴኔ።

1:39 ማቴ. 4:23፤ 9:35። † 1:40 0-ጾይዳ ኬሰካ ፑርቶ ዶርዓሢ፡- ጋዓዛ ጌኤኮ ማፃአፓ ጋዓ ጎይያና 0-ሢዳ ኬሰካያ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ዶርዎ ቢያኬ (ሉቁ. ዓኬ 13 ጌዳ ዛጌ)። 1:44 ሉቁ. ዓኬ 4:1-32።

5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዎማዒ ጉሙርቂሢ ዓኣቴያ ዛጋዖ፥ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎቦ ዓሢም፡- «ታ ናዓሢዮ ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢዳፓ ፔቴ ፔቴዘንሢ ዒኢካ ዴዒ ዓኣዖ ፔ ዒኖና፡-

7 «ዎዲ ሃይ ዓሢ ሃያ ጌዒ ጌሰታይ? ሃይ ዖኦሲ ጫሽኪሢኬ፤ ፔቴ ዖኦሲዳፓ ዓታዛ ጎማ ዓቶም ጋዒኒ ዳንዳዓሢ ዖናዳይ?» ጌዒ ማሌኔ።

8 ዩማዒ ጌዒ ዔያታ ማላኣና ዩሱሴ ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖ ማሊዖ ፔ ዓያኖና ዔራዖ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ዒኖና ዓይጎር ሃያ ጌይ ማላይ?»

9 ሃያ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎቦ ዓሢም ጎማ ኔኤኮ ዓቶም ጌዒንቴኔ» ጌዒሢና «ዔቂ ኔኤኮ ኔና ዔኪሙኮና ሃላሢ ኬዲ ዓኣዴ» ጌዒሢዳፓ ዎና ሹሌዓይ? ጋዖ፡

10 ዓሲ ናዓሢኮ* ጎይይዳ ጎማ ዓቶም ጋዒኒ ዎልቁና ዓኣ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራንዳጉዲ» ጌዔሰካፓ ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎቦሢም፡-

11 «ታ ኔኤም ጋዓኔ፤ ዔቂ ኔና ኬዲ ሙኮና ሃላሢ ኬዲ ኔ ማኣሪ ዴንዴ» ጌዔኔ።

12 ሃንታኒ ዳንዳዑዎ ዎቦሢም ቤዘማና ዔቃዖ ፔና ኬዲ ዔኪ ሙኮና ሃላሢ ኬዲ ቢያ ዓሳ ዛጋንቴ ኬሰኬኔ። ዩያር ዓሳ ቢያ ዲቃቴ ሄርሻዖ፡- «ሃያ ጉዴ ባኣዚ ኑ ዛገ ቤቂ ባኣሴ» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዖኦሲ ጋላቴኔ።

ዩሱሴኮ ሌዊ ዔኤሊዖ
(ማቴ. 9:9-13፤ ሉቃ. 5:27-32)

13 ዩማፓ ዩሱሴ ጌለላ ባዘ ዓጮ ላሚ ዓኣዴኔ፤ ዴራ ቢያ ዒዛ ባንሢ ሙካዛ፥ ዒዚ ዔያቶ ዔርዜኔ።

14 ዩካፓ ዒዚ ዴንዳኣና ዒልፒዮሴ ናኣዚ ሌዊ ጎዖሢ ኮርሞም ማዓ ባኣዚፓ ቢያ ሚኢሹ ቡኩሳያታሢር ዒዚ ፔኤኮ ማዶ ቤዛ ዓኣንቴ ዛጋዖ፡- «ሃኒ ዩዔ» ጌዔኔ፤ ዒዚያ ዔቂ ዒዛ ጊንዖ ዓኣዴኔ።

15 ዩካፓ ዩሱሴ ሌዊ ማኣራ ሙኡዚር ጊኢጋዛ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ጊንዖ ሃንታሢር ዔያቶይዳፓ ሚርጌሢ ኮርሞም ማዓ ባኮይዳፓ ሚኢሹ ቡኩሳዘንሢና ጎሞ ዓሶናታዖ ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶና ዎላ ሙዓኒ ዴዔኔ።

---

* **2:10** ዓሲኮ ናዓሢ፡- ጋዓ ሰንዓ ዩሱሴ ኮዥ ሃይሶ ማጻኣፖይዳ ፔና ዔኤላ ሰንዖኬ።

16 ፔርሴ ዓሶ ዜርፃፓ ማዔ፥ ሙሴ ዔርዜ ዎሳ ዔርዛዘንሢ ዩሱሴ ሚኢሾ ቡኩሳ ዓሶና ጎሞ ዓሶና ዎላ ሙዓሢ ማጋ፡- «ዓይጎር ዒዚ ዩያጉዴ ዓሶና ዎላ ሙዓይ?» ጌዒ ዩሱሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ፆኦጩኔ።

17 ዩሱሴ ዔያታ ዩያ ጋዓሢ ዎይዘ፡- «ዴኤሻ ዔራ ዓሲ ሃርጊንቲ ዓሲም ኮይሳንዳኣፓዓቲም ዎሊ ዓሲም ኮይሱዎሴ፤ ታኣኒ ሙኬሢ ጎሞ ዓሶ ዔኤላኒ ማዓንዳኣፓዓቲም ጌኤኸ ዓሶ ዔኤላኒ ሙኪባኣሴ» ጌዔኔ።

ሙያ ሃሺፆ ዳምቦ ዛሎ ፆኦጩንቲ ፆኦጩሢ
(ማቲ. 9:14-17፤ ሉቃ. 5:33-39)

18 ማሰካ ዮሃንሴኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሶና ሙያ ሃሺፆ ዳምቦ ካፓኔ፤ ዩያር ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙካ፡- «ማሰካ ዮሃንሴ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ፔርሴ ዓሶና ሙያ ሃሺ ዳምቦ ካካፓንቲ፥ ኔ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዩያጉዴ ካቸዎኣሢ ዓይጎርዳይ?» ጌዔኔ።

19 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዑኡታሢ ዔያቶና ዎላ ዓኣንቲ ዔፖ ዓሳ ሙያ ሃሺፆ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዓ? ዑኡታሢ ዔያቶና ዎላ ዓኣንቲ ዔያታ ሙያ ሃሺፆ ዳምቦ ካፓኒ ዳንዳዑዎሴ።

20 ጋዓንቲ ዑኡታሢ ዔያቶይዳፓ ዳማዳንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ዩና ዎድና ዔያታ ሙያ ሃሺፆ ዳምቦ ካፓንዳኔ» ጌዔኔ።

21 «ፆናታቲያ ዓኪ ዓፒላይዳፓ ዔኪ ጩሚ ዓፒላይዳ ዓጊ ሲኩዎሴ፤ ዓጊ ሲኬቶ ዓኮ ዓጊፆ ጉርሚ ጩሞ ዓፒሎ ዳዳርዘንዳኔ፤ ዳርዒፃኣ ቤርታኣሰካፓ ፔቶ ዳልጋንዳኔ።

22 ዩያጉዴ ሶልኪ ዑሺ ዎሆ ጩንቁ ፆቲዳ ሺሜ ዎሂንቲዎሴ፤ ዎሂንቲቲ ጋዓንቲ ሺሜ ዑዣ ቡርቁ ፆቶ ዲኡሳንዳኔ። ዑዣኣ ላኣሊንታንዳኔ። ዩያር ሺሜ ዑሺም ዓኪ ጌኤሺ ፆቲ ኮይሳኔ።»

ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓቦ ዛሎ ፆኦጩንቲ ፆኦጩሢ
(ማቲ. 12:1-8፤ ሉቃ. 6:1-5)

23 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢና ዎላ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ፔቲ ዛርጌ ጎሺ ጊዴና ዓኣዳንቲ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዛርጎ ቲሻሢ ዲኡዚ ዲኡዚ ዔኪሢ ዓርቄኔ።

24 ዩያር ፔርሴ ዓሳ ማጋ፡- «ሃኣዛጌ፥ ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዓይሁደኮ ሃውሾ ኬሎና ማዲንቲዎ ባኣዚ ዓይጎር ማዳይ?» ጌዒ ፆኦጩኔ።

25 ዩሱሴ ማሃ፡- «ዳውቲ ፔኤኮ ዓሶና ናይዲንቲ ሜታዴ ዎድና ዒዚ ዓይጎ ማዴቶዎ ዒንሢ ማሊ ናባቢባኣዳዳ?»

26 ዓቢያታሪ ጎምሂ ቄኤሶኮ ቢያ ዑሂ ማዒ ማዳ ዎደና ዒዚ ያኦሲ ማኦሪ ጌሊ ቄኤሶይዳፓዓቲም ያኦማኦ ላኦጊንቴያ ማዔ። ያኦሲም ዒንጎና ካዖ ሙዔኔ፤ ዒዛና ዎላ ዓኦ ዓሶማኦ ዒንጌኔ።»

27 ሃሃ ዩሱሴ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓይሁደኮ ሃውሺያ ከሌ ዓሲም ማዢንታንዳኦፓዓቲም ዓሲ ዩና ሃውሺ ከሌሎም ማዢንቲባኦሴ።»

28 ዩያጉዲ ዓሲኮ ናዓሂ ዩና ሃውሺ ዓቤሎኮዎ ጎዳከ።»

3

ዩሱሴ ኩቺ ዎቦ ዓሲ ዳቂሺሂ

(ማቴ. 12:9-14፤ ሉቃ. 6:6-11)

1 ዩካፓ ዩሱሴ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞ ማዒ ጌሌኔ፤ ዒኦካ ፔቴ ኩቺ ዎቦ ዓሲ ዓኦኔ።

2 ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዞይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዩሱሴ ዎጎና ዓይሂሳኒ ኮዓዖ፡- «ሂንዳ ሃና ዒዚ ሃውሺ ዓቦና ሃያ ዎቦ ዓሂ ፓሣቴ ኑ ዛጎም» ጌዒ ዒዛ ካፔኔ።

3 ዩሱሴ ኩጮ ዎቦ ዓሂም፡- «ሃይካ ሙኪ ባኦካ ዔቄ» ጌዔኔ።

4 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶ ያኦጮዖ፡- «ዓይሁደኮ ሃውሺ ከሎና ዓይሂንቴሂ ኮሺ ማዳንዳጉዲም ፑርታ ማዳንዳጉዲዳይ? ሸምፖ ዳዳቂሸምዎ ባባይዞምዳይ?» ጋዓዛ፣ ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶኮ ዒና ዔኩዎያ ማዒ ደጩሂር ያዩጋፓ ዒኦካ ዓኦ ዓሶ ዳጋዲ ዛፓዖ ዎቦ ዓሂም፡- «ኩጮ ኔኤኮ ፒሺ» ጌዔኔ። ዒዚያ ፒሺ ዎደና ኩጮ ዳቄኔ።

6 ዩያር ፔርሴ ዓሳ ዓይሁደ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዛፓ ከሰካዖ ዑኩና ዎማይዲ ዩሱሴ ዔያታ ባይዛንዳቲያ ካኦታሂ ሄርዲሴ ዓሶና ዎላ ዘርቴኔ።

ዴራ ባዞ ዓጫ ዩሱሴ ባንሂ ቡኪንቴሂ

7-8 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሂና ዎላ ጌሊላ ባዞ ባንሂ ዴንዴኔ። ዒማና ዒዚ ማዳ ባኮ ዎይዜ ዓሳ ማርጌሂ ዒዛ ባንሂ ሙኩኔ፤ ዔያታ ሙኩሂ፡- ጌሊላይዳፓ፣ ዩሁዳይዳፓ፣ ዩሩሳላሜይዳፓ፣ ዔደሚያሴይዳፓ፣ ዮርዳኖሴ ዎርኮ ሱካ ዓኦ ዓጫፓ ሃሃ ዒርሴና ሲደና ጌይንታ ካታማፓከ።

9 ዴርኮ ኮሺ ዲቢያይዳፓ ዔቄያና ዓሳ ዒዛ ቱቺ ሜታሱዎጉዲ ዎኦያና ፒንቆ ጎንጎ ዒዛም ጊኢጊሻንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዞንሂ ዒ ዓይሂኔ።

10 ሚርጌ ዓሳ ዲዚ ቤርታ ዓውሴሢረ ሃርጌና ሜታዳ ዓሳ ቢያ ዲዛኮ ዑቻ ካኣማኒ ኮዲ ሂዲንታኔ።

11 ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ዛጌ ዎደና ቢያ ዲዛኮ ቤርታ ሎኦሚ ሎኦሚ፡- «ኔኤኒ ጾኦሲ ናዓሢኬ» ጌዲ ጌዲ ዲላቴኔ።

12 ዩሱሴ ፑርቶ ዓያኖም ዲዛኮ ጾኦም ኬኤዙዋጉዲ ዶዲሺ ጎሬኔ።

ዩሱሴ ታጳ ላምዎ ዳኪንቴዞንሢ ዶኦሬሢ
(ማቴ. 10:1-4፤ ሉቃ. 6:12-16)

13 ዩሱሴ ጌሚር ኬሰካዎ ዲዚ ኮዔዞንሢ ፔ ባንሢ ዔኤሌኔ፤ ዔያታኣ ዲዛ ባንሢ ሙኬኔ።

14 ዔያታ ዲዛና ዎላ ማዓንዳጉዲ፥ ዔርዛንዳጉዲ ዔያቶ ዳካኒ ታጳ ላምዎንሢ ዶኦሬ፡- «ዳኪንቴዞንሢ» ጋዓ ሱንሢ ጌሢኔ።

15 ሃሣ ፑርታ ዓያና ኬሳንዳጉዲ ዎልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዔያቶም ዲንጌኔ።

16 ታጳ ላምዎ ዳኪንቴዞንሢ ማዒ ዶኦሬንቴዞንሢ ሃንሢኬ፡- ጳዒርሴ ጌዲ ሱንዎ ጌሦና ሲሞኦኔ።

17 ቦጾኔርጌሴ ጌይፃ ጉጉንሢጉዲ ማዔ ዓሳንሢ ጌዲ ሱንዎ ጌሢንቴ ዜብዲኖሴ ናኣቶ ያይቆኦቤና ዲዛኮ ጌርሲ ኖሃኒሴ።

18 ባንዲራራሴ፥ ፐልጾሴ፥ ቤርቴሌሞሴ፥ ማቴኖሴ፥ ቶኦማኦሴ፥ ዲልፐኖሴ ናኣዚ ያይቆኦቤ፥ ታዲኖሴ፥ ፔ ዓጮ ሚጨንታ ሲሞኦኔ።

19 ዩሱሴ ዓኣሢ ዲንጌ ዓሰቆሮንቶ ዪሁዳንታኔ።

ዩሱሴና ቤዔልዛቡሌ ጌይንታ ፑርቶ ዓያኖኮ ሱኡጋሢና
(ማቴ. 12:22-32፤ ሉቃ. 11:14-23፤ 12:10)

20 ዩካፓ ዩሱሴ ማኦሪ ጌላዛ ሚርጌ ዓሲያ ሙኪ ቡኬሢረ ዲዛና ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታዞንሢናም ዴዲ ሙዓኒ ማጌኔ።

21 ዩሱሴኮ ማኦሪ ዓሳ፡- «ዲዚ ዣኣሸካኔ» ዓሳ ጋዓሢ ዎይዚ ዲዛ ዓርቂ ዔካኒ ሙኬኔ።

22 ዩሩሳላሚፓ ሙኬ ሙሴ ዔርዘ ዎጎ ዔርዛዞንሢ፡- «ዲዛይዳ ቤዔልዛቡሌ ዓኣኔ፥ ዲዚ ፑርቶ ዓያኖ ኬሳሢ ሃያ ፑርቶ ዓያኖኮ ሱኡጋሢ ማዔ ቤዔልዛቡሌናኬ» ጌዲ ጌዲ ጌሰታኔ።

23 ዩሱሴ ዔያቶ ፔ ባንሢ ዔኤሌ ኮኣኪንሢና ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ፃላሃ ፃላሃ ዎዲ ኬሳኒ ዳንዳዓይ?

24 ፔቴ ካኣቴ ዓጨ ዎሊና ፓቂንቴ ጾልቴቶ ዩና ዓጮ ካኣቴማ ዶዲ ናንጋኒ ዳንዳዑዋሴ።

25 ሃሣ ፔቴ ማኦሪ ዓሲ ዎሊና ዣሊ ፓቂንቴቴ ዩና ማኦሪላ ማኦሪ ማዓኒ ዳንዳዑዋሴ፤

3:22 ማቴ. 9:34፤ 10:25።

26 ይያጉዲ ፃላሄ ዋለና ፓቂንቴቶ ጋፒንሢ ማዓንዳኣፓዓቴም ዔቃኒ ዳንዳዑቀሴ፤

27 «ሃሃ ፔቴ ዋልቄና ዓኣ ዓሲ ማኣሪ ጌላኒ ዒዛ ዋልቆሲ ቤርታዲ ቱኪባኣዎ ዒዛኮ ዓኣ ባኮ ቡሪ ዔካኒ ዳንዳዒንቴቀሴ።»

28 ዬሱሴ ሃሃ ኬኤዛዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዓሳ ማዳ ጎሞና ሃሃ ያኣሲ ጫሽካ ጫዠታዎ ዓቶም ጌዒንታንዳኔ።

29 ጋዓንቴ ዓያና ጌኤሺ ጫሽካሢም ቢያ ናንጊና ጋሌ ማዓንዳኣፓዓቴም ጎማ ዓቶም ጌዒንታዓኬ» ጌዔኔ።

30 ዬሱሴ ዬዎ ጌዔሢ ዓሳ፡- «ዒዛይዳ ፑርታ ዓያና ዓኣኔ» ጌዔሢሮኬ።

ዬሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንሢና
(ማቴ. 12:46-50፤ ሉቃ. 8:19-21)

31 ዬሱሴኮ ዒንደና ጌርሲንሢና ዒዚ ዓኣ ቤዞ ሙኪ ካራ ዔቃዎ ዓሲ ዳኪ ዒዛ ዔኤሊሴኔ።

32 ዒዛኮ ዓጫ ደዒ ዓኣ ዓሳ ዒዛም፡- «ኔኤኮ ዒንዳኣ፣ ጌርሲንሢ፣ ጌሮንሢ * ካራ ኔና ኮዓኔ» ጌዒ ኬኤዜኔ።

33 ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ዒንዳ ታኣኮ ያናዳይ? ጌርሲንሢያ ያናንሢዳይ?» ጌዒ ማሃዎ።

34 ዒዛኮ ዓጫ ደዔ ዓሶ ባንሢ ዛጊ ዛጊ፡- «ሃኣቶ ዛጉዋቴ፣ ታኣኮ ዒንደና ጌርሲንሢና ሃኣቶኬ፤

35 ያናታቴያ ያኣሲ ዓይሢያ ኩንሃዞንሢ ቢያ ታኣኮ ዒሾ ሚሾንታ ዒንደንታኬ» ጌዔኔ።

4

ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ኮኣኪንሢ
(ማቴ. 13:1-9፤ ሉቃ. 8:4-8)

1 ዬሱሴ ጌሊላ ባዞ ዓጫ ላሚ ዔርዚሢ ሳርቄኔ። ኮሺ ሚርጌ ዓሲ ዒዛ ባንሢ ሙኪ ቡኪንቴያ ማዔሢሮ፣ ዒዚ ዋኣያና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌሊ ደዔኔ፤ ዴሪ ጋዓንቴ ቢያ ባዞ ዓጫ ዔቄኔ።

2 ዒዚ ዔያቶም ኮኣኪንሢና ሚርጌ ባኣዚ ዔርዜኔ፤ ዔርዚያዎ ሃዚ ጌዒ ሳርቄኔ፡-

3 «ዋይዙዋቴ! ፔቴ ዓሲ ዜርሢ ዜርቃኒ ኬሰኬኔ፤

4 ዒዚ ጎዠይዳ ዜርቃኣና ፔቴ ፔቴ ዜርፃ ጎይዎ ዓጫ ኬዳዛ ካፓ ሙኪ ሙዔኔ፤

3:29 ሉቃ. 12:10። * 3:32 ጌሮንሢ፡- ጋዓዞ ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፓ ቃሱቀሴ።
4:1 ሉቃ. 5:1-3።

5 ዛሎ ዜርፃ ዳካ ዓጪ ዓኣ፡ ሃኣሻ ሳዓይዳ ኬዳዎ ሚርጌ ዓጪ ባኣሚር ዑኩና ባቃሌኔ።

6 ማዕቶዎ ዓባ ኬሰኬ ዎደና ሹሌኔ፤ ፃጺ ባኣሚርዎ ሚሌኔ።

7 ዛሎ ዜርፃ ዓንገሚ ቶሻ ባኣካ ኬዳም ዓንገፃ ዑጊ ባይዜሚር ዓኣፕዎዎ ዓቲኔ።

8 ዓቲ ዜርፃ ሃሣ ቃራ ሳዓይዳ ኬዳሚር ባቃሌኔ፤ ባቃላኣ ዑጊ ካጻኔ፤ ፔቴዛ ሃይሚታሚ ዓኣፕ፣ ባጌላ ላሂታሚ ዓቲዛኣ ጻኤታ ዓኣፔኔ።»

9 ዬሱሴ፡- «ሃያ ዋይዛሚ ኮሺ ዋይዘንጎ!» ጌዔኔ።

ዬሱሴ ኮኣኪንሚና ኬኤዚሳሲ ማሄ ባኮ
(ማቴ. 13:10-17፤ ሉቃ. 8:9-10)

10 ዬሱሴ ፔኤር ማዕ ዎደና ዒዛ ኮራ ዋይዘር ሙኬ ዓሶንታ ዒዛኮ ገንፃ ሃንታ ታጶ ላምዎ ናኣቶንታ ኮኣኪንሚና ዒዚ ኬኤዜሚኮ ቡሊዎ ያኣጩኔ።

11 ዒዚ ዒያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሚም ያኣሲኮ ካኣቱም ማኣርኮ ዓኣሺንቴ ዔራቶ ዒንገንቴኔ፤ ሃንጎዎቶ ዙላ ዓኣዘንሚም ጋዓንቴ ቢያ ባኣዚ ኮኣኪንሚና ኬኤዚንታኔ።

12 ያዲ ማዕሚ፡-
«ዔያታ ያኣሲ ባንሚ ማዒ
ጎማ ዔያቶም ዓቶም ጌዒንቴዎጉዲ
ዛጎ ዛጋያታዎ ዳንቁዎሴ
ዋይዘ ዋይዛያታዎ ዒና ዔኩዎሴ »
ጌይንቴ ጎይዳኔ።

ዜርሚ ዜራ ዓሲኮ ኮኣኪንሚ ቡሊዎ
(ማቴ. 13:18-23፤ ሉቃ. 8:11-15)

13 ዬሱሴ ዒያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሚማኣ ሃይ ኮኣኪንሚ ዒርቱዎዓዳ? ሂዳዎ ሃንጎ ኮኣኪንሚ ቢያ ዎዲ ዒንሚ ዔራኒ ዳንዳዔይ?

14 ዜርቃሚ ያኣሲ ቃኣሎ ዜርቃኔ፤

15 ቃኣላ ዜርቁንታ ዎደና ጎይዎ ዓጫ ኬዳ ዜርፃላ ዳዎሚ፡- ቃኣሎ ዋይዛኣና ቤዘማና ዔያቶኮ ዒኖይዳ ዜርቁንቴ ቃኣሎ ፃላሄ ዔካ ዓሶኬ።

16 ዬያጉዲ ሃኣቾ ሳዎይዳ ዜርቁንቴሚ ዳዎሚ፡- ቃኣሎ ዋይዛዎ ዑኩና ዎዛዲ ዔካዘንሚኬ፤

4:12 ዒሲ. 6:9-10።

17 ጋዓንቴ ዔያታ ዳካ ዎደሮ ማዓንዳኣገዓቴም ሶድሲ ፻፩ ባኣሢሮ ዳካ ዎደኮ ገንፃገገ ሶኦሲ ቃኣሎ ዛሎና ሜቶና ዳውሲሢና ሙኩቶ ዳቢንቴ ኔጉዎፆ ሃሻኔ።

18 ዓንጊያ ቶሾ ባኣካ ዜርቁንቴ ዜርፄላ ዳዎሢ፡- ቃኣሎ ዎይዛ ዓሶንሢኬ፤

19 ጋዓንቴ ሃያ ዓጮናንጎሮ ሜታዲያና ቆሎናሹሞና ሜሌ ፓሠቀ ባኣዚ ሱኡካዲሢ ዔያቶኮ ዒኖይዳ ጌላፆ ሶኦሲኮ ቃኣሎ ዎሊሲ ዓኣፑዎፆ ማሃኔ።

20 ቃሮ ዓጮይዳ ዜርቁንቴ ዜርፃ ዳዎሢ፡- ጋዓንቴ ቃኣሎ ዎይዚ ዔካ ዓሶኬ። ዬያጉዴ ዓሳ፡- ፔቴይ ሃይሢታሚ፣ ባጋሢ ላሂታሚ፣ ዓቴሢ ፄኤታ ዓኣፒ ዓኣፓኔ።።

**ዓኣሺንቴ ፖዒ
(ሉቃ. 8:16-18)**

21 ሄሊሳፆ ዬሱሴ ዔያቶም፡- «ዓሲ ፖዒ ፖዒሳፆ ዔኤቢና ጉኡፒ ጌሣ? ጌሣሢ ፖዓ ጴዳያ ዳጌ ቤሲዳቱዓዳ?

22 ዎይቴቶዎ ዓኣሺንቴ ባኣዚ ፔጋዲዎፆ ዓኣቾና ባኣዚ ዔርቴዎፆ ዓታዓኬ።

23 ዬያሮ ዎይዛ ዎይዚ ዓኣሢ ዎይዘንጎ» ጌዔኔ።

24 ዬሱሴ ላሚ ዔያቶም፡- «ዎይዛ ባኮሮ ዒንሢ ኮሺ ዔሩዎቴ፤ ዒንሢ ማካ ባኮማና ዒንሢም ማኪንታንዳኔ፤ ዬያፓ ዑሣ ዒንሢም ቃሲንታንዳኔ፤

25 ዔኤቢ ዓኣሢም ገዳ ቃሲንታንዳኔ፤ ዔኤቢባኣ ዓሢዳፓ ዳካታፆ ዓኣቶ ዒማ ዔኪንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ባቃሊ ዑጋ ዜርሢኮ ኮኣኪንሢ

26 ሄሊሳፆ ዬሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ፆኦሲኮ ካኣቴማ ሳዓ ዜርሢ ዜርቃ ዓሲ ማላኔ።

27 ዓሢያ ዎንቶና ገንዓኔ፤ ካራዛ ዒዚ ጴጫኔ፤ ዎማይዲታቴያ ዒዚ ዔሩዎንቴ ዜርፃ ባቃሊ ዑጋኔ።

28 ሳዓ ፔኤሮ ቤርታዲ ባቃልሲ፣ ሄሊሳፆ ጉኡሸኪሲ ዳዎኔ፤ ገንፃገገ ጉኡዦ ዑፆይዳ ዓኣፒ ጴዳኔ።

29 ሃኣካ ካዲ ሜሌም ቡሮ ዎዳ ሄላዛ ዓሢ ዑከና ሃኣኮ ቡኩሳኔ።።»

4:21 ማቲ. 5:15፤ ሉቃ. 11:33። 4:22 ማቲ. 10:26፤ ሉቃ. 12:2። 4:24 ማቲ. 7:2፤ ሉቃ. 6:38። 4:25 ማቲ. 13:12፤ 25:29፤ ሉቃ. 19:26። 4:29 ዓዲ. 3:13።

ዳካ ሴናፒጮ ጌዒንታ ዜርሚኮ ኮኦኮንሚ

(ማቴ. 13:31-34፤ ሉቃ. 13:18-19)

30 ዩሱሴ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጾኑሲኮ ካኣቱማ ዓይኅ ማለኔ ኑ ጋዓንዳይ? ዓይጌንዳ ኮኦከንሚና ኑ ዒዞ ኮሺ ኬኤዛንዳይ? ጌዒ ጾኦጌኔ።»

31 ዒዛ ሴናፒጮ ጌዒንታ ዳኮ ዜርጻሎ ማለኔ፤ ዒዛ ዜርቁንታ ዎዶና ሳዓ ዜርቁንታ ዜርጾይዳፓ ቢያ ኮሺ ዳካኬ።

32 ዜርቁንቲ ባቃሌሚኮ ጊንፃ ጋዓንቲ ዑጊጾና ቱኮ ባኮ ቢያይዳፓ ባሻኔ። «ጫሪንጮ ካፓ ዳዓንዳያ ሄላንዳኣና ጳኤፒ ካኣፒ ጌታኔ።»

33 ዩሱሴ ዴሪ ጳቂሢ ዳንዳዓያ ዩንሢና ዩንሢ ማላ ሚርጌ ኮኦከንሚና ጾኑሲኮ ቃኣሎ ኬኤዜኔ።

34 ዒዚ ዔያቶም ኮኦከንሥሚባኣያ ኬኤዙዋሴ፤ ጋዓንቲ ዒዚ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታዞንሚና ሌሊ ዓኣ ዎዶና ቢያ ባኣዚ ዔያቶም ኮሺ ፔጋሲ ኬኤዛኔ።

ዩሱሴ ባዞ ጉዳሚ ዚቲዳሚ

(ማቴ. 8:23-27፤ ሉቃ. 8:22-25)

35 ዩሶ ዓቦ ዋንቶ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታዞንሚ፡- «ኑኤኒ ባዞኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቆም» ጌዔኔ።

36 ዔያታ ዴሪይዳፓ ዲማዲ ዴዒ ዓኣ፡ ዋኣጾና ፒንቆ ጎንጎና ዩሱሴ ዔኪ ዴንዳኣና ሜሌ ዋኣጾና ፒንቆ ጎንጊያ ዓኣኔ።

37 ማዓዛ ዲዲ ዓልጋ ዋኣጾይዳ ዔቂ ዋኣፃ ጎንጋ ኩማንዳያ ሄላንዳኣና ጉዳሚ ዋኣፃ ሂዓኔ።

38 ዩማና ዩሱሴ ዋኣጾና ፒንቆ ጎንጎኮ ጊንፃ ዛላ ኬሬ ጌሢ ላሂ ዓኣንቲ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሚ ዒዛ ጴቻዎ፡- «ኑና ዔርዛሢኖ! ኑኤኒ ኩዴንቲሞ ኔኤኒ ዚቲኖ ጋዓ?» ጌዔኔ።

39 ዒዚ ጴጫዎ ዠባር ጎሬኔ፤ ባዞዎ፡- «ዓጊዒፖ! ዚቲ ጌዔ!» ጌኤኔ፤ ዠባራኣ ዓጊሃ ሃሻዛ ቢያ ባካ ዚቲኖ ጌዔኔ።

40 ዩያር ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዞንሚም ጋዓዎ፡- «ዓይጎር ዒንሢ ሂዲ ዒጊጫይ? ጉሙርቂሢ ዎይቲ ዒንሢኮ ባይቁይ?» ጌዔኔ።

41 ዔያታ ኮሺ ዒጊጫ፡- «ዓህ! ሃይ ጉዳሚንታ ባዞንታ ዓይሢንታሚ ጾናዳይ?» ዎሊ ኮራ ጌዔኔ።

5

ዩሱሴ ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቲ ዓሲሰኬያ ፓሢሢ

(ማቴ. 8:28-34፤ ሉቃ. 8:26-39)

1 ዩሱሴና ዒዛቡ ገንጾ ሃንታዞንሢና ዋኣጾና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ጌሊላ ባዞ ፒንቃጾ ጌርሴናኔ ዓጮ ሄሌኔ።

2 ዒማና ዩሱሴ ዋኣጾና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ከኬዳኣና ፑርታ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሲ ዲኡፒ ካይዚፓ ከሰኪ ካኣሜኔ።

3 ዬያ ዓሢኮናንጋ ዲኡፒ ቤሲዳኬ፤ ጾኦኒያ ዒዛ ካኒቢራቴና ቱኪ ቃዛኒ ዳንዳዑዋሴ፤

4 ዒዛኮ ቶኮና ኩጮና ሚርጌ ከሊ ዓንጊ ዲጻና ካኒ ቢራታና ቱኡታኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ቢያ ዎዴና ካኖቢራቶዎ ዲኡዚ ዲኡዚ ቶኮ ዓንጎዎ ማንሢ ማንሢ ከኤራኔ፤ ዬያሮ ዒዛ ዓርቁ ቃዛኒ ዳንዳዓ ዓይጎ ዓሲያ ባኣሴ።

5 ቢያ ከሊ ዓሞና ሮኦሮና ዲኡፖ ባኣኮይዳ፣ ዲኮ ዑጾይዳ ዒላቴ ዒላቴ ሃንታጾ፣ ዑጾዎ ፔኤኮ ቲሊንጊና ቲቁ ቲቁ ከፃሳኔ።

6 ዒዚ ዩሱሴ ዳካ ሃኬ ዓኣንቴ ዳንቃጾ ባንሢ ጳሽኪ ሙኪ ጉሞዓቲ ዘጌኔ።

7 ዩካፓ ፑኡፒ ዑኡሲና፡- «ኔኤኒ፣ ፑኡፖ ጾኦሲ ናዓሢዮ ዩሱሴ! ኔኤና ታኣና ዓይጎ ፔቱሞ ዓኣይ? ጾኦሲ ሱንጾና ታ ኔና ሺኢቃኔ ሃዳራ ታና ማታሲፖ» ጌዒ ዒላቴኔ።

8 ዬያ ዒዚ ጌዔሢ፡- «ሃይ ኔ ፑርቶ ዓያናሢ፣ ሃያ ዓሢ ሃሺ ከሰኪ!» ጌዒ ዩሱሴ ዓይሢሢ።

9 ዩሱሴ ዒዛ፡- «ሱንፃ ኔኤኮ ጾናዳይ?» ጌዒ ጾኦጮኔ፤ ዒዚያ፡- «ኑኤኒ ሚርጌታሢሢ ሱንፃ ታኣኮ ዳሪኬ» ጌዒ ማሄኔ።

10 ፑርቶ ዓያናና ዓኣ ዓሢ ዬኖ ዓጮፓ ዩሱሴ ዔያቶ ዳውሱዋጉዲ ደዲሺ ሺኢቁኔ።

11 ዬኖ ቤዘይዳ ሚርጌ ዓሲኮ ቆሎ ጉዲንሢ ዉዴ ጌማሮ ጎኑባ ሄንቃኔ፤

12 ዬያሮ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ኮራ፡- «ሃዳራ ኑና ሃሴኬ ጉዲንጾ ባንሢ ዳኬ፤ ኑኤኒ ዔያቶይዳ ዓኣዲ ጌሎም» ጌዒ ሺኢቁኔ።

13 ዒዚ ዔያታ ጌላንዳጉዲ ዓይሢዛ፣ ፑርቶ ዓያና ዓሢዳፓ ከሰኪ ጉዲንጾይዳ ጌሌኔ፤ ጉቤ ዉዳ ሴካ ላምጾ ሺያ ማዔ ጉዲንሢ ማጎ ዋኣጾ ባንሢ ዲርጊ ባዘይዳ ጌሊ ዔኤዲንቴ ሃይቁኔ።

14 ጉዲንጾ ሄንቃዞንሢ ጳሽኪ ዳንዲ ካታሞና ኮይሎ ጉርዶ ቢያይዳ ሃይሶ ሚርጌና ዳልጊሾኔ፤ ዓሳ ማዔ ባኮ ዛጋኒ ፔኤኮ ማኣራፓ ማኣራፓ ከሰኪኔ፤

15 ዔያታ ዩሱሴ ባንሢ ሙካጾ ዬይ ቤርታ ሚርጌ ፑርቶ ዓያናና ዓርቁንቴ ዓሢ ዣኣዣሢዳፓ ዳቁ፣ ዓፒሎ ፔኤኮ ማይንቴ፣ ዴዒ ዓኣንቴ ዔያታ ዘጊ ዲቃቲ ዒጊጮኔ።

16 ዬያ ቤርታዲ ዛጌ ዓሳ ፑርቶ ዓያና ዓርቁ ዓሢና ጉዲንጾይዳ ማዲንቴ ባኮ ቢያ ዔያቶም ከኤዘኔ።

17 ይህ ደግሞ የሆነው ዓሳ የሱሴ ዓይነት ዓጫጋ ከሰከ ዓሳዳንዳጉዲ ዲዛ ሺኢቄ።

18 የሱሴ ዋሳያና ፒንቆ ጎንጎ ጌላኣና ፑርቶ ዓያና ዓርቄንቴ ፖዔ ዓሢ፡- «ሃዳራ ታ ኔኤና ዋላ ዓሳደም» ጌዒ ሺኢቄ።

19 የሱሴ ጋዓንቴ ዲዛ ላኣጌኔ፤ የሱሴ ዲማና ዲዛም፡- «ኔ ማኣሪ ዓሳዲ ጋጋ ጎዳ ኔኤም ዋዚጉዳ ፑኡፒ ባኣዚ ማዳቶዋ ሃሃ ዋዲ ኔና ማኣሪቶዋ ኔ ማኣሪ ዓሶም ከኤዜ» ጌዔ።

20 ዓሢ የሱሴ ዲዛም ማዳ ባኮ «ታጾ ካታምንሢ» ጌይንታ ዓጫ ከኤዛዛ፡ ዋይዜ ዓሳ ቢያ ዲቃቲ ሃርሼ።

ዲዎሲርሴኮ ናይሰኬናንታ የሱሴኮ ዓፒሎ ካኣሜ ላኣሊሰኬና ዛላ

(ማቲ. 9:18-26፤ ሉቃ. 8:40-56)

21 የሱሴ ዋሳያና ፒንቆ ጎንጎና ባዘ ሱኮ ጊንሣ ማዒ ፒንቃዛ ማርጌ ዴሪ ዲዛ ኮራ ቡኬ፤ ዲማና ዲዚ ባዘ ዓጫኬ።

22 ዲኢካ ዲዎሲርሴ ጌይንታ፡ ዓይሁድ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳፓ ፔቴሰኬይ ሙኪ የሱሴ ዴንቃዎ ዲዛኮ ቶኮ ዴማ ሎኣሚ፡-

23 «ታኣኮ ዳካ ዉዱር ናይሰኬማ ሃርጊንቲ ባኣሴ ሃይቃኒ ዑኬ፤! ይህም ሙኪ ዲዛ ዳቃንዳጉዲ ሃሃ ሸምፔና ዲዛ ናንጋንዳጉዲ ሃዳራ ኔኤኮ ኩጮ ዲዛ ዑፃ ጌሣቴራ» ጌዒ ዶዲሺ ሺኢቄ።

24 ይህም የሱሴ ዲዛና ዋላ ዓሳዳኒ ዔቄ፤ ዲማና ማርጌ ዓሲ የሱሴና ዋላ ጎይዎ ዲዛ ቱቺ ዴንዳ።

25 ዲኢካ ታጾ ላምዎ ለዔ ጉቤ ሱጉሢ ሸኦቲ ማርጌ ሜታሳ ላኣሊሰኬና ዓኣ።

26 ዲዛ ማርጌ ዴኤሻ ዔራ ዓሶ ኮራ ዓኣዳቶዋ ፔኤኮ ማኢሾ ቢያ ጉሪ ጋፒሴ፤ ጋዓንቴ ዳቆንድ ዋዳ ሴካ ባሻንዳኣፓዓቴም ፖዒባኣሴ።

27 ዲዛ የሱሴ ዛሎ ዋይዜያታሢር ዴርኮ ባኣኪና ዲዛኮ ጊንዎ ዛሎና ሙኪ ዓፒሎ ካኣሜ።

28 ይህ ዲዛ ማዳሢ፡- «ታ ዲዛኮ ዓፒሎታዎ ካኣሜቶ ዳቃንዳ።» ጌዒኬ።

29 ይህም ዲዛ ዓፒሎ ሄሄላዛ ዲዛኮ ሸኦታ ሱጉፃ ዔቄ፤ ሃርጋሰካፓ ዳቄሢ ዲዛም ዑፃይዳ ዔርቲ።

30 ቤዘማና የሱሴይዳፓ ዋልቄ ከሰኬሢ ዲዚ ዔራዎ ዴር ባንሢ ሺራ፡- «ታኣኮ ዓፒሎ ሄላሢ ዎናዳይ?» ጌዒ ዎኦጩ።

31 ዲዛኮ ጊንዎ ሃንታ ናኣታ፡- «ዓሳ ሃያይዲ ቱቺንቲ ዓኣዳሢ ኔ ዛጋያታዎ ሶኦኒ ታና ካኣሜይ» ኔኤኒ ዋዲ ጋዓይ?» ጌዒ ማሄ።

32 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዬኖ ያኑኒ ማዳቶዎ ዔራኒ ኮሮ ሺሪ ዛጌ።

33 ዓሴላ ዒዛም ዓይጌ ማዲንቴቶዎ ዔራሢሮ ዒጊቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ዒዛኮ ቶኮ ዳማ ሎኦሚ ጎኑሞ ቢያ ኬኤዜ።

34 ዩሱሴ ዒዛም፡- «ታ ናዔሌ፥ ኔና ኔኤኮ ጉሙርቂፃ ፓሣፎ፤ ኮሺና ዓኣዳ፥ ሚታፓኣ ዳቄ» ጌዔ።

35 ዩሱሴ ዬኖ ኬኤዛ ጎይሣ ዓኣንቴ ዒያዒሮሴ ማኣራፓ ከኢታ ዓሲ ሙኪ፡- «ናዔላ ኔኤኮ ሃይቄሢሮ ማይ ኔኤኒ ዔርዛሢ ዓይጎሮ ለቢሳይ?» ጌዒ ዒዛም ኬኤዜ።

36 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዬያ ዔያታ ጋዓሢ ዋይዛያ ዒዛም፡- «ፔቴታያ ዒጊጨፖ ጉሙርቂሢ ሌሊ ጉሙርቂ» ጌዔ።

37 ማዓዛ ዩሱሴ ጳጳሮሴና ያይቆኑቤና ያይቆኑቤኮ ጌርሲ ዮሃኒሴናይዳፓ ዓታዛ ያኑኒያ ዒዛና ዓኣዳንዳጉዲ ኮይባኣሴ።

38 ዔያታ ዒያዒሮሴ ማኣሪ ሄለዛ ዓሳ ዒኢካ ዲርጊ ዒላቲ ዒላቲ ዩኤካንቴ ዩሱሴ ዛጌ።

39 ዒማና ዒዚ ጋሮ ጌለያ፡- «ሃይ ዲርጋሢና ዩኤፖና ዓይጎሮዳይ? ናዔላ ጊጊንዓንዳፓ ዓቴም ሃሃይቁባኣሴ» ጌዒ ዔያቶም ኬኤዜ።

40 ዓሳ ዒዛኮ ሃይሶ ሦሃያ ሚኢጨፎ፤ ዩሱሴ ጋዓንቴ ጉቤሢ ዙሎ ኬሲ፥ ናዔሎኮ ዓደና ዒንደና ሃሣ ዒዛኮ ሃይሣ ጊንያ ሃንታ ናኣቶንሢና ዋላ ናዔላ ዓኣ ቤዞ ጌሌ።

41 ዒዚ ዒዛኮ ኩጮ ዓርቃያ፡- «ፃሊታ ኩሚ!» ጌዔ። ጌይፃ «ዓንቆ፥ ታኣኒ ኔና ዔቁ! ጋዓ።» ጌይሢኬ።

42 ዬና ናዔላ ታጳ ላምያ ለዔ ናይኬ፤ ቤዞማና ዒዛ ዔቃያ ሴካ ሃንጋ ጌዒ ሃንቲሢ ዓርቄ፤ ዩይ ያዲ ማዔ ዋደና ዓሳ ዛጋያ ሚርጌና ዲቃቲ ሄርሼ።

43 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶም ያኣማኣ ኬኤዙዋጉዲ ዶዲሺ ላታያ፡- «ዒዛም ሙያንዶ ባኣዚ ዒንጉዋቴ» ጌዔ።

6

ዩሱሴ ናዚሬቴይዳ ዒዲንቴሢ (ማቴ. 13:53-58፤ ሉቃ. 4:16-30)

1 ዩሱሴ ያፓ ቤዞ ሃሺ ፔኤኮ ዓጮ ካታሞ ሙኬ፤ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢያ ዒዛ ጊንያ ሙኬ።

2 ዓይሁደኮ ሃውሾ ዓቦና ዔያቶኮ ቡኪንቶ ቤዛ ዒዚ ዔርዛሢ ዓርቄ፤ ሚርጌ ዓሲ ዒኢካ ዓኣ፤ ዒዚ ኬኤዛሢ ዔያታ ዋይዛያ፡- «ዓንካፓ ዒዚ ሃያ ቢያ ዳንቄይ? ዋዚጉዔ ዔራቶዳይ ዒዛም ዒንጊንቴሢ? ሃያ ዲቃሣ ዓኮ ባኮ ዋዲ ዒዚ ማዳይ?» ጌዒ ጌዒ ዒዛ ሄርሼ።

3 ገንሣ ሃሣ ዔያታ ጋዓዖ፡- «ማዔቶዋ ሃይ ሚያ ዓርሳ ሃኣማሢቱዓዳ? ዒንዴላ ዒዛኮ ማይራሞ ሃሣ ገርሲንሢ ዒዛኮ ያይቆኦ፡ ዮሳ፡ ዪሁዳ፡ ሲሞኦኔንታ ገርንሢያ ዒዛኮ ሃይካ ኦኡና ዓኣዘንሢቱዓዳ?» ገዒ ዒዚ ኬኤዛ ባኮ ዔኩሞን ሃሼኔ።

4 ዬሱሴ ዔያቶም ኬኤዛዖ፡- «ጾኦሲ ማሊሢ ኬኤዛይ ማሌ ዓሲ ኮራ ቦቦንቹንታ፤ ፔኤኮ ዓጮይዳ፤ ፔኤኮ ዒጊኖ ባኣኮና ፔኤኮ ማእሮ ዓሶና ባኣካ ቦቦሂንታ፤» ገዒ ማሄኔ።

5 ዒዚ ዒኣካ ዳካ ሃርገንቲ ዓሲኮ ሌሊ ዑፃ ኩጮ ገሢ ፓሢያፓዓቲም ማሌ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ ማዳኒ ዳንደዒባኣሴ።

6 ዓሶኮ ጉሙርቂሢ ባኣሢሮ ዒዚ ዲቃቲኔ፤ ዬካፓ ዬሱሴ ጉርዶ ባኣኮ ሃንቲ ሃንቲ ዔርዘኔ።

ዬሱሴ ታጾ ላምዖ ዳኪንቲዞንሢ ኮዮ ሃይሶ ኬኤዛም ዳኬሢ
(ማተ. 10:5-15፤ ሉቃ. 9:1-6)

7 ዒዚ ታጾ ላምዖ ዒዛኮ ገንጾ ሃንታ ናኣቶ ፔ ባንሢ ዔኤሊ ላምዖ ላምዖ ማሂ ዔያቶ ዳኬኔ፤ ዒዚ ዔያቶም ፑርቶ ዓያኖ ዑጾዳ ዖልቄና ዓኣ ቢታንቶ ዒንገኔ።

8 ዬሱሴ ዔያቶም ከኢታዖ፡- «ዒንሢ ጎይዖኮ ኮኦሎፓ ዓታዛ ጋላ፤ ጋላ ዓርቆ ሉካ፡ ማኢሼታቶም ቡራሻይዳ ዓጊ ዔኪፖቲ» ገዒ ዓይሄኔ።

9 ዒ ኬኤዛዖ፡- «ቶካ ዒንሢኮ ዱርሲ ዓኣሣንዳፓዓቲም ቃሲ ላምዖ ማኣጾ ማኣጊፖቲ፤

10 ዓንካኣ ማዖም ዒንሢ ዓሲ ማኣሪ ገሌቶ ዒኣካፓ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ዒማካ ዴዑዋቲ፤

11 ዋካ ማዔቶዋ ዓሳ ዒንሢሲ ዔኩሞናና ዋይዙዋ ቤዛ ቢያ ዒንሢኮ ቶኮ ሲላሎ ፒዲፓፓ ኬሰኪ ዓኣዲዋቲ። ዬይ፡- ዔያቶም «ዒንሢና ዔራዋቲ» ጋዓ ማርካ ማዓንዳኔ» ገዒ።

12 ዬያሮ ዔያታ ኬሰኪ ዓሳ ፔኤኮ ጎሞ ቡኡፃንዳጉዲ ኬኤዘኔ።

13 ዔያታ ሚርጌ ፑርታ ዓያናኣ ኬሴኔ፤ ሃሣ ሚርጌ ሃርገንቲ ዓሲ ዛይቲ ቲሺና ቲሸኪ ዓውሴኔ።

ማሰካ ዮሃኒሴኮ ሃይቦ
(ማተ. 14:1-12፤ ሉቃ. 9:7-9)

14 ዬሱሴኮ ማዳ ቢያ ቤዛይዳ ዋይዚንቲሢሮ ካኣቲ ሄርዲሴያ ዒዛ ዛሎ ዋይዘኔ። ፔቲ ፔቲ ዓሳ፡- «ማሰካ ዮሃኒሴ ሃይባፓ ዔቄኔ፤ ዬያሮ ሃይ ጉቤ ዋይዚንታ ባካ ዒዛና ማዳንታያኬ» ጋዓ።

15 ዓሳ ዛላ፡- «ዲዚ ዔኤሊያሴኬ» ጋዓኔ፤ ዛላ ሃሣ፡- «ሚናኣ ጾኣሲ ማሊያ ከኤዛዞንሢዳፓ ፔቴያኬ» ጋዓኔ።

16 ዬያ ካኣተ ሄሮዲሴ ዋይዛዎ፡- «ዬይ ታኣኒ ቶኣኮ ተቁሴ ማሰካ ዮሃኒሴታያ ሃይባፓ ዔቄያዋይ ማሌቱዋዋይ!» ጌዔኔ።

17 ሄሮዲሴ ፔኤኮ ጌርሲ ፒልጶሴ ማቾ ሄሮዲያዳ ዔኬም፡

18 ዬያ ዛሎና ማሰካ ዮሃኒሴ፡- «ጌርሲ ማቾ ዔኮና ኔኤኒ ዳቤኔ» ጌዒ ጎሬሢሮ ካኣተ ዒዛ ዓይሢ ቱኡሴኔ።

19 ዬያሮ ሄሮዲያዳ ዮሃኒሴ ኮሚ ዋዲሳኒ ኮዔቶዋ ዒዛ ዳንዳዒባኣሴ።

20 ዓይጎሮ ጌዔቶ ካኣተ ሄሮዲሴ ማሰካ ዮሃኒሴ ጌኤሺ ሃሣ ዓሎ ዓሲ ማዔሢ ዔሪ ዒጊጪ ካፓሢሮኬ። ማሰካ ዮሃኒሴ ከኤዛ ዋደና ካኣተ ዲቃታቶዋ ዋዛና ዒዛሲ ዋይዛኔ።

21 ማዓዛ ካኣተ ሄሮዲሴ ፔኤኮ ሾይንቴ ከሎ ቦንቻያ ማዔሢሮ ዓጮ ዋይሢ ዓሶና ፖኦሊሶኮ ሱኡጎና ፔቴ ፔቴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዔርቴ ዓሶናም ዳኤፒ ሙኡዚ ጊኢጊሼኔ፤ ዬና ሄሮዲያዳም ዒዛ ማሊያና ካኣማያ ማዔኔ።

22 ዒማና ሄሮዲያዳኮ ናኣ ሙያ ቤዞ ጌሊ ኮጾና ካኣተንታ ዒዛና ዋላ ዓኣ ዓሶዋ ዋዛሴሢሮ ካኣተ ናዔሎም፡- «ኔኤኒ ኮዓ ባካ ዓይጌንዴ ማዔታቶዋ ያኡጮ፣ ታኣኒ ዒንጋንዳኔ፤

23 ታኣኮ ካኣቱዋኮ ዛሎ ማዔቶዋ ኔኤኒ ያኡጮ ባኣዚ ቢያ ዒንጋንዳኔ» ጌዒ ጫኣቄኔ።

24 ዒዛ ዒንዶ ኮይላ ከሰኪ ዓኣዲ፡- «ዓይጎ ታ ዒዛ ያኡጮቶ ቃራዳይ?» ጌዒ ያኡጮኔ። ዒንዳ፡- «ማሰካ ዮሃኒሴኮ ቶኣኮ ታኣም ዒንጌ ጌዒ ያኡጮ» ጌዒ ማሃኔ።

25 ናዔላ ዑኬና ሩኡሪ ካኣተ ባንሢ ማዒ ሙካዎ፡- «ማሰካ ዮሃኒሴኮ ቶኣኮ ሃሢ ሃይማካ ጎንጊዳ ታኣም ኔ ዒንጋንዳጉዲ ታ ኮዓኔ» ጌዒ ያኡጮኔ።

26 ሃዚ ጌዒ ዒዛ ያኡጮሢሮ ካኣተ ኮሺ ያዩኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ያኡጮ ባኣዚ ከንሣኒ ዒዛኮ ሾኦ ጉቤሢኮ ቤርታ ዒዚ ጫኣቄሢሮ ዒዚ ላኣጋኒ ዳንዳዒባኣሴ።

27 ዬያሮ ካኣተ ዑኬና ፖኦሊሶይዳፓ ፔቴሰኬያ ማሰካ ዮሃኒሴኮ ቶኣኮ ተቁ ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዳኬኔ፤ ፖኦሊሳሢ ቱኡዞ ማኣሪ ዴንዲ ማሰካ ዮሃኒሴኮ ቶኣኮ ተቁኔ።

28 ተቁንቴ ቶኣኮ ጎንጊዳ ዓጊ ዔኪ ናዔሎም ዒንጌኔ፤ ናዔላ ዔኪ ዒንዴሎም ዒንጌኔ።

29 ማሰካ የሃሊሴኮ ጊንያ ሃንታዘንሢ ዬያ ዋይዜ ዎዶና ሙካያ ሌዘ ዒዛኮ ዔኪ ዱኡኬኔ።

ዬሱሴ ደንጎ ሺያ ዓሲ ሙኡዜሢ
(ማቴ. 14:13-21፤ ሉቃ. 9:10-17፤ ዮሃ. 6:1-14)

30 ዳኪንቴዘንሢ ዳኪንቴ ቤዘይዳፓ ማዒ ዬሱሴ ኮራ ቡኬኔ፤ ዔያታ ማዴ ባኮና ዔርዘሢ ሲያ ዒዛሞ ኬኤዜኔ።

31 ዒዚ ዔያቶም፡- «ዒንሢሮ ሌሊ ታኣና ዎላ ዓሲባኣ ቤሲ ሙኪ ዳካ ሃውሹዎቴ» ጌዔኔ። ዬያ ዒ ጌዔሢ ዔያቶ ኮይላ ሙካ ዓሶና ዓኣዳ ዓሶና ማርጋዛ፣ ሙዓሲያ ዔያቶም ማጌሢሮኬ።

32 ዬያሮ ዓሳባኣ ቤዘይዳ ዔያታ ሌሊ ማዓሲ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎ ቶጊ ዓኣዴኔ።

33 ማዔቶዎ ዔያታ ዓኣዳኣና ማርጌ ዓሲ ዔያቶ ዛጊ ዔሪ ፔኤኮ ካታማፓ ኬሰኪ ቶኪና ጳሽኪ ጳሽኪ ዔያቶ ቢራዖ ዔያቶ ኮራ ቡኬኔ።

34 ዬሱሴ ዎኣያና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬዳኣና ማርጌ ቡኬ ዳሮ ዛጋዖ ዔያታ ሃንቃ ዓሲባኣ ማራይጉዴያ ማዔሢሮ ዒዛኮ ዒና ዔያቶ ማጪንቴኔ፤ ዬያሮ ዒዚ ማርጌ ባኣዚ ዔርዘሢ ዓርቄኔ።

35 ሳዓ ዒባናጊ ጋዓኣና ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዒዛ ባንሢ ሙኪ፡- «ሳዓ ሳማኔ፤ ቤዛ ሃይ ዔኤቢባኣ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኬ፤

36 ሙዖ ባኣዚ ዓሶኮ ባኣሢሮ ሃይካ ጉርዶይዳፓ ዴንዲ ፔኤኮ ሙዖ ባኣዚ ሻንቃንዳጉዲ ዓሶ ዳኬ» ጌዔኔ።

37 ዬሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዔያታ ሙዓንዳ ባኣዚ ዒንሢ ዔያቶም ዒንጉዎቴ» ጌዒ ማሃኔ። ዔያታ፡- «ሂዴቶ ዓሳ ሙዓንዳ ካሢ ፔቴ ዓሲ ላምዖ ያኤታ ኬሊ ማዴም ዒንጊንታንዳ ማኢሼና ሻንቄ ኑ ዒንጎንዳም?» ጌዒ ያኡጩኔ።

38 ዬያሮ ዬሱሴ ዔያቶ ያኡጩ፡- «ዓኣፒኒ ካሢ ዓኣቴ ሂንዳ ዴንዲ ዛጉዎቴ» ጌዔኔ። ዔያታ ዛጋዖ፡- «ደንጎ ካሢና ላምዖ ሞሎሰኬንሢና ዓኣኔ» ጌይ ኬኤዜኔ።

39 ዬሱሴ ፔ ጊንያ ሃንታዘንሢም ዓሶ ፓቂ ፓቂ ቡጮይዳ ዴይሠዎቴ ጌዒ ዓይሢኔ።

40 ዬያሮ ዓሳ ዎሊ ጊንያ ዛላ ያኤታ ዛላ ደንጊታሚ ማዒ ፓቂንቴ ፓቂንቴ ዴዔኔ።

41 ዬካፓ ዬሱሴ ደንጎ ካዖንሢና ላምዖ ሞሎንሢያ ዔኪ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጊ ያኡሲ ጋላታዖ ቡንፂ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዓሶም ጊሽካንዳጉዲ ዒንጌኔ፤ ሃሣ ላምዖ ሞሎንሢያ ቢያሢም ጊሽኬኔ።

42 ቢያሢ ሙዒ ማሸኬኔ።

6:34 ፓይ. ማ፻ 27:17፤ 1ካኣቶ. ማ 22:17፤ 2ዖኦሲ. ዓሃኬ 18:16፤ ሂዚ. 34:5፤ ማቴ. 9:36።

43 ዓሳ ሙዒ ሚሽካዛ ዓቴ ካሦና ሞላሢናኮ ደንቦ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ታጾ ለምፆ ዳልጊ ሌማቴ ኩሙሢ ዔኬኔ።

44 ካሦ ሙዒ ዓሶይዳፓ ዓቲንቆ ፓይዳ ሌሊ ደንሳ ሺያ ሄላያኬ።

ዩሱሴኮ ዋኣፆ ዑፃ ሃንቲፆ
(ማቴ. 14:22-33፤ ዮሃ. 6:15-21)

45 ዩሱሴ ዓሶ ዳካኣና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዑኬና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎና ሱኮ ቤቴሳይዳ ጌይንታ ቤዞ ቢሪ ዒዛ ፒንቃንዳጉዲ ዒ ዓይሢኔ።

46 ዒዚ ዓሶ ኮሺ ዓኣዲዋቴ ጌዔሢኮ ጊንፆፓ ሺኢቃኒ ጌማሪ ኬሰኬኔ።

47 ሳዓ ዓማኣና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጋ ዋኣፆ ሳዛ ዓኣንቴ ዩሱሴ ፔኤሮ ሌሊ ሳፆይዳ ዓኣኔ።

48 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ዔያቶኮ ቤርታ ዠባርሻ ዠባርይዳፓ ዔቆያና ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ዒሾ ባሽንቲ ሚርጌ ማታዳንቴ ዒዚ ዛጌኔ፤ ዩይ ያዲ ማዔሢ፡- ዲሞኮ ሴካ ባራሪ ኮይዳ ቁኢቃኣና ጉዳያናኬ፤ ዩሱሴ ባዞ ዑፃ ቶኪና ሃንቲ ሙካፆ ኮርሳ ዔያቶኮ ቢሪ ዓኣዳኒ ዑኬኔ።

49 ጋዓንቴ ዔያታ ዒዚ ዋኣፆ ዑፃ ሃንታንቴ ዛጋፆ ዓልጎ ዔኤገፔ ዔያቶም ማላዛ ዒጊጪ ዒላቴኔ።

50 ቢያሢ ዒዛ ዛጋፆ ዲቃቴኔ።

ዒዚ ጋዓንቴ ቤዞማና፡- «ሃይ ዒንሢ ዎይታይ፤ ታናኬ ዒጊጪፖቴ» ጌዒ ዔያቶ ደዲሺኔ።

51 ዩካፓ ዒዚ ዔያቶ ኮራ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌላዛ ዠባራ ዠባርሺፆ ሃሺኔ። ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ ጉቤ ሃያጉዴ ባኣዚ ጌዒ ኮሺ ዲቃቴ ሃርሺኔ።

52 ዓይሳሮ ጌዔቶ ዒና ዔያቶኮ ደንሳ ካሦና ማዲንቴ ባኮ ጳቂሡዋፆ ማዒ ደጩሢሮኬ።

ዩሱሴ ጌንሴሬፆ ጎፆ ቤዛ ሃርጊንቴ ዓሶ ዓውሴሢሢ
(ማቴ. 14:34-36)

53 ዔያታ ባዞና ፒንቁ ጌንሴሬፆ ካታሞ ሄሌኔ፤ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ዔያታ ባዞ ዓጫ ዓኣ ሳፆ ባንሢ ደጪሲ ቱኬኔ።

54 ዔያታ ዋኣፆና ፒንቆ ጎንጎይዳፓ ኬኬዳኣና ዓሳ ዩሱሴ ቤዞና ዔሬኔ።

55 ዩያሮ ዩሱሴ ዓኣዳ ቤዞይዳ ቢያ ዒዚ ዓኣ ቤዞ ዎይዜ ዓሳ ጉርዶ ባኣኮ ጳሽኪ ሃርጊንቴ ዓሶ ሃሎና ኬዲ ኬዲ ዒዛ ባንሢ ዔኪ ሙኪሢ ዓርቆኔ።

56 ዬሱሴ ዓኣጳፊ ቤዛይዳ ቢያ፡- ጉርዶ ባኣካ፣ ካታሞይዳ፣ ካታሞ ዙላ ሃርጊንቴ ዓሶ ዒዛ ቤርቶ ዓሳ ቡኪንታ ቤዛ ዔኪ ዔኪ ሙካኔ፤ ዒዛኮ ዓፒሎ ዓጮ ዓርቃኒያ ዔያታ ሺኢቃኔ። ዓፒሎኮ ዓጮ ዓርቃሢያ ቢያ ዳቃኔ።

7

ዓሳ ኬሴ ዎጎ ዬሱሴ ማኬሢ (ማቴ. 15፡1-9)

1 ፔርሴ ዓሶና ዬሩሳላሜፓ ሙኬ ፔቴ ፔቴ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና ዬሱሴ ኮራ ቡኬኔ።

2 ዬሱሴኮ ጊንያ ሃንታዞንሢዳፓ ፔቴ ፔቴዞንሢ ሙሴ ዎጋ ዓይሢ ጎይያ ጌኤሽኪባኣ ኩቺና ሙዓንቴ ዔያታ ዛጌኔ።

3 ፔርሴ ዓሶንታ ሃሣ ዓቴ ዓይሁዶ ዓሳ ጨማ ዔያቶኮ ኬሴ ዎጎ ካፒያና ኩጮ ፔኤኮ ኮሺ ማሰቲባኣያ ሙኡዚ ሙዑዎሴ።

4 ዬያጉዲ ቦኣካፓ ማዓዎ ማሰቱዎያ ሙዑዎሴ፤ ሃሣ ዑሺ ዑሽኮ ማሄ፣ ያቴ፣ ጎንጊ፣ ሻኣላ፤ ዬያ ቢያ ማሰኮ ባኣዚና ዬያ ማላ ማሌ ማርጌ ዎጌ ዔያታ ካፓኔ።

5 ዬያሮ ፔርሴ ዓሶና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሶና፡- «ኔኤኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዓይጎሮ ጨማ ኬሴ ዎጎኮ ዑሣ ዓኣጳጅያ? ዓይጎሮ ዔያታ ኩጮ ማሰቱዎያ ሙዓይ?» ሂዚ ጌዒ ዬሱሴ ያኦጩኔ።

6 ዒዚ ዔያቶሞ ማሃዎ፡- «ዒንሢ ዓሲ ዓኣፒሞ ሄርሺንቲሮ ማዳ ዓሳ! ዒሲያሴ ጎያ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛሢ ዒንሢ ዛሎ ኬኤዛያ፡- ሃይ ዳራ ዳንጎና ታና ቦንቻኔ

ዒና ዔያቶኮ ታጊዳፓ ማርጌ ሃኬያኬ፤

7 ዔያታ ዓሲ ዎጌ ዔርዚ ዔርዚ

ታና ጉሪ ሉኡዙሞና ካኣሽካያ ማላኔ ጌዒ ኬኤዜሢ ጎኔኬ።

8 «ዬያሮ ዒንሢ ያኦሲ ዓይሢያ ሃሺ ዓሲ ዎጌ ካፓኔ።»

9 ላሚ ዬሱሴ ዔያቶሞ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢኮ ዎጎ ዒንሢ ካፓኒ ጌዒ ያኦሲ ዓይሢያ ዒንሢ ማርጌና ቦሂ ሃሻኔ፤

10 ሙሴ ዓዶና ዒንዶና ቦንቹ፤ ዓዶና ዒንዶና ጫሽኬሢ ዎዎዲንቶንጎ ጋዓኔ።

11 ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ዓዶና ዒንዶና ማኣዶንደሢ ሃሺ ዒንሢሞ፡- ዓዶና ዒንዶና ማዶንዶ ባኮ ዛሎ ቢያ ያኦሲሞ ታ ዒንጎ ባኣዚ ዒንጌኔ» ጋዓዛ፤

12 ዬይ ዓሢ ዓዶና ዒንዶና ማኣዶዎጉዲ ዒንሢ ዓይሣኔ፤

7:7 ዓሲ. 29:13። 7:10 ኬሲ. ማፃ 2:12፤ 21:17፤ ለዊ. ዓኬ 20:9፤ ላሚ. ዎማ 5:16።

13 ሂዲያና ዲንሢ ዲንሢኮ ዔርዚያ ካፓኒ ጌዒ ያኦሲኮ ቃኦሎ ሃሻኔ፤ ሃሃ ዬያጉዴ ባኦዚ ሚርጌ ዲንሢ ማዳኔ።»

ዓሲ ኪንሢና ዓኦያ ማሃ ባኦዚ
(ማቴ. 15:10-20)

14 ዬሱሴ ዴሮ ፔ ባንሢ ላሚ ዔኤሊ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ቢያሢ ዲንሢ ኮሺ ዋይዙዋቴ፤

15 ዓሲ ኪንሢና ዓኦያ ማሃ ባኦዚ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኦዚ ማዓንዳኦፓዓቴም ዙልካፓ ጌላ ባኦዚ ዓሲ ኪንሢና ዓኦያ ማህዋሴ። *

16 [ሃያ ዋይዛሢ ኮሺ ዋይዘንጎ!።]

17 ዬካፓ ዬሱሴ ዴሮ ሃሺ ኬኤያ ጌላዛ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኦታ ዬና ጌይጸሎኮ ቡሊያ ኬኤዛንዳጉዲ ያኦጩኔ።

18 ዔዚያ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሃኔ፡- «ዲንሢያ ሃሃ ዬያ ዔሩዋዓዳ? ዙልካፓ ዓሲኮ ዳንጋና ጎጂ ጌላ ባኦዚ ዓሲ ኪንሢና ዓኦያ ማህዋኦሢ ዲንሢም ዔርቴዓዳ?

19 ዓይጎሮ ጌዔቶ ዳንጎና ጎጂ ጌሌዜላ ዙሎ ጊንሢ ኬሰካኦፓዓቴም ዒና ባንሢ ጌሎዋሴ።» ዬያሮ ዬሱሴ ሙኡዚ ቢያ ሙዲንታኒ ዳንዳዓያ ማዔሢ ኬኤዜኔ።

20 ዬሱሴ ላሚ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓሲ ኪንሢና ዓኦያ ማሃ ባኦዚ ዓሲዳፓ ኬሰካ ባኦዚኬ፤

21 ዓሲኮ ጋርሲ ዒናፓ ኬሰካ ፑርታ ባኦዚ፡- ኮይሱዋ ጎይሢና ዘኦሰካ ኮኦሚሢ፡ ዉሱሞ፡ ዓሲ ዋዲሢ፡

22 ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኦያና ላሂሢ፡ ታዳቆ ጌዒሢ፡ ፑርቴሞ፡ ጌሺሢ፡ ዓኒ ሃሃ ማቾ ማዒባኦያና ላሂኒ ዑሢ ዓርቂ ዓማሊሢ፡ ፔ ሹኔና ሃንቲሢ፡ ቂኢሩሞ፡ ፑሸኪሢ፡ ያቶርሞ፡ ማሊሢ ባይሱሞኬ።

23 ዓካሪ ዬይ ፑርቶ ባካ ጉቤ ዓሲ ዒኔፓ ኬሰኪ ዓሲ ጎማሳኔ።»

ፔቴ ላኦሊሰኬኖኮ ጉሙርቂያ
(ማቴ. 15:21-28)

24 ዬካፓ ዬሱሴ ዔቂ ዒርሴ ካታሞ ኮይሎይዳ ዓኦ ጉርዳ ዴንዲ ፔቴ ዓሲ ማኦሪ ጌላያ ዒኢካ ዒ ዓኦሢ ያኦኒያ ዔሩዋጉዲ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዒ ዓኦሺንታኒ ዳንዳዓባኦሴ።

25 ናይሰኬና ዒዘኮ ፑርታ ዓያናና ዓርቂንቴ ላኦሊሰኬና ዬሱሴ ዒኢካ ዓኦሢ ዋይዚ ዑኬና ሙካያ ቶካ ዒዛኮ ሎኦሜኔ።

* 7:15 ፔቴ ፔቴ ሚናኦ ማፃኦ፡- ፓይዲ 16 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዬና ቃኦሌላ 4:23 ጌዳ ዓኦዘ ማላኔ።

26 ለአሌላ ሶኦሪያ ዓጪዳ ፖሮቄ ጌይንታ ቤሰካ ሾይንቴ ጌሪኬ ዜርፃፓ ማዕያኬ፤ ዒዛ ዒዛኮ ናዔሎይዳፓ ፑርቶ ዓያኖ ዩሱሴ ኬሳንዳጉዲ ሺኢቄ።

27 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ናኣቶ ሙዖ ዔኪ ካናቶም ዒንጊሢ ኮይሱዋሴ፤ ሂንዳ ቤርታዲ ናኣታ ሙዒ ሚሸኮንጎ» ዒዛም ጌዔ።

28 ዒዛ፡- «ጎኔኬ ጎዳሢ፤ ያዲ ማዕቶዋ ካናታ ጎንጎ ዴማ ናኣቶይዳፓ ዲኢኔሢ ሙሙዓያቱዓዲ» ጌዒ ዒዛም ማሄ።

29 ዩያሮ ዩሱሴ፡- «ዩያ ኔ ጌይዖና ፑርቶ ዓያኖ ኔኤኮ ናዔሎይዳፓ ኬሰኬ፤ ማኣሪ ማዒ ዓኣዴ» ዒዛም ጌዔ።

30 ዒዛ ማኣሪ ማዒ ሙካንቴ ፑርቶ ዓያኖ ናዔሎይዳፓ ኬሰኬሢሮ ናዔላ ኮሺ ሻኣሎይዳ ላሂ ዓኣንቴ ዛጌ።

ዩሱሴ ዋይዚና ዳንጋና ባይቄ ዓሲስኬያ ፓሣሢ

31 ዩሱሴ ጂሮሴ ዓጫፓ ኬሰካዖ ሲዶና ጌይንታ ዓጮና ታጳ ካታም ጌይንታ ዓጮይዴና ጌዒ ጌለላ ባዘ ሙከ።

32 ዒማና ዒኢካ ዒዛ ባንሢ ዋይዚና ዳንጋና ባይቄ ዓሲ ዓሳ ዔኪ ሙካዖ ዩሱሴ ዒዛ ዑፃ ኩጮ ጌሣንዳጉዲ ሺኢቄ።

33 ዩሱሴ ዓሶ ባኣካፓ ዓሢ ዲማሲ ኬሳዖ ዓሢኮ ዋዮይዳ ኬኤሎ ዳኬ፤ ሃሣ ጩቸያ ጩቲ ዒዛኮ ዒንዲርዘ ካኣጫ።

34 ዩማፓ ዩሱሴ ሌካ ጫሪንጮ ባንሢ ዛጌ፡ ሚጨንቲ «ዩይያ!» ጋዓዖ፡- «ዔፓታ» ጌዔ። ዩኖ ጌይፃ «ቡሊንቴ» ጌይሢኬ።

35 ዩማ ጋዓኣና ዓሢኮ ዋዮና ዒንዲርዘና ቡሊንቴም ሜታባኣያ ጌኤሺ ጌሰቲሢ ዓርቄ።

36 ዩሱሴ ዩያ ዖኣማኣ ኬኤዙዋጉዲ ዓሶ ዓይሣ፤ ጋዓንቴ ዔያቶም ኬኤዙዋጉዲ ዓይሣሢዳፓ ባሺ ዔያታ ኬኤዜ።

37 ዩያ ዋይዜሢ ቢያ ሚርጌና «ሃያጉዴ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃቲ ሄርሺሢ፡- «ጉቤ ባኣዚ ኮሺ ማዳ፤ ዋያ ባይቄሢ ዋይዛንዳጉዲ፤ ዳንጋ ባይቄሢያ ጌሰታንዳጉዲ ማሃ።» ጌዔ።

8

ዩሱሴ ዖይዶ ሺዮ ዓሶ ሙኡዜሢ
(ማቲ. 15:32-39)

1 ዩማና ላሚ ሃሣ ሚርጌ ዴሬ ቡኬ። ዩያ ቡኬ ዓሶኮ ሙዖንዶ ባኣዚ ባኣሢሮ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶ ፔ ባንሢ ዔኤላዖ ሂዚ ጌዔ።

2 «ሃይ ዓሳ ሃኣዛጉዋቲ ሃይሃ ኬሊ ሄለንዳኣና ታኣና ዋላኬ፤ ሃሣ ሙዖንዶ ባኣዚ ዔያቶኮ ባኣሢሮ ታና ሚቻ፤

3 ዛላ ዔያቶኮ ሃኬይዳፓ ሙኬያኬ፤ ሃያ ናዮና ታኦኒ ዔያቶ ዳኬቶ ጎይፃ ዔያታ ላባንዳኔ» ጌዔኔ።

4 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦታ፡- «ሂዴቶ ሃያ ዳውሎ ቦኦሎይዳ ሃያ ዓሰም ቢያ ጊዳ ሙኡዚ ዴንቃኒ ዳንዳዓይ ፆናዳይ?» ጌዔኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም፡- «ዓኣፒኒ ካሣ ዒንሢኮ ዓኣይ?» ጌዒ ዔያቶ ፆኦጩኔ፤ ዔያታ፡- «ላንካይ ካሣ ዓኣኔ» ጌዔኔ።

6 ዒዚ ዓሳ ሳዓ ዴዓንዳጉዲ ዓይሣፆ ላንካዎ ካሣንሢ ዔኪ ፆኦሲ ጋላታፆ ቡንፃ ዴሮም ጊሸካንዳጉዲ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦቶም ዒንጋዛ፡ ናኦታ ዓሰም ጊሸኬኔ።

7 ዔያቶኮ ሃሣ ዳካ ሞላ ዓኣንቴ ዩንሢሮዎ ጋላታፆ ዴሮም ዒንጋንዳጉዲ ዓይሣኔ።

8 ዓሳ ቢያ ሙዒ ሚሸካዛ ዓቴ ዶንቦ ዔያታ ላንካይ ዳልጊ ለማቴ ኩንሢ ዔኬኔ።

9 ዩያ ሙዔ ዓሶኮ ፓይዳ ፆይዶ ሺያ ኩማንዳያኬ፤ ዩሱሴ ዔያቶ ዳኬሢኮ ጊንፆ፡

10 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦቶና ሞላ ሞኣፆና ፒንቆ ጎንጎ ጋሮ ጌሊ ዳልማኑታ ጌይንታ ዓጮ ዓኣዴኔ።

ፔርሴ ዓሶኮ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ፆኦጩፆ
(ማቴ. 16:1-4)

11 ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙኪ ዒዛና ሞላ ማርሞ ዓርቄኔ፤ ዔያታ ዒዛ ጌኤሲና ፒራኒ ኮዓፆ ፆኦሲዳፓ ማዔያ ዓኪ ዲቃሣ ባኣዚ ዳሞንዳጉዲ ዒዛ ፆኦጩኔ።

12 ዩሱሴ ዒማና ፔ ዒና ጋርሲም ጌሰታፆ፡- «ሃኖ ሞዶ ዓሳ ዲቃሣ ዓኪ ባኣዚ ማዲንታንዳጉዲ ዓይጎሮ ኮዓይ? ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ፔቴታፆ ዔያቶም ጎኑሞ ዔርዛ ባኣዚ ማዲንታዓኬ» ጌዔኔ።

13 ዒዚ ዔያቶ ሃሻፆ ላሚ ሞኣፆና ፒንቆ ጎንጎና ባዘኮ ሶንጌኖ ሱኮ ፒንቄኔ።

ፔርሴ ዓሶና ሄሮዲሴናኮ ሙኑቆ ፃኣዛ ኮኦኪንሣ
(ማቴ. 16:5-12)

14 ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኦታ ጋላ ዔካንዳፆ ሞላዛ ሞኣፆና ፒንቆ ጎንጎይዳ ዓኣ ዓሶኮ ፔቴ ካሣይዳፓ ዓታዛ ዓኣ ባኣዚ ባኣሴ።

15 ዩሱሴ፡- «ፔርሴ ዓሶና ሄሮዲሴናኮ ሙኑቆ ፃኣዛይዳፓ ካፒንቱሞቴ» ጌዔኔ።

8:11 ማቴ. 12:38፤ ሉቃ. 11:16።   8:12 ማቴ. 12:39፤ ሉቃ. 11:29።   8:15 ሉቃ. 12:1።

16 ዔያታ ዋሊ ኮይሉ፡- «ዒዚ ዬያ ጌዔሢ ኰኡኮ ጋላ ባኣሢር ናንዳኔ» ጌዒ ዘርቲሢ ዓርቄኔ።

17 ዬሱሴ ዬያ ማሊያ ዔያቶኮ ዔራያ ሂዚ ዔያቶም ጌዔኔ፡- «ኣሣ ኰኡኮ ባኣሢርኩ» ጌይ ዒንሢ ዓይጎር ማለይ? ሃማ ሄለንዳኣና ዒንሢ ማሊ ጸቂሡዋያ ሃሣ ዒንሢም ዔርቱዋያ? ዒና ዒንሢኮ ዔኩዋያ ማዒ ሃጊ ዶጩ ጎይሣደ?

18 ዓኣፓ ዒንሢኮ ዘጉዋዓደ? ዋያ ዒንሢኮ ዋይዙዋዓደ? ዋዲ ዒንሢ ኮይላ ማሊንቱዋይ!

19 ሃያኮ ቤርታ ደንጎ ካሦንሢ ደንጎ ሺዮ ዓሶም ታኣኒ ቡንዒ ዒንጌ ዋደና ደንሶ ዒንሢ ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሢ ዔቂሴይ» ጋዓዛ፡ ዔያታ፡- «ታጸ ላምዎ ሌማቲ ኩሙሢ» ጌዔኔ።

20 ሃሣ ዒዚ፡- «ታኣኒ ላንካዎ ካሦ ያይደ ሺዮ ዓሶም ቡንዒ ዒንጌ ዋደና ዓኣፒኒ ሌማቲ ኩሙሢ ሃሾና ደንባ ዒንሢ ዔኬይ?» ጌዒ ዔያቶ ያኦጩኔ። ዔያታኣ፡- «ላንካይ ዳልጊ ሌማቲ ኩሙሢ» ጌዒ ማሄኔ።

21 ዒዚ ዒማና «ሂዳዎ ሃማ ሄለንዳኣና ዒንሢ ጸቂሡዋያደ?» ዔያቶም ጌዔኔ።

ዮሱሴ ቤቴሳይዳይዳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲሰኬያ ፓሣሢ

22 ዔያታ ቤቴሳይዳ ሄላዛ ዓሳ ፔቴ ዓኣፒ ባይቄ ዓሲ ዮሱሴ ኮራ ዔኪ ሙካዎ ዒዚ ፔ ኩጩና ካኣማንዳጉዲ ዒዛ ሺኣቄኔ።

23 ዮሱሴ ዓኣፓ ባይቄ ዓሢኮ ኩጩ ዓርቄ ጎቺ ጉርዶ ባኣካፓ ኬሳዎ ዓሢኮ ዓኣፖይዳ ጩቴሢኮ ጊንፃፓ ዓኣፖ ዒዛኮ ካኣማዎ «ዳካ ኔኤም ዔኤቢ ጵዳ» ጌዒ ዒዛ ያኦጩኔ።

24 ዓኣፓ ባይቄሢ ዳግ ጌዒ ዛጋዎ፡- «ሂዮ ታኣኒ ዓሲ ዳንቃኔ፤ ጋዓንቱ ዔያታ ዓጊፃ ሚሢ ማለኔ» ጌዔኔ።

25 ዮሱሴ ዓሢኮ ዓኣፖይዳ ኩጩ ላሚ ጌሣኔ፤ ዬማና ዓሢ ጌኤሺ ዛጌኔ፤ ዓኣፓኣ ዳቄኔ፤ ቢያ ባኣዚ ጌኤሺ ዛጊሢ ዓርቄኔ።

26 ዬካፓ ዮሱሴ ዒዛም፡- «ጉርዶ ባኣኮ ዓኣዲፖ» ጌዒ ዓይሢ ማኣሪ ዳኬኔ።

ጳጳርሴኮ ዮሱሴ ዛሎ ማርካቶ (ማቲ. 16:13-20፤ ሉቃ. 9:18-21)

27 ዬካፓ ዮሱሴና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣቶና ፒልጳሴ ቂሳሪያ ጌይንታ ካታዋኮ ኮይላ ዓኣ ጉርዶ ባንሢ ዴንዲ ዴንዲ ጎይፃ ዓኣዎ፡- «ዓሳ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ጌዒ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢ ኮራ ያኦጩኔ።

8:18 ዔ.ር. 5:21፤ ሂዚ. 12:2፤ ማር. 4:12።

28 ዔያታ ማሃዎ፡- «ዛላ ኔና ማሰካ ዮሃንሴኬ ጋዓኔ፤ ሃንጎታታ ኔና ዔኤሊያሴኬ ጋዓኔ፤ ዓቲ ዓሳ ሃሃ ያሲ ማሊያ ኬኤዛዘንሢዳፓ ፔቴያኬ ኔና ጋዓኔ» ገዔኔ።

29 «ዒንሢ ታና ያናኬ ጋዓይ?» ገዒ ዒዚ ዔያቶ ያኦጩኔ። ጳደርሴ ማሃዎ፡- «ኔኤኒ ሜሲሄኬ» * ገዒ ማሄኔ።

30 ዩሱሴ ዔያቶ፡- «ታ ዛሎ ያኦማኣ ኬኤዚፖቴ» ገዔኔ።

**ዩሱሴ ዒዛ ሄላንዳ ሜቶና ሃይሶና ዛሎ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 16:21-28፤ ሉቃ. 9:22-27)**

31 ዩሱሴ ፔኤኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶ ሂዚ ገዒ ዔርዚሢ ዓርቄኔ፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ማርጌ ሜቶ ዔካንዳያ ኮይሳኔ፤ ዓይሁዶ ጪሞና ቄኤሶኮ ሱኡጎና ሃሃ ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢና ቤርታ ቦሂንታንዳኔ፤ ሃይቂያ ሃይቃንዳኔ፤ ማዔቶዎ ሃይሣ ዓቢኮ ገንፃፓ ሃይባፓ ዔቃንዳኔ።»

32 ዒዚ ዩያ ዔያቶም ጋፕዲ ፔጋሲ ኬኤዛዘ ጳደርሴ ዒዛ ዲማሲጋፓ፡- «ያዲ ገዒፖ» ገዒ ዒዛ ጎሬኔ።

33 ጋዓንቴ ዩሱሴ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶ ባንሢ ሺሪ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒ ፃላሄ ታ ኮሬፓ ሺኢኬ፤ ኔኤኮ ማሊያ ያኦሲዳፓቴዎሴ፤ ዓሲዳፓኬ» ገዒ ጳደርሴ ጎሬኔ።

**ዩሱሴ ገንሢ ሃንቲሢ ጪጊሳ ባኣዚ
(ማቲ. 10:38-39፤ 16:24-28፤ ሉቃ. 9:23-27፤ 14:26-27)**

34 ዩካፓ ዩሱሴ ዳርጎታ ዒዛኮ ገንዖ ሃንታ ናኣቶንታ ፔ ባንሢ ዔኤላያ ሂዚ ገዔኔ፡- «ያናታቶታ ታኣና ዎላ ሃንታኒ ናሽካሢ ፔና ሃሺ፤ ሃይቢም ገኢኔያ ማዒ ታ ገንዖ ሃንቶንጎ።»

35 ያናታቶ ፔ ናንጎ ዓይሳኒ ናሽካሢ ዒዛ ባይዛንዳኔ፤ ጋዓንቴ ታናንታ ታኣኮ ኮፕሮ ሃይሶ ዛሎ ፔኤኮ ናንጎ ዓኣሢ ዒንጋሢ ጋዓንቴ ናንጎ ፔኤሲ ባይዛዓኬ፤

36 ዓሲ ሳዖይዳ ዓኣ ባኮ ቢያ ዳንቃዖ ፔኤኮ ናንጎ ባይዜቶ ዓይጎ ማኣዳይ?

37 ሃሃ ዓሲ ፔ ናንጎ ቤዛ ዓይጎ ጪጋኒ ዳንዳዓይ?

38 ያኦሲ ቦንቹዎ፡ ጎሞ ዓሶ ሸይንቶ ሃያ ቤርታ ታ ዛሎንታ ታኣኒ ዔርዜ ባኮ ዛሎዎ ኬኤዛኒ ቦርሲንታ ዓሲዳ ቢያ ዓሲኮ ናዓሢያ

8:28 ማር. 6:14-15፤ ሉቃ. 9:7-8። * **8:29** ሜሲሄኬ፡- ሜሲሄ ሃሃ ገንሣ ከሪሰቶሴ ገይዖ ዔብሬ ዓሶ ሙኤጮና ካኣቱሞም ዓርቆና (ዶኦሞና) ገይሢኬ።
8:29 ዮሃ. 6:68-69። **8:34** ማቲ. 10:38፤ ሉቃ. 14:27። **8:35** ማቲ. 10:39፤ ሉቃ. 17:33፤ ዮሃ. 12:25።

ፔ ዓደኮ ቦንቾና ሃሣ ጌኤዮ ኪኢታንቾናኣ ዋላ ሙካዖ ዬያ ዓሢዳ ቦርሲንታንዳኔ።

9

1 ሃሣ ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዔኔ፤ ሃሢ ሃይካ ዓኣ ዓሶ ባኣካ ያኣሲ ካኣቱማ ዋልቄና ዩዓኣና ዛጋንዳያ ሄላንዳኣና ፔቴ ፔቴ ሃይቁንዲዋ ዓሲ ዓኣኔ።»

ዩሱሴኮ ዓውካሮ ለኣሚንቶ
(ማቴ. 17:1-13፤ ሉቃ. 9:28-36)

2 ለሆ ዓቢኮ ጊንፃፓ ዩሱሴ ጳዊርሴንታ ያይቆኣቤንታ ዮሃንሴንታ ሌሊ ፔኤና ዋላ ዔኪ ፑኡፒ ዲካ ኬሰካዛ ዔያቶኮ ቤርታ ዒዛኮ ዓውካራ ለኣሚንቲ ጳዊኔ።

3 ዓፒላ ዒዛኮ ኮሺ ቦኦሬኔ፤ ዓጨዳ ያኦኒያ ማሰኪ ጌኤሺ ቦኦሪሳያይዳፓ ዑሣ ዓኣዳ ቦኦሬኔ።

4 ዩማና ዔኤሊያሴና ሙሴና ጳዊ ዩሱሴና ዋላ ጌሰታንቴ ዔያታ ዴንቁኔ።

5 ጳዊርሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ዔርዛሢዮ! ሃይካ ኑ ናንጋቴ ኮሺኬ፤ ዩያሮ ፔቴ ኔኤም፣ ፔቴ ሙሴም፣ ፔቴ ዔኤሊያሴም ማዓያ ሃይሆ ወዲ ኦኡኒ ማኮም» ጌዔኔ።

6 ዔያታ ሃይሣሢ ኮሺ ዲቃቲ ዓኣሢሮ ጳዊርሴ ፔኤሮ ዓይጎ ጋዓቴያ ዔሪባኣሴ።

7 ሻኣሬ ዔያቶ ሙኪ ባይዜኔ፤ ባይዜ ሻኣሮይዳፓ፡- «ሃይ ታኣኮ ታኣኒ ናሻካ ናዓሢኬ፤ ዒዚ ጋዓሢ ዋይዙዋቴ» ጋዓ ዑኡሲ ዋይዚንቴኔ።

8 ቤዘማና ሺሪ ዔያታ ዛጋዖ ዩሱሴፓ ዓታዛ ሜሌ ያናኣ ዴንቁባኣሴ።

9 ዲካፓ ዔያታ ኬዳኣና ዩሱሴ፡- «ዒንሢ ዛጌ ባኮ ዓሲኮ ናዓሢ ሃይቁ ሃይባፓ ዔቃንዳያ ሄላንዳኣና ያኣማኣ ኬኤዚፖቴ» ጌዔኔ።

10 ዬያ ዒ ጌዔ ባኮ ዔያታ ዋይዚ ዔኬኔ፤ ጋዓንቴ፡- «ሃይቢፓ ዔቁሢ ጌይሢ ዋዚ ጌይሢዳይ?» ጌዒ ዋላ ጌሰቴኔ።

11 «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ ዔኤሊያሴ ቤርታ ሙካኒ ኮይሳኔ ዓይጎሮ ጋዓይ?» ጌዒ ዔያታ ዩሱሴ ኮራ ያኦጨኔ።

12 ዒዚ ዔያቶም፡- «ጎኔኬ፤ ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙካኒና ጉቤ ባኮ ጊኣጊሻኒ ኮይሳኔ፤ ማዔቶዋ ዓሲ ናይ ሜቶ ዔካንዳሢና ቦሃንታንዳሢያ ፃኣፒንቴ ባኣዓዳ?»

9:2 ጳዊ. 1:17-18። 9:7 ማቴ. 3:17፤ ማር. 1:11፤ ሉቃ. 3:22። 9:11 ሚሊ. 4:5፤ ማቴ. 11:14።

13 ታኣኒ ዒንሢሞ ኬኤዘኔ፡- ዔኤሊያሴ ቤርታዲ ሙኬኔ፤ ቤርታዲ ዒዛ ዛሎ ጻኣፒንቴሢጉዴያ ዓሳ ኮዓ ባኮ ቢያ ዒዛይዳ ማዴኔ» ጌዔኔ።

ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይሰኬያ ዩሱሴ ዓውሴሢ
(ማቴ. 17:14-21፤ ሉቃ. 9:37-43)

14 ዩሱሴንታ ዒዛና ዋላ ዲኮ ኬሰኬ፡ ዒዛ ጊንፆ ሃንታ ሃይሃንሢንታ ሃንሳ ዓቴ ጊንፆ ሃንታዘንሢ ኮይላ ሙካንቴ ሚርጌ ዴሬ ዔያቶ ኮራ ቡኪ፤ ሃሣ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳኣ ዔያቶና ዋላ ማርማኔ።

15 ዒኢካ ዓኣ ዴራ ዩሱሴ ዛጌ ዋዶና ሚርጌ ዲቃቲ ሄርሻዖ ዒዛ ባንሢ ጳሽኪ፡- «ኮሺዳ?» ጌዔኔ።

16 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶ ኮራ፡- «ዔያቶና ዋላ ዒንሢ ማርማሢ ዓይጎዛላዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

17 ዴር ባኣካፓ ፔቲ ዓሲ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዔርዛሢ! ጌሰቲሱዋ ፑርታ ዓያና ዓርቄ ናይ ታ ኔ ኮራ ዔኪ ሙኬኔ።

18 ዓቄ ዋዶና ሳዓ ዒዛ ጳዲሳኔ፤ ዳንጎና ዱባሲ ዓቶ ዳይሲሳኔ፤ ዑዖዋ ዒዛኮ ሜልዚ ሌሲጉዲ ማሃኔ፤ ዬያ ፑርቶ ዓያና ዒዛይዳፓ ኬሳንዳጉዲ ኔኤኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶ ታ ያኦጩያንጉቴ ዔያታ ኬሳኒ ዳንዳዒባኣሴ።»

19 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዒንሢ ጉሙርቁዋ ዓሳ ዓይዴ ሄለንዳኣና ታ ዒንሢና ዋላ ናንጋንዳይ? ዓይዴ ሄለንዳኣና ታኣኒ ገባንዳይ? ሂንዳ ናዖ ታ ባንሢ ዔኪ ሙኩዋቲ።»

20 ዔያታ ናዓሢ ዩሱሴ ባንሢ ዔኪ ሙኬኔ፤ ፑርቶ ዓያና ዩሱሴ ዴዳንቃዖ ናዖ ሳዓ ጳዲሳዛ ናዓሢያ ሳዓ ኮላዲ ዳንጎና ዱባ ዩይሴኔ።

21 ዩሱሴ ናዖኮ ዓዶ ኮራ፡- «ዓይዳፓ ዓርቄ ሃይ ናዓሢ ሃያይዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

ናዖኮ ዓዴ ማሃዖ፡- «ዓኣላ ዓኣንቴ ዓርቃዖኬ፤

22 ፑርቶ ዓያና ዒዛ ዋዲያ ሚርጌ ዋዶና ታሚዳ፡ ዋኣሢዳ ኬኤራሢር ኔኤም ዳንዳዒንታቴ ሃዳራ ኑና ሚጩንጉ ማኣዴ» ጌዔኔ።

23 ዩሱሴ፡- «ኔኤም ዳንዳዒንታቶ ኔኤኒ ዋይቲ ጋዓይ? ጉሙርቃሢም ቢያ ባኣዚ ዳንዳዒንታኔ!» ጌዔኔ።

24 ቤዘና ናዖኮ ዓዴ፡- «ጉሙርቁዖ ታ ጉሙርቃኔ፤ ጋዓንቴ ጉሙርቁሢ ፓጩሢፓ ታና ማኣዴ» ጌዒ ዒላቲኔ።

25 ዓሳ ዲርጊ ዩዓሢ ዩሱሴ ዛጋዖ ፑርቶ ዓያናሢም፡- «ሃይ ኔኤኒ ናዖኮ ዋዶና ዳንጎና ባይቁያ ማሄ ዓያናሢያ ናዓሢዳፓ ኔኤኒ ኬሰካንዳጉዲ፡ ላሚ ጊንሣ ኔኤኒ ዒዛይዳ ጌሉዋጉዲ ታ ኔና ዓይሣኔ!» ጌዒ ጎሬኔ።

26 ፑርቶ ዓያናሢ ጳጳሳና ዓላታዎ ናዓሢያ ሚርጌና ባርዲሴሢካ ጊንፃ ከሰካዛ ናዓሢ ሃይቄ ሌሲጉዲ ማሌሢሮ ሚርጌ ዓሳ ሃይቄኔ ጌዔኔ።

27 ጋዓንቴ ዩሱሴ ናዓሢካ ኩጮ ዓርቂ ዔቂሴኔ፣ ናዓሢያ ዔቄኔ።

28 ዩካፓ ዩሱሴ ማእሪ ጌሌሢኮ ጊንፃ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦታ ዒዛ ዲማሲ፡- «ዓይጎር ኑኡኒ ፑርቶ ዓያኖ ከሳኒ ዳንዳዒባኦ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

29 ዩሱሴ ከኤዛዎ፡- «ሃያ ጉዳሢ ሺኢጲሢና ሃሣ [ሙኡዚ ሃሺ ሺኢቂሢና] ማዒባኦታቶ ሜሌ ዓይጎና ከሰኩዋሴ» ጌዔኔ።

ዩሱሴ ዒዛ ሄላንዳ ሜታሢና ሃይሶና ዛሎ ሃሣ ከኤዜሢ
(ማቴ. 17:22-23፤ ሉቃ. 9:43-45)

30 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦታና ዩኖ ቤዘ ሃሺ ጌሌላ ዓጮና ቲቂ ዳንዳኔ፤ ዩሱሴ ዒዚ ዓኣ ቤዘ ያኦኒያ ዔራንዳጉዲ ኮዒባኦ።

31 ዓይጎር ጌዔቶ ዒማና ዒዚ ፔኤኮ ጊንፃ ሃንታ ናኦታ፡- «ዓሲኮ ናዓሢ ዓሲ ኩሸካ ዓኣሢ ዒንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዒዛ ዋዳንዳኔ፤ ሃይቄሢኮ ጊንፃ ሃይባፓ ሃይሣሳ ከሎና ዔቃንዳኔ» ጌዒ ዔርዚሢዳ ዓኣሢሮኩ።

32 ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢሞ ዩይ ዒ ጌዔ ባካ ዔርቲባኦ፤ ማዔቶዋ ማሢ ዒዛ ያኦጩኒ ዔያታ ዒጊጩኔ።

ቢያፓ ባሺ ያናዳይ?
(ማቴ. 18:1-5፤ ሉቃ. 9:46-48)

33 ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢሞ ቂፐርናሆሜ ሙኪ ማእሪ ጌሌሰካፓ ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንፃ ሃንታዘንሢሞ ኮራ፡- «ዒንሢ ዋንዳ ጎይያይዳ ዓኣዎ ዋላ ማርማሢ ዓይጌንዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

34 ዔያታ ጋዓንቴ ዚቲዮ ጌዔኔ። ዓይጎር ጌዔቶ ዔያታ ጎይያ፡- «ኑ ጊዳፓ ቢያ ባሺሢ ያናዳይ?» ጌዒ ማርማሢሮኩ።

35 ዩሱሴ ዳዔሢኮ ጊንፃ ታጰ ላምዎንሢ ዔኤላዎ፡- «ቢያፓ ቤርታ ማዒኒ ኮዓይ ያናታቶዋ ቢያፓ ጋፐንሢና ሃሣ ቢያም ማዳያ ማዓንዳያ ኮይሳኔ» ጌዔኔ።

36 ዩካፓ ፔቲ ዳካ ናይ ዔያቶ ቤርታ ዔቂሲ ናዎ ኮንቂጋፓ ሂዚ ጌዔኔ፡-

37 «ሃያጉዳ ናኦታይዳፓ ፔቲታዎ ታ ሱንዎና ቦንቺ ዔካሢ ታና ዔካኔ፤ ታና ዔካሢ ታና ሌሊቱዋንቴ ታና ዳኬሢያ ዔካኔ።»

9:34 ሉቃ. 22:24። 9:35 ማቴ. 20:26-27፤ 23:11፤ ማር. 10:43-44፤ ሉቃ. 22:26። 9:37 ማቴ. 10:40፤ ሉቃ. 10:16፤ ዮሀ. 13:20።

ዬሱሴኮ «ኑና ዲጸዋአሢ ኑኡና ዋላኬ» ጌዲዮ
(ሉቃ. 9:49-50)

38 ዮሃንሴ ዬሱሴም:- «ዔርዛሢዮ! ፔቴ ዓሲ ኔ ሱንዖና ፑርታ ዓያና ኬሳንቴ ኑ ዛጋዖ ዒዚ ኑኡና ዋላቴዋአሢር ዒዛ ኑኡኒ ላአጌኔ» ጌዲ ኬኤዜኔ።

39 ዬሱሴ ማሃዖ:- «ታ ሱንዖና ዓኪ ዲቃሢ ባአዚ ማዲ ማዲ ቤዘና ታ ዑፃ ፑርታ ገሰታንዲይ ባአሢር ሃሹዋቴ ላአጊፖቴ፤

40 ዓዲጎር ጌዔቶ ኑና ዲጸዋአሢ ቢያ ኑ ዓሲኬ» » ጌዔኔ።

41 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ዲንሢ ታኣር ማዔሢር ፔቴ ሙርሳና ዋአሢ ዲንሢ ዑሻ ዓሢም ዋአዖ ዑሹሢ ዛሎር ዲንገንታንዲ ባአዚ ባይቃዓኬ።

ጎሜኮ ካራ ማዓ ባአዚ
(ማቴ. 18:6-9፤ ሉቃ. 17:1-2)

42 ዬሱሴ ኬኤዛዖ:- «ታና ጉሙርቃ፥ ሃንሢ ዳኮንሢፓ ፔቴማ ዳቢሳዖ ዖና ማዔቶዋ ፑኡፒ ዋንሢ ሆላ ቴኪ ባዘይዳ ኬኤሪንቴቶ ቃራኬ፤

43 ዬያር ኩጫ ኔና ዳቢሳቴ ቲቂ ኔኤፓ ኬኤሬ፤ ላምዖ ኩቹ ዓአንቴ ጋአናአሜይዳ፥ ታም ባይቁዋአሢዳ ኬኤሪንቴፃፓ ጉንዖ ማዒ ናንጎ ማአሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [

44 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ጸርቃላ ሃይቁዋያ፥ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።]

45 ቶካ ኔና ዳቢሳቴ ኔኤፓ ቲቂ ኬኤሬ፤ ላምዖ ቶኪ ቢያ ዓአንቴ ጋአናአሜ ጌሊፃፓ ጉንዖ ማዒ ናንጎ ማአሪ ጌሊፃ ቃራኬ። [

46 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ጸርቃላ ሃይቁዋያ፥ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።]

47 ዓአፓ ኔና ዳቢሳቴ ኔኤፓ ኬሲ ኬኤሬ፤ ላምዖ ዓአፒ ዓአንቴ ጋአናአሜ ጌሊፃፓ ፔቴ ዓአፒና ዖኡሲ ካአቴም ጋር ጌሊፃ ቃራኬ።

48 ጋአናአሜ ጌይንታ ቤዛ ዒኢካ ዓአ ጸርቃላ ሃይቁዋያ፥ ታማአ ባይቁዋ ቤሲኬ።

49 «ዖኡሲም ዲንጎ ባአዚ ሶኦኔ ዋሃ ጌኤሾሢጉዲ ዓሲ ቢያ ታሚዳ ጌሊ ጌኤሽኪ ኬሰካንዳኔ፤

50 «ሶኦኔ ኮሺኬ፤ ጋዓንቴ ሶኦኔ ሶኦኔ ማዒዖ ዓቴቴ ዓይጎና ዲንሢ ገንሢ ሶኦኔ ማሃንዳይ?»

9:40 ማቴ. 12:30፤ ሉቃ. 11:23። 9:41 ማቴ. 10:42። 9:43 ማቴ. 5:30።
9:47 ማቴ. 5:29። 9:48 ዒሲ. 66:24። 9:50 ማቴ. 5:13፤ ሉቃ. 14:34-35።

«ዲንሢኮቻ ሶኦጌ ዓኣያ ማዖንጎ፤ ሴካና ሃንጋና ዋላ ጊኣጊ ኮሺ ናንጉቸ።»

10

ዩሱሴ ላኣሊ ዓንጂሢ ዛላ ዔርዘሢ
(ማቴ. 19:1-12፤ ሉቃ. 16:18)

1 ዩሱሴ ዬኖ ዓጮይዳፓ ዔቁ ዪሁዳ ዓጮና ጌዒ ዮርዳኖሴ ዋሮ ሱኮ ፒንቄ፤ ሚርጌ ዴሬ ዒዛ ባንሢ ሙኬሢሮ ዒዚ ሚናኣፓ ዔርዘሢጉዲ ሃሣ ዔርዘሢ ዓርቄ።

2 ፔቴ ፔቴ ፔርሴ ዓሳ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዖ ጌኤሲና ዒዛ ፒራኒ ኮዓሢሮ፡- «ዓሲ ፔ ማቾ ዓንጂንዳጉዲ ዋጋ ዓይሣ?» ጌዒ ዖኦጌ።

3 ዩሱሴ፡- «ሙሴ ዒንሢ ዬያ ዛሎ ዋዚ ጌይ ዓይሣ?» ጌዒ ዖኦጌሢሢና ማሃ።

4 ዔያታ፡- «ሙሴ ዋጋ ዓንጂንቶ ዔርዘያ ፃኣፖና ዋርቃታ ዒንጊጋፓ ዓንጂንዳጉዲ ጋዓ።» ጌዔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ሂዚ ጌዒ ማሃ፡- «ሙሴ ያዒ ጌይ ዓይሣሢ ዒንሢኮ ዒና ዋይዘ ዒዒ ዶዳሢ ዛጊኬ።»

6 ጋዓንቴ ማዢንቶኮ ዓይፃፓ ጌኤኩ ማፃኣፓ ጋዓ ጎይዖ ጶኦሲ ዓቲንቄና ላኣሊና ማሃ ማጌ።

7 «ዬያሮ ዓሲ ዓዶና ዒንዶና ሃሺ ማቾና ዋላ ፔቴ ማዓ፤

8 ላምዖንሢያ ፔቴ ዑሢ ማዓ።» ዬካፓ ሴካ ላምዖ ማዒፃ ዓቴም ፔቴ ማዓ።

9 ዬያሮ ዖኦሲ ዋኣፃሢ ዖኦኒያ ቡሎፓ።»

10 ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ማኣሮ ባንሢ ማዔ ዋዶና ላሚ ዒዛ ዛላ ዩሱሴ ዖኦጌ።

11 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃ፡- «ዖና ማዔቶዋ ፔ ማቾ ዓንጂ ሜሌ ላኣሊ ዔካሢ ዘኦሰካ ኮኦማያ ማዓ።»

12 ዬያጉዲ ሃሣ ዖናታቴያ ፔ ዓኒፓ ዓንጂንቴ ሜሌም ሎዓ ላኣሌላ ዒኢታያ ማዓ። ጌይሢ።» ጌዔ።

ዩሱሴኮ ናኣቶ ዓንጂዖ
(ማቴ. 19:13-15፤ ሉቃ. 18:15-17)

13 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ፔኤኮ ናኣቶኮ ዩሱሴ ኩጮና ዑዖ ካኣማንዳጉዲ ዔኪ ሙካዛ ዩሱሴኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዬኖ ዓሶ ጎሬ።

10:4 ላሚ. ዋማ 24:1-4፤ ማቴ. 5:31። 10:6 ማዢ. ማፃ 1:27፤ 5:2። 10:8 ማዢ. ማፃ 2:24። 10:11 ማቴ. 5:32፤ 1ቆሮ. 7:10-11።

14 ዩሱሴ ዬያ ዛጋያ ደጋዲ ፔኤኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም ሂዚ ጌዔ፡- «ጾኢ ካኣቱማ ሃንሂ ዔያቶ ጉዳዘንሂም ማዔሂሮ ናኣታ ታ ኮራ ሙኮንጎ፤ ሃሹዋቴ፡ ላኣጊፖቴ፤

15 ጎኔ ታ ዒንሂም ጋዔ፤ ጾኢኮ ካኣቱሞ ናይ ማዒ ዔኩዋ ዓሲ ፔቴታዎ ዒኢካ ጌለንዱዋሴ!»

16 ዩሱሴ ዩካፓ ናኣቶ ኮንቂ፡ ኩጮ ዑፃ ጌሂ ዓንጄ።።

ፔቴ ዖርጎቺ ዓሲ

(ማቴ. 19:16-30፤ ሉቃ. 18:18-30)

17 ዩካፓ ዩሱሴ ኬሰኪ ጎይያ ዓኣዳንቴ ፔቴ ዓሲሰኬያ ጳሽኪ ሙኪ ቤርታ ጉምዓታዎ፡- «ኮኸ ዔርዘሂኦ! ናንጊና ናንጊ ዳጎታ ናይጎ ማዳንዳያ ታና ኮይሳይ?» ጌዒ ያኦጩ።።

18 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ዓይጎሮ ኮኸሂኦ ኔኤኒ ታና ጋዓይ? ፔቴ ያኦሲዳፓ ዓቴም ሜሌ ኮሺ ያኦኒያ ባኣሴ።።

19 ኔኤኒ ዓይሂያንሂ ዔራቴ፤ ዩንሂያ፡- «ዓሲ ዋዲፖ፡ ላኣሊ ዒኢሲፖ፡ ዉኡቂፖ፡ ሉኡዙሞና ማርካቲፖ፡ ጌሺፖ፡ ዓደና ዒንደና ቦንቼ» ጋዓዘንሂኬ።።»

20 ዓሂያ፡- «ዔርዘሂኦ! ዩያ ዓይሂያ ቢያ ናኣቶፓ ዓርቃዎ ታኣኒ ካፓኔ» ጌዔ።።

21 ዩሱሴ ናሹሞና ዒዛ ዛጋያ፡- «ፔቴ ባኣዚ ሌሊ ዓቴቴ፤ ዳንዲ ኔኤኮ ዓኣ ባኮ ቢያ ሻንቺ ማንቆ ዓሶም ጊሽኪ ዒንጌ፤ ዩካፓ ታ ጊንያ ሙኪ ሃንቴ፤ ጫሪንጮ ማኣራ ቡከንቴ ቆሎ ኔኤኮ ዓኣያ ማዓንዳቴ» ጌዔ።።

22 ዓሂ ዩያ ዋይዛዎ ዓኣፖ ካሮ ቴኬቴ፤ ኮሺ ዒ ዖርጎቺታሂሮ ያዩ ያዩ ዳንዳ።።

23 ዩሱሴ ጊንያ ሃንታ ናኣቶ ባንሂ ሺራዎ፡- «ዖርጎቺ ዓሲም ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊሂ ዋዚጉዲ ሜታንዳይ!» ጌዔ።።

24 ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዩኖ ዩሱሴ ጌዔዘ ዋይዚ፡- «ሃያጉዳ ባኣዚ» ጌዒ ዲቃቴቴ፤ ጋዓንቴ ዩሱሴ ላሚ፡- «ናይዮቴ! ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌሊሂ ዋዚ ሜታንዳይ!

25 ዖርጎቺ ዓሲ ያኦሲ ካኣቱሞይዳ ጌላንዳሰካፓ ጋኣላ ናርፔ ዪኣናና ጌላኒ ሹሌዓንዳቴ» ጌዔ።።

26 ጊንያ ሃንታ ናኣታ ዩሱሴ ጌዔሂና ኮሺ ዲቃቴ ሄርሻዎ፡- «ያዒ ማዔቶ ማይ ያኦኒ ዳቃኒ ዳንዳዓይ!» ዋሊ ኮራ ጌዔ።።

10:15 ማቴ. 18:3። 10:19 ኬሲ. ማፃ 20:12-16፤ ላሚ. ዋማ 5:16-20።

27 ዩሱሴ ዔያቶ ባንሢ ዛጋጾ፡- «ጎኔና ዩይ ዓሲም ዳንዳዒንቱዋሴ፤ ጋዓንቲ ያኦሲም ዳዳንዳዒንታያኩ፤ ቢያ ባአዚ ያኦሲም ዳንዳዒንታኔ» ጌዔኔ።

28 ጳጳሮሴ ዒማና፡- «ሃይሾ ኑኡኒ ቢያ ባአዚ ሃሺ ኔ ጊንፆ ሃንታንቲዋ» ጌዔኔ።

29 ዩሱሴ ሂዚ ጌይ ማሄኔ፡- «ጎኔ ታኣኒ ጋዔኔ፤ ታናንታ ታኣኮ ኮኅፍ ሃይሶንታሮ ጌዒ ፔኤኮ ማኣሮ፤ ጌርሲንሢ፤ ጌርንሢ፤ ዒንዳ፤ ዓዴ፤ ናኣቶንታ ጎኅንታ ሃሻሢ ባሽና ዴንቃንዳኔ።

30 ሃያ ዎዶይዳታቲያ ዒዲንቲ ዳከንቲያ ዔካያታጾዋ ፔኤኮ ማኣሮ፤ ጌርሲንሢ፤ ጌርንሢ፤ ዒንዳንሢ፤ ናኣቶንታ ጎኅንታ ማርጌ ዪኤታ ጳንጨፎ ማሂ ዔካንዳኔ፤ ሙካ ዓጮይዳ ናንጊና ናንጊ ዴንቃንዳኔ።

31 ጋዓንቲ ቤርቲ ማዔ ጎኦሶ ማላ ማርጌ ዓሳ ጊንሢም፤ ጊንፆ ዓቲ፤ ላቤያ ማላ ማርጌ ዓሳ ቤርቲም ማዓንዳኔ።»

ዩሱሴ ፔና ሄለንዳ ማቶና ሃይሶና ዛሎ ሃሣ ኬኤዜሢ
(ማቲ. 20:17-19፤ ሉቃ. 18:31-34)

32 ዩሩሳሌም ዴንዳ ጎይፆይዳ ዔያታ ዓኣንቲ ዩሱሴ ዔያቶኮ ቤርታ ቤርታ ዴንዳኔ፤ ጊንፆ ሃንታ ናኣታ፡- «ሃያጉዴ ባአዚ» ጌዒ ዩኖ ሃይሶ ዲቃቲ ሄርሼኔ፤ ሃንጎ ዒዛና ዓኣ ዓሳ ዒጊጨፎ። ዒዚ ጊንሣ ላሚ ዒዛ ሄለንዳ ባኮ ኬኤዛኒ ታጳ ላምጾንሢ ፔ ባንሢ ዔኤላጾ ሂዚ ጌዒ ኬኤዜኔ፡-

33 «ሃይሾ ኑኡኒ ዩሩሳሌም ዴንዳይዳኩ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛዘንሢናም ዓኣሢ ዒንጊንታንዳኔ፤ ዔያታኣ ዒዚ ሃይቃንዳጉዲ ጌዒ ጌሰቲ ኩንሣንዳኔ፤ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶም ዒዛ ዓኣሢ ዒንጎንዳኔ፤

34 ዓይሁዴ ማዒባኣ ዴራ ዒዛ ቦሃንዳኔ፤ ጨታንዳኔ፤ ዠራጋና ጳርቃንዳኔ፤ ሃሣ ዎዳንዳኔ። ጋዓንቲ ሃይሣ ዓቢኮ ጊንፆ ሃይባጋ ዔቃንዳኔ።»

ያይቆኦቤና ዮሃንሴናኮ ያኦጨፆ
(ማቲ. 20:20-28)

35 ዜብዲዮሴኮ ናኣታ ያይቆኦቤና ዮሃንሴና ዩሱሴ ኮራ ሙካጾ፡- «ኑና ዔርዛሢዮ! ኑኡኒ ያኦጨ ባኮ ኔኤኒ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ» ጌዔኔ።

36 ዩሱሴ፡- «ዓይጎ ታኣኒ ማዳንዳጉዲ ዒንሢ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጨፎ።

37 ዔያታ ማሃዎ፡- «ኔኤኮ ቦንቸንቴ ካኣቱሞይዳ ዓኣ ቦንቸ ቤዛ ኑጊዳፓ ፔቴሢ ኔኤኮ ሚዛቃ፤ ፔቴሢ ሻውሎ ዛላ ኑና ማሃ ዴይሢ» ጌዔኔ።

38 ዩሱሴ ጋዓንቴ፡- «ዒንሢ ምጭ ባኮ ዔሩሞሴ፤ ታኣኒ ዔካ ማታሢ ዒንሢ ዔካኒ ዳንዳዓ? ታኣኒ ጌላንዳ ማታሰካ ዒንሢ ጌላኒ ዳንዳዓ?» ጌዒ ዔያቶ ምጭኔ።

39 ያይቆኦቤና ዮሃንሴና ማሃዎ፡- «ሂዮ ኑኡኒ ዳንዳዓንዳኔ» ጌዔኔ። ዩሱሴያ፡- «ጎኔኬ፤ ዒንሢ ታኣኒ ዔካ ማቶ ዔካኒ፣ ታኣኒ ጌላ ማታሰካኣ ጌላኒ ዳንዳዓኔ።

40 ጋዓንቴ ታኣኮ ሚዛቆና ሻውሎናይዳ ዴዓንዳጉዲ ዓይሣሢ ታናቱሞሴ፤ ዩይ ቤዛ ዒንጊንታሢ ዒዞ ቤዞም ምኡሲ ጊኢጊሼ ዒሰሞኬ» ጌዔኔ።

41 ዓቴ ታጸንሢ ዩያ ሞይዞ ያይቆኦቤና ዮሃንሴናይዳ ዳጋዴ።

42 ዩሱሴ ቢያሢ ፔ ባንሢ ዔኤላዎ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዓጮ ዴርኮ ሱኡጋ ዴር ሞይሣዞንሢ ጌይንቲ ዔኤላንታያ ማዔሢና ሃሣ ዔያቶኮ ቢቶ ማዔዞንሢኮ ዴር ዑፃ ቢታንቶ ዓኣያ ማዔሢ ዒንሢ ዔራኔ።

43 ጋዓንቴ ዒንሢ ባኣካ ያዒ ማዓኒ ኮይሱሞሴ፤ ዒንሢፓ ፔቴ ዓሲ ፑኡፒ ማዓኒ ኮዔቶ ቢያሢም ማዳያ ማዎም፤

44 ዒንሢ ባኣካፓ ዴጌ ማዓኒ ኮዓሢ ቢያሢም ዓይሌ ማዎም፤

45 ዓሲኮ ናዓሢታዎ ቢያሢኮ ዴማ ማዒ ማዳኒና ፔኤኮ ሹሞፓሢ ሚርጌዞንሢ ዛሎ ዒንጊ ዳቁሻኒ ሙካንዳኣፓዓቴም ዓሲ ዒዛም ማዳንዳጉዲ ሙኪባኣሴ።»

ዩሱሴ ዓኣፓ ባይቄ ቤርፄሚዮሴኮ ዓኣፖ ፖዒሴሢ
(ማቴ. 20:29-34፤ ሉቃ. 18:35-43)

46 ዩካፓ ዩሱሴና ዒዛኮ ጊንፆ ሃንታ ናኣቶና ሞላ ዒያርኮ ጌይንታ ካታሞ ሙኬኔ፤ ዔያቶና ሞላ ሚርጌ ዴሬ ዒያርኮ ካታማፓ ኬሰካንቴ ፔቴ ጸሞሴ ናይ፡ ዓኣፒ ባይቄያ ቤርፄሞሴ ጎሶከይ ጎይፆ ዓጮ ዴዒ ዔኤቢ ዒንጎም ሺኢቃኔ።

47 ዒዛኮ ኮርሲና ዴንዳሢ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሢ ዒ ሞይዞ፡- «ዳውቴ ናዓሢዮ! ዩሱሴ ሃዳራ ታና ሚጨንቲ ማኣዴቴራ» ጌዒ ዒላቲሢ ዓርቄኔ።

48 ሚርጌ ዓሳ፡- «ዚቲዮ ጌዔ!» ጌይ ጎሬኔ፤ ዒዚ ጋዓንቴ «ዳውቴ ናዓሢዮ ታና ማኣዴ!» ጌዒ ሃቺም ዒላቲኔ።

10:38 ሉቃ. 12:50። 10:42 ሉቃ. 22:25-26። 10:43 ማቴ. 23:11፤ ማር. 9:35፤ ሉቃ. 22:60።

49 ዩሱስ ዔቃዎ፡- «ዒዛ ዔኤሉዋቴ» ጌዔኔ፤ ዔያታ ዓኣፓ ባይቄሢ ዔኤላዎ፡- «ዔኤዛይ ዒጊጨፊ፣ ዔቄ! ዩሱስ ኔና ዔኤላኔ» ጌዔኔ።

50 ዒዚ ፔኤኮ ቃሲ ዑፃ ማኣዔ ዓፒሎ ከኤሪ፡ ጰሊ ዔቃዎ ዩሱስ ባንሢ ዓኣዳኔ።

51 ዩሱስ፡- «ታኣኒ ዓይጎ ዎኦቶም ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጩኔ። ዒዚ፡- «ዔርዛሢዮ! ሃዳራ ታኣኒ ዛጋንዳጉዲ ዓኣፖ ታኣም ፖሲሴ» ጌዒ ማሂኔ።

52 ዩሱስ፡- «ሂዳቶ ዳንዳ፤ ኔ ጉሙርቂፃ ኔና ዓውሴኔ» ጌዔኔ። ዓሢያ ቤዘማና ዛጌኔ፤ ጎይዖናኣ ዩሱስ ጊንዖ ዓኣዳኔ።

11

ዩሱስ ኮ ፑኤፒ ቦንቾና ዩሩሳሌሜ ጌሊዖ
(ማቴ. 21:1-11፤ ሉቃ. 19:28-40፤ ዮሃ. 12:12-19)

1 ዩሱስና ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታዘንሢና ዩሩሳሌሜ ሙኪ ዑካዖ ዛይቶ ሪሚቶ ዲኮ ኮይላ ዓኣ ቤቴፓጌና ቢታኒያ ጌይንታ ካታሞንሢ ሙከኔ፤ ዩሱስ ዒዛኮ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶይዲፓ ላምዖሰከንሢ ቤርታ ሂዚ ጌዒ ዳከኔ፡-

2 «ሃሮ ሴኮ ጉርዴሎ ዒንሢ ቤርታዲ ዓኣዲዋቴ፤ ዒኢካ ዒንሢ ሃሃላዖ ያኣኒያ ቶጊባኣ ሃሪ ናይ ቴኡቴ ዓኣንቴ ዳንቃንዳኔ፤ ቡሊ ሃኒ ዔኪ ዩዑዋቴ፤

3 ያኣኒያ ዒንሢ ዓይጎር ቡላይ ጌዒ ያኦጩቶ ሳዳም ኮይሳሢርከ፤ ዑከና ዒዚ ማሂ ዳካንዳኔ» ጌዒ ከኤዙዋቴ።

4 ዔያታኣ ዳንዳዖ ሃር ናዖማ ጎይዖ ዓጫ፣ ማኣሪ ካርካ ቴኡቴ ዓኣንቴ ዳንቂ ቡሌኔ፤

5 ዒማና ዒኢካ ዔቄ ዓኣ ዓሶፓ ፔቴ ፔቴ ዓሲ፡- «ሃር ናዖ ዎዳኒ ቡላይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

6 ዔያታኣ ዩሱስ ጌዔሢ ያኦጫ ዓሶም ማሂ ከኤዛዛ ዓሳ ዔያቶ ሃሼኔ።

7 ላምዖ ጊንዖ ሃንታ ናኣቶንሢ ሃር ናዖ ዔኪ ዩሱስ ኮራ ሙካዖ፣ ዔያታ ፔኤኮ ዓፒሎ ሃር ናዖ ዙላ ጌሣዛ ዩሱስ ቶጌኔ።

8 ሚርጌ ዓሳ ፔኤኮ ዓፒሎ ጎይዖ ሂኢሣዛ ዛሎ ዓሳ ካያፓ ዋላሺ ማንሢ ማንሢ ጎይዖ ሂኢሣኔ።

9 ዩሱስ ኮ ቤርቶና ጊንዖናይዳ ዓኣ ዳራ ቢያ፡- «ያኦሲ ጋላቴንቶም! ጎዳ ሱንዖና ሙካሢ ያኦሲ ዓንጀንጎ፤

11:9 ዓይኑ. 118:25-26።

10 ሃጊ ሙካ፣ ኑኡኮ ዓዳሢ፣ ደውቴ ካኣቱማ ዓንጂንቴያኬ! ጋላታ ጫሪንጮይዳ ያኦሲም ማዖንጎ!» ጌራ ዒላቴኔ።

11 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ሄሊ ያኦሲኮ ጌኤዠ ማኦሪ ጌላዖ ዓጫ ዓኣ ባኮ ቢያ ዛጌኔ፤ ሳዓ ዓሚሢሮ ታጾ ለምዖንሢና ዋላ ዩሩሳላሜጋ ኬሰከ ቢታኒያ ጎዖ ቤዛ ዓኣዴኔ።

ዩሱሴ ጋዳንቁ ቤሌሴ ጌይንታ ሚጻሎ
(ማቴ. 21:18-19)

12 ጉቴ ቢታኒያጋ ዔያታ ማዓኣና ዩሱሴ ናይዲንቴኔ።

13 ፔቴ ዋርቂ ዓኣያ ቤሌሴ ጌይንታ ሚሢ ሃኬ ዴንቃዖ ጎዖንቴ ዒዘይዳ ዓኣፒ ናንጋንዳኔ ጌራ ሚጻሎ ባንሢ ዓኣዴኔ። ጋዓንቴ ሚጻላ ዓኣፑዋ ዋዴ ማዔሢሮ ዒላሺጋ ዓታዛ ፔቴታዖ ዓኣፒ ዒዚ ዴንቁባኣሴ።

14 ዩያሮ ዩሱሴ ሚጻሎ፡- «ሃይጋ ሴካ ዖኦኒያ ኔጊዳጋ ዓኣፒ ሙዖጋ» ጌዔኔ።

ዩያ ዒዚ ጋዓኣና ጊንዖ ሃንታ ናኣታ ዋይዜኔ።

ዩሱሴ ጌኤዠ ማኦሪ ኮርማ ዓሶ ደውሴሢሢ
(ማቴ. 21:12-17፤ ሉቃ. 19:45-48፤ ዮሃ. 2:13-22)

15 ዩሱሴ ዩሩሳላሜ ሙካዖ ጌኤዠ ማኦሪ ጌሊ ዒኡካ ሻንቻ ዓሶና ሻንቻ ዓሶና ደውሴሢሢ ዓርቁኔ። ሚኢሾ ላኣማ ዓሶኮ ሚኢሾ ጌሃሢና ዶኦሎ ሻንቻ ዓሶኮ ዖይቶና ሂዒ ደይሴኔ።

16 ዖኦኒያ ዓይጎ ባኣዚ ኬዲ ጌኤዠ ማኦሮኮ ዲሮ ጋሮና ዓኣዳንዳጉዲ ዒ ኮዒባኣሴ።

17 ዩሱሴ ዴሮ ሂዚ ጌራ ዔርዜኔ፡- « ሩታኦኮ ማኦሪ ዓሲ ዜርሢ ቢያኮ ሺኢጲሢ ማኦሪኮ» ጌዒንቴ ፃኣፒንቴባኣዓዳ? ዒንሢ ጋዓንቴ ዉሲ ዓኣሺንታ ቤሲ ማሄኔ» ጌዔኔ።

18 ቄኤሶኮ ሱኡጎንታ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዞንሢንታ ዩሱሴ ዩያ ኬኤዛኣና ዋይዜኔ፤ ዒዚ ኬኤዛሢ ዴራ ቢያ ዲቃቲ ሄርሻሢሮ ዔያታ ዒጊጫዖ ዎዲ ዓርቂ ዒዛ ባይዛንዳቴያ ካራ ኮዔኔ።

19 ዩሱሴና ጊንዖ ሃንታ ናኣቶና ሳዓ ዓማዛ ካታማጋ ኬሰኬኔ።

ቤሌሶ ሚጻሎኮ ሚሊዖ
(ማቴ. 21:20-22)

20 ዚሮ ጉቴሎ ጉቴ ዓሚ ጎይዖና ዔያታ ዴንዳዖ ቤሌሶ ሚጻላ ዖጲና ሚሊ ዓኣንቴ ዴንቁኔ፤

21 ጳዲሮሴ ዚጊኖ ዩሱሴ ጌዔሢ ጳቂሃዖ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔኤኒ ጋዳንቁ ሚጻላ ሃይሾ ሚሌኔ» ጌዔኔ።

- 22 ዩሱሱስ ዲያቶም ማሃያ፡- «ጾሱ ጉሙርቁዋቴ፤
- 23 ጎኔ ታ ዲንሢም ጋዓኔ፤ ጾኑኒያ ለምዖ ዲኔና ማይባኣያ ታኣኒ ኮባ ባካ ማዓንዳኔ» ጌራ ጉሙርቁሢና ሃያ ደኩ ሃይፓ ዔቁ ባዘይዳ ኬኤሪንቴ» ጌዔቶ ኬኤሪንታንዳኔ።
- 24 ዩያሮ ሺኢጲሢና ዓይጎ ባኣዚታቶዋ ዲንሢ ሺኢቆቶ ዲንሢም ማዔያጉዲ ጉሙርቁዋቴ፤ ዲንሢ ሺኢቃ ባካ ቢያ ዲንሢም ዲንጊንታንዳኔ።
- 25 ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሢ ዲንሢ ጎሞ ዓቶም ጋዓንዳጉዲ ዲንሢ ሺኢቃኒ ዔቃ ዋደና ዓሲዳ ዲንሢ ዓርቁ ኮሜ ዓኣቶ ሃሹዋቴ። [
- 26 ዲንሢ ሜሌ ዓሶኮ ደቢንቶ ዓቶም ጌራባኣቶ ጫሪንጫ ዓኣ ዓዳሢ ዲንሢ ጎሞ ዓቶም ጌራንዲዋሴ» ጌዔኔ።]*

ዩሱሱስ ዓይጎ ቢታንቶና ማዳቴያ ጾኦጊንቴ ጾኦጊያ
 (ማቴ. 21:23-27፤ ሉቃ. 20:1-8)

- 27 ዔያታ ለሚ ዩሩሳሌሜ ማዔ ሙኬኔ፤ ዩሱሱስ ጌኤዮ ማኣሮ ጌሊ ሃንታንቴ ቁኤሶኮ ሱኡጋ፡ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛዞንሢንታ ጪማኣ ዲዛ ኮይላ ሙካዖ፡-
- 28 «ሃያ ባኮ ቢያ ኔኤኒ ማዳሢ ዓይጎ ቢታንቶናዳይ? ሃሃ ሃያ ባኮ ማዳንዳጉዲ ቢታንቶ ኔኤም ዲንጌሢ ዖናዳይ?» ጌራ ጾኦጊ።
- 29 ዩሱሱስ ማሃያ፡- «ታኣኒያ ዲንሢ ፔቴ ባኣዚ ጾኦጊንዳኔ፤ ዲንሢ ታኣም ማሄቶ ታኣኒ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቴያ ዲንሢም ኬኤዛንዳኔ፤
- 30 ዮሃኒሴኮ ማሰኪዖ ጾኦጊጋሞ ዓሲፓዳይ? ሂንዳ ታኣም ኬኤዙዋቴ» ጌዔኔ።
- 31 ዔያታ፡- « <ዓካሪ ኑ ዋዚ ጋዓንዳይ? ጌራ ዋላ ዞርታዖ፡ ጾኦጊጋኔ» ጌራ ኑኡኒ ማሄቶ ሂዳዖ ዲንሢ ዓይጎሮ ዮሃኒሴ ኬኤዛሢ ጉሙርቁባኣይ?» ዲዚ ጋዓንዳኔ።
- 32 ዓሲፓኔ ኑኡኒ ጌዔቶሽ?» ዓሲፓኔ ዔያታ ጎዑዋጉዲ ዴራ ቢያ ማሰካ ዮሃኒሴ «ጎኔና ጾኦጊ ማሊሢ ኬኤዛ ዓሲኔ» ጋዓሢሮ ዲጊጪ።
- 33 ዩያሮ፡- «ኑኡኒ ዔሩዋሴ» ጌራ ማሄኔ።
- ዩሱሱስ፡- «ያዒታቶ ታኣኒያ ዓይጎ ቢታንቶና ሃያ ባኮ ማዳቶ ዲንሢም ኬኤዛ» ጌዔኔ።

11:23 ማቴ. 17:20፤ 1ቆሮ. 13:2። 11:25 ማቴ. 6:14-15። * 11:26 ፔቴ ፔቴ ሚና ማጻጻፓ ፓይ. 26 ጌዳ ቃሳኔ፤ ዩና ቃኣሌላ ማቴ. 6:15 ጌዳ ዓኣዞ ማላያከ።

12

ዎይኖ ቱካ ዓሶ ማሊሲ ከኤዘና ኮኦኪንሃ
(ማቴ. 21:33-46፤ ሉቃ. 20:9-19)

1 ሄሊሳዎ ዩሱሴ ዩኖ ኮኦኪንሃና ሂዚ ጌሲ ከኤዚሢሢ ዓርቄ፡-
«ፔቴ ዓሲ ዎይኔ ጌይንታ ሙዎ ዓኣፒ ዓኣፓ ሚሢሢ ዓሊጋ ባኣዚ
ቱከኔ፤ ዓጮዎ ኮሺ ዲርቄ ዩኖ ካፃዛ ሄርቄ ጨኦጲ ዑሺ ኮሻንዶ
ዔቴያ ላሌ ሹቹዳ ቆኦቄ ቦኦኪ ገኢጊሼኔ፤ ሃሃ ዎይኔሎ ካፓ ዓሶም
ዴግ ጌዔ ሴኤላ ሴኤሊ፡ ዩካፓ ዩኖ ቤዞ ጎሽኪ ጎሽኪ ታኦም
ካፑዎቱ ጌሲ ጎሽካ ዓሶም ዲንጊ ሃኬ ዓጪ ዴንዴ፡፡

2 ዎይኖ ማንዎ ዎዶና ዒዛ ሄላ ዛሎ ዔኪ ሙካንዳጉዲ ዒዛኮ
ዓይሢንቲ ማዳ ዓሲ ጎሽካ ዓሶ ኮራ ዳኬ፡፡

3 ጎሽካ ዓሳ ዒዛ ዩያ ዓይሢንቲ ማዳሢ ዓርቄ ጳርቄሰካፓ ኩቹ
ጉሪ ማሂ ዳኬ፡፡

4 ገንሃ ሃሃ ጎዡ ዓዴ ማሌ ዓይሢንቲ ማዳያ ዳካዛ ጎሽካዞንሢ
ዩያኮዎ ቶኦኮ ዲይ ዑሪ፡ ቦርሲሲ ዳኬ፤

5 ሄሊሲ ሃሃ ማሌ ዳካዛ ዩያኦ ዎዴ፤ ዩያጉዴያ ሚርጌ ዓሲ
ዳካዛ ዛሎ ጳርቄ ዛሎ ዎዴ፡፡

6 ዓካሪ ጎዡ ዓዴ ማዳኒ ዓቲ ባኣዚ ፔኤኮ ናሽካ ናዓሢ ዳኪሢ
ሌሊኬ፤ ዩያር ጎዎንቲ ታኦኮ ናዓሢ ዔያታ ቦንታንዳኣናንዳ፤ ሂዚ
ጌሲ ማላዎ ቢያሢኮ ጋፒንዎይዳ ፔቴ ናዓሢ ዳኬ፡፡

7 ጋዓንቲ ጎሽካዞንሢ ዎሊ ኮራ ሃይ ዒዛ ዳካላንዳሢታሢሮ ሃኒ
ዩዑዎቱ፤ ኑ ዒዛ ዎዴቶ ዒዛኮ ዓዶኮ ዓኣ ባካ ቢያ ኑም ማዓንዳ፤
ጌዔ፡፡

8 ዩያር ናዓሢ ዔያታ ዓርቄ ዎዲ ዩኖ ጎሽኮ ቤዜሎኮ ቲኢዎ ዙላ
ዔኪ ዓኣዲ ከኤሬ፡፡

9 ዓካሪ ዩኖ ጎዡሎኮ ዓዳሢ ዓይጎ ዎኦታንዳይ? ጌዔቶ ዒዚ
ፔኤሮ ሙኪጋፓ ጎሽካ ዓሶ ዎዳንዳ፤ ዩኖ ጎዡ ቤዜሎ ማሌ ጎሽካ
ዓሶም ዲንጋንዳ፡፡

10 ጌኤዡ ማፃኣፖይዳ፡-

ማኣር ማዡ ዓሳ ቦሂ ሃሺ ሹጫሢ

ማኣርኮ ሄሎ ማዔ፤

11 ዩይ ሃሃ ዎኦሲ ማዳኬ፤

ኑኤኒ ዛጋዛ ዲቃሢ ሄርሺሳያኬ፡፡ »

ጌይንቲ ፃኣፒንቲሢ ዲንሢ ናባቢባኣዓዳ?

12 ዓይሁዶስ ሱኡጎ ማዕ ዓሳ ዩሱሴ ይያ ኮኦኪንሃና ዔያቶ ዛላ ኬኤዜያ ማዕሢ ዔራዖ ዒዛ ዓርቃኒ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ሚርጌ ዴሬ ዓኣያታሢሮ ዒጊጪ ዔያታ ዒዛ ሃሺ ዴንዴኔ።

ጊኢራ ጨጊሢ ዛላ ያኦጨንቴ ያኦጨሢ
(ማቴ. 22:15-22፤ ሉቃ. 20:20-26)

13 ፔርሴ ዓሶና ሄሮዲሴ ዓሶና ዛላፓ ማዕ ፔቴ ፔቴ ዓሲ ዩሱሴ ጌሰታ ጌኤዘና ደቢንታቶ ቡኡዲ ዓርቃንዳጉዲ ዒዛ ኮራ ደኪንቴኔ።

14 ዩንሢያ ዒዛ ኮራ ሙካዖ፡- «ዔርዛሢዮ! ኔኤኒ ጎኔ ኬኤዛያ ማዕሢ ኦኡኒ ዔራኔ፤ ዓሲ ዒጊጨሢና ዓሲ ታና ዎዚ ጋዓንዳይ? ጌዒ ኔ ማዳ ባኣዚ ባኣሢሮ ያኦሲኮ ጎይዖ ጎኦዎና ኔኤኒ ዔርዛኔ፤ ያዒ ማዓዛ ሮሜ ዓጮ ካኣቲም ጊኢራ ጨጊሢ ዎጋ ዓይሢም? ዓይሢዎይ? ኦኡኒ ጊኢሮንደም? ሃሾንደይ?» ጌዒ ያኦጨኔ።

15 ዩሱሴ ዔያቶኮ ጌሮ ማሊዖ ዔራዖ፡- «ዒንሢ ታና ዓይጎር ጌኤሲና ቡኡዲኒ ኮዓይ? ሂንዳ ሮሜ ዓጮ ሚኢሾ ታና ዳውዎቴ» ጌዔኔ።

16 ዔያታ ሚኢሾ ዔኪ ሙካዛ ዒዚ፡- «ሃሮ ሮሜ ዓጮ ሚኢሾሎይዳ ዓኣሢኮ ዓውካሮና ፃኣፒንቴ ሱንዖና ያኦርዳይ?» ጌዒ ያኦጨኔ።

ዔያታ ማሃዖ፡- «ሮሜ ዓጮ ካኣቲሲኬ» ጌዔኔ።

17 ዩሱሴ፡- «ያዒ ማዕቶ ካኣቲሲ ካኣቲም፣ ያኦሲሲ ያኦሲም ዒንጉዎቴ» ጌዔኔ። ዔያታ ዒዛኮ ማሂዖና ኮሺ ዲቃቲ ሄርሼኔ።

ሃይቄ ዓሲኮ ዔቂሢ ዛላ ያኦጨንቴ ያኦጨሢ
(ማቴ. 22:23-33፤ ሉቃ. 20:27-40)

18 «ሃይቄ ዓሲ ሃይባፓ ዔቂንዱዎሴ» ጋዓ ሶዶቄ ዓሳ ዩሱሴ ኮራ ሙካዖ ሂዚ ጌዒ ዒዛ ያኦጨኔ፡-

19 «ዔርዛሢዮ! ሙሴ ዔርዜ ዎጎይዳ ኦም ፔቴ ዎጌ ፃኣፒ ዒንጌኔ፤ ዬና ሩፔት ዓሲ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዎዖ ሃይቄቶ ዒዛኮ ጌርሲ ላኣሌሎ ዔኪ ሃይቄሢም ፃጲ ጌሢኒ ናይ ሾዖንጎ» ጋዓያኬ።

20 ዓካሪ ሂንዳ ፔቴ ዓሲኮ ላንካይ ዓቲንቄ ናይ ዓኣኔ ኦ ጎዖም፤ ዔያቶኮ ቶይዳሢ ላኣሊ ዔካዖ ሾውዎ ሃይቄኔ፤

21 ሄሊሴ ጌኤዚ ሃይቄሢኮ ዬሮ ላኣሌሎ ዔካዖ ሃሢ ሾውዎ ሃይቄኔ፤ ሃይሣሳሢ ሃሢ ይያጉዲ ማዕኔ፤

22 ይያይዴ ጎይሢ ላንኮ ጌርሲንሢ ቢያ ላኣሌሎ ዔካዖ ዳካላንዳ ናይ ሾውዎ ሃይቃዛ ቢያሢኮ ጋፒንፃ ላኣሌላ ሃይቄኔ፤

23 ለንኮ ገርሲንሢ ሲያ ዲዞ ዔኬያታሢሮ ጋፒንፃ ሃይቁ ዓሳ ዔቃ ዎዶና ዩና ላኣሌላ ዎያኮ ማቾ ማዓንዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

24 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ዒንሢ ሃኣዒዲ ዳቢንታሢ ፃኣፒንቴሢና ያኦሲኮ ዎልቆና ዔሩዎኣሢሮቱዎይ?»

25 ሃይቁ ዓሳ ዔቃዎ ጫሪንጫ ዓኣ ያኦሲኮ ከኢታንቾጉዲ ማዓንዳፓ ዓቴም ዔኩዎሴ፤ ሎዑዎሴ።

26 ሃይቁ ዓሳ ዔቁዎ ዛሎ ማዔቶ ጋዓንቴ ያኦሲ ሙሴም ካዮ ባኣካ ታምና ጴዲ ኬኤዜ ዎዶና ዓይጎ ኬኤዜቶዎ ሙሴ ማፃኣፖይዳ ዒንሢ ናባቢባኣዓዳ? ዩና ዓይጎዳይ ጌዔቶ፡- «ያኦሲ፤ ታኣኒ ዓብራሃሜ ያኦሲ፤ ዩሳኣቁ ያኦሲ፤ ያይቆኦሴ ያኦሲኬ» ጌዔሢኬ።

27 ያኦሲ ሽምፖና ናንጋ ዓሳ ያኦሲ፡ ሃይቆቶዎ ናንገና ናንጋ ዓሳ ያኦሲኬ። ዒንሢ ጋዓንቴ ኮሺ ዳቢንታኔ» ጌዔኔ።

ቢያፓ ባሽ ማዔ ዓይሥሢ
(ማቴ. 22:34-40፤ ሉቃ. 10:25-28)

28 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛ ዓሳይዳፓ ፔቴሰኬያ ማርማሢ ዔያቶኮ ዎይዜኔ፤ ዩሱሴ ፔ ኮራ ያኦጫ ዓሳም ቃራ ማሂሢ ማሂሢ ዎይዚ ዒና ዔኬኔ፤ ዩይ ዓሢ ዩሱሴ ባንሢ ሙካዎ፡- «ያኦሲ ዓይሢ ዓይሢዎይዳፓ ቢያ ባሽ ማዔ ዓይሢዎ ዎኖዳይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

29 ዩሱሴ ዒዛም ማሃዎ፡- «ቢያፓ ባሽ ማዔ ዓይሢዎ ሩሲራዔኤሌ ዎይዜ! ያኦሲ ኦኡኮ ፔቴ ያኦሲ ሌሊኬ፤

30 ኔኤኒያ ኔኤኮ ያኦሲ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ፡ ጉቤ ማሊፃፓ፡ ጉቤ ዎልቃፓ ናሽኬ» ጋዓያኬ ጌዔኔ።

31 ሃሃ ዩያ ማሊያ ላምዓሳ ዓይሢዎ ለሜሌ ዓሲ ኔናጉዲ ማሂ ናሽኬ» ጋዓያኬ። ዩንሢ ላምዎ ዓይሢዎንሢዳፓ ሜሌ ባሻያ ባኣሴ።።

32 ሙሴ ዔርዜ ዎጎ ዔርዛሢ ዩሱሴ ኮራ፡- «ሂዮ ፔኤሮ ኮሺኬ ዔርዛሢዮ! ያኦሲ ፔቴኬ፤ ዒዛይዳፓ ዓቴም ሜሌ ያኦሲ ባኣሴ ኔኤኒ ጌዔሢ ጎኔኬ፤

33 ዩያሮ ዓሲ ጉቤ ዒናፓ፡ ጉቤ ሽምፓፓ፡ ጉቤ ማሊፃፓ፡ ጉቤ ዎልቃፓ ያኦሲ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ሃሃ ሜሌ ዓሲያ ፔና ማሂ ናሽካኒ ኮይሳኔ፤ ታሚና ሚቺ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንገያና ዩያ ጉዴያ ሜሌ ዒንጎ ካኣዠይዳፓ ዩንሢ ላምዎ ዓይሢዎንሢዳፓ ካፒፃ ባሻያኬ» ጌዔኔ።

12:26 ኬሲ. ማፃ 3:6። 12:28 ሉቃ. 10:25-28። 12:30 ላሚ. ዎማ 6:4-5።
12:31 ሉቂ. ዓኬ 19:18። 12:32 ላሚ. ዎማ 4:35። 12:33 ሆሴ. 6:6።

34 ዩይ ዋጎ ዔርዛሢ ዔራቶና ጳቂሢ ማሄሢ ዩሱሴ ዛጋዖ፡-
«ኔኤኒ ያኦሲኮ ካኣቱማፓ ሃኬያቱዋሴ» ጌዔኔ።
ዩካፓ ዩሱሴ ኮራ ጫርቂ ያኦጩ ዓሲ ባኣሴ።

ሚሲሄ ዛሎ ያኦጩንቴ ያኦጩሢ
(ማቴ. 22:41-46፤ ሉቃ. 20:41-46)

35 ዩሱሴ ያኦሲኮ ጌኤዠ ማኣርይዳ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዔ
ያኦጩኔ፡- «ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሳ <ከሪሰቶሴ ዳውቴ ናይኬ>
ዓይጎር ጋዓይ?»

36 ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ዓያና ጌኤሺ ዒዛ ዒና ማሊሢ ጌሃዛ፡-
ያኦሲ፡ ታ ጎዳሢም * (ሚሲሄም)

ኔኤኮ ሞርኮ ኔ ቢታንቶ ዳማ
ታኣኒ ማሃንዳያ ሄላንዳኣና ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ ዳዔ።

ጌዔኔ፤ ጌኤኔ።

37 ዓካሪ ዳውቴ ፔ ቶኦኪና ጎዳ። ጌዔ ዔኤሌቶ ሚሲሄ ዳውቴኮ
ዋይቲ ናይ ማዓይ?» ዩያ ዒዚ ጋዓኣና ሚርጌ ዓሲ ዒዛሲ ዋዛና
ዋይዛኔ።

ዩሱሴ ዋጎ ዔርዛ ዓሶና ፔርሴ ዓሶና ዳሲንቴ ዓሲታሢ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 23:1-3፤ ሉቃ. 20:45-47)

38 ዩሱሴ ዔርዚቤቃ ሂዚ ጌዔኔ፡- «ዖዶሲ ዓፒላ ማኣዒ ሴካ ሃንጋ
ሃንቲሢና ሃሃ ቦኦኮይዳ ኮሺ ዔኤሊሢ ዔካኒ ናሽካ ሙሴ ዔርዜ
ዋጎ ዔርዛ ዓሶይዳፓ ካፒንቱዋቴ፤

39 ዔያታ ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ቦንቾ ዖይታ፡ ሙኡዚም
ዔኤሎ ቤሰካ ቦንቾ ቤሲ ዳንቂ ዳዓኒ ሩኡራኔ።

40 ዓሲ ዛጎም ጌዔ ዖዶሲ ሺኢቆ ሺኢጲሢና ዓኒንሢባኣ
ላኣሎኮ ማኣር ጌሺ ጌሺ ማንቂሳኔ፤ ዩያር ዔያቶይዳ ዳኤሢ ዋጌ
ዋጊንታንዳኔ።»

ዜኤርይንዳሎኮ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጊዖ
(ሉቃ. 21:1-4)

41 ያኦሲም ጌዔ ዓሳ ሚኢሾ ዒንጋ ሳኣጻኖኮ ዩሱሴ ቤርቶ ዛላ
ዳዒ ዓኣዖ ዳራ ሳኣጻኖ ጋራ ሚኢሾ ዓጋንቴ ዛጌኔ፤ ዒማና ዖርጎጮ
ዓሳ ሚርጌ ሚኢሾ ዓጋዛ፡

42 ፔቲ ማንቆ ዜኤሪንደሰኬና ሙካዖ ዩኖ ዋዶ ሚኢሾና ላምዖ
ሲኪና ማዓ ኮሺ ዳካ ሚኢሾ ዓጌኔ።

* 12:36 ጎዳ፡ ሃጊ ሙካንዳ ሚሲሄኬ። 12:36 ዓይኔ. 110:1።

43 ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንጾ ሃንታ ናኦቶ ዔኤላዎ፡- «ጎኔ ታ ዒንሢሞ ጋዒኔ፤ ሳኦጂኖይዳ ሚኢሾ ዓጌ ዓሶይዳ፣ ሳሽ ዓጌዛ ሃኖ ዓኒ ሃይቄ፡ ማንቆ ላኦሌሎኬ ጌዔኔ፤

44 ዓይጎር ጌዔቶ ሜሌ ዓሳ ቢያ ዒንጌሢ ዓኦ ቆሎይዳ፣ ዲቢ ዑሣ ዓኦጂሢኬ፤ ዒዛ ጋዓንቴ ማንቆታ፣ ፔኤኮ ዓኦማ ዓይሱቀዎ ዓጌኔ፤ ፔና ዎይሣንዳ ባኮንሢ ቢያ ዒንጌኔ።»

13

ዩሱሴ ጌኤዢ ማኦርኮ ሻሂንቴ፣ ዛሎ ኬኤዜሢ
(ማቴ. 24:1-2፤ ሉቃ. 21:5-6)

1 ዩሱሴ ጌኤዢ ማኦር፣ ኬሰካንቴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንሢዳ፣ ፔቴሰኬይ፡- «ዔርዛሢዎ! ሃያ ማኦር ማዢር ጊኢጊሾና ሹጮና ማዢንቴ ማኦር ዎዚጉዲ ኮሽካቴያ ሂንዳ ዛጌ!» ጌዔኔ።

2 ዩሱሴ ማሃዎ፡- «ሃያ ጂኤፖ ማኦር፡ ሹጮና ማዢናሢ ኔኤኒ ዛጋ? ሃይ ማኦር ዶዓንዳኔ፤ ሹቺ ሹቺዳ ሃኦዒዲ ኬልቁንቴ ፔቴታ፣ ዓታዓኬ» ጌዔኔ።

ጎዳ ሙኮኮ ቤርታ ዳውሲሢና ሜቶና ሙካንዳሢ
(ማቴ. 24:3-14፤ ሉቃ. 21:7-19)

3 ዩሱሴ ጌኤዢ ማኦርኮ ቤርቶ ዛሎና ዛይቴ ሪሚቴ ዲካ ጎፆ ዲኮይዳ ኬሰኪ ዳዒ ዓኦንቴ ጳዒርሴ፡ ያይቆኦ፤ ዮሃኒሴንታ ዒንዲራሴንታ ሌሊ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡-

4 «ዩይ ኔኤኒ ጌዔ ባካ ማዓንዳሢ ዓይዲዳይ? ዩይ ቢያ ማዓኒ ዑካኦና ዔርታሢ ዓይጎናዳይ? ሂንዳ ኑም ኬኤዜ» ጌዒ ያኦጩኔ።

5 ዩሱሴ ዔያቶም ማሃዎ፡- «ያኦኒያ ዒንሢ ዲቢሱቀጉዲ ዒንሢና ዔሩቀቴ፤

6 ሚርጌሢ፡- <ታኦኒ ሜሲሃኬ> ጌዒ ጌዒ ታ ሱንጎና ሙኪ ሚርጌ ዓሲ ዲቢሳንዳኔ፤

7 ዒንሢኮ ዑኬ ያልዚ ዔቁቶዎ ሃሣ ሃኬ ቤሰካ ዓኦ ያልዚ ሃይሴ ዎይዘ፣ ዲቃቴ፣ ዩይ ማዑቀዎ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ጋፒንጎ ሃጊኬ።

8 ፔቴ ዜር፣ ሜሌ ዜር፣ ዳ፡ ካኦታ ካኦቶይዳ ያልዚ ዔቁሳንዳኔ፤ ዲማ ዲማ ቤሰካ ሳዓ ዓጊዒሢና ናይዚና ማዓንዳኔ፤ ዩይ ቢያ ሾይቺ ዓርቁሢ ቆይ ሜታሳሢጉዲ ሜቶኮ ቢያ ቤርቶኬ።

9 «ዒንሢያ ዒንሢ ዛሎ ኮሺ ዔሩቀቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዓሳ ዒንሢ ዎጌም ዓኦሢ ዒንጋንዳኔ፤ ዓይሁዴ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘይዳ ጳርቁንቴ

ታኦኮ ዲንሢ ማርካ ማዓንዳጉዲ ታ ዛሎና ወይህ ዓሰና ካኦቶና ቤርታ ዲንሢ ወይም ሺኢካንዳኔ።

10 ጋፒንፃ ሙካንዳሢኮ ቤርታ ጋዓንቴ ኮፕሮ ሃይሶ ዲማ ዲማ ዜርፆም ቢያ ሄላኒ ኮይሳኔ።

11 ዓሳ ዲንሢ ዓርቂ ወይም ሺኢሻኦና <ኦኦኒ ዓይጎ ከኤዛንዳ ናንዳይ?> ጌራ ቤርታዲ ሜታዲፖቴ፤ ዲንሢ ሺኢኬ ወደና ዲንሢኮ ዲና ሙኩሢ ከኤዙዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቶ ዲማና ከኤዛሢ ዓያና ጌኤሺ ማዓንዳፓ ዓቴም ዲንሢቴዋሴ።

12 ጌርሲ ፔኤኮ ጌርሲ፥ ዓዴ ፔኤኮ ናፆ ሃይቢም ዓኣሢ ዲንጋንዳኔ፤ ናኦታ ሸዔ ዓሶ ዲዲ ዓኣሢ ዲንጊሢና ወዲሳንዳኔ።

13 ታ ዛሎር ዲንሢ ዓሰና ቢያ ዲዲንቴያ ማዓንዳኔ፤ ጋፒንፆ ሄላንዳኦና ጊቢ ደዳሢ ጋዓንቴ ዳቃንዳኔ።»

ዩሩሳሌም ዓጮይዳ ሄላኒ ዓኣ ፑርቶ ሜታሢ ዛሎ (ማቴ. 24:15-28፤ ሉቃ. 21:20-24)

14 «ሃህ ዓሲ ዲኢሳ ፑርታ ባኣዚና ሻኣካ ባኣዚ ደዳኒ ኮይሱዋ ቤስካ ማዲንታንቴ ዲንሢ ዛጋንዳኔ፤ ዬያ ናባባሢ ዲና ዔኮንጎ፤ ዬኖ ወደና ዪሁዳ ዓጮይዳ ዓኣ ዓሳ ቢያ ዲኮ ባንሢ ቤቶንጎ። *

15 ሹጮና ማዦና ማኦርኮ ዑፆይዳ ዓኣ ዓሲ ከኤፆፓ ከዲ ፔቴ ባኣዚ ዔካንዳኔ ጌራ ኔጎፓ፤

16 ጎሽዳ ዓኣዲ ዓኣ ዓሲ ዓፒሎ ፔኤኮ ዔካኒ ጊንህ ማፆፓ፤

17 ዬኖ ወደና ጎጳይንዳሢና ናኦቶ ዓኣሎ ዲንዶንሢናም ባዴዔ፤

18 ዬይ ቢያ ባርጊ ወዴና ማዑዋጉዲ ሺኢቁዋቴ።

19 ዬኖ ወደና ፆኦሲ ሳፆ ማዢማፓ ዓርቃፆ ሙከ ዬኖ ከሎ ሄላንዳኦና ዛጊቤቂቦ ሜቶና ዋኦኖና ማዓንዳኔ፤ ሴካ ቤርቲም ማዔቶዋ ዬያጉዴ ሜቶና ዋኦኖና ማሊ ሄላዓከ።

20 ፆኦሲ ዬያ ከሎኮ ፓይዶ ዳከሲባኣያታቴ ዳቃኒ ፆኦኒያ ዳንዳዲንዳዋንቴከ፤ ጋዓንቴ ደኦሪንቴዘንሢ ጌራ ዬይ ከላ ቢያ ቃሚቃንዳኔ።

21 «ዬያር ፆና ማዔቶዋ <ሜሲሄ ሃይሾ ሃካከ።>፤ <ዬይሾ ያሶከ።> ጌዔቶ ጉሙርቂፖቴ።

22 ወይቴይ ጌዔቶ ሉኡዚ ሜሲሄንሢና ሉኡዚ ፆኦሲ ማሊሢ ከኤዛያ ማላ ዓሲ ሙካንዳኔ፤ ዔያቶም ዳንዳዲንቴቶ ፆኦሲኮ

13:9 ማቴ. 10:17-20። 13:13 ማቴ. 10:22። * 13:14 ዳኣኔ. 9:27 ጊዳ ዓኣሢ ዛጊ። 13:14 ዳኣኔ. 9:27፤ 11:31፤ 12:11። 13:15 ሉቃ. 17:31። 13:19 ዳኣኔ. 12:1፤ ዮሃ. ፆፔዳ 7:14።

ዔርቲ ጉሙርቁንታ ዓሶታዎ ደቢሳኒ ዓኪ ዲቃህ ባአዚና ማላታና ዔያታ ማዳንዳኔ።

23 ዒንሢና ኮሺ ዔሩዋቲ! ሃያ ባኮ ቢያ ዬይ ዎዳ ሄላንዳሢኮ ቤርታሲ ታ ዒንሢሞ ኬኤዛኔ።

ዓሲ ናዓሢኮ ሙኮ
(ማቲ. 24:29-31፤ ሉቃ. 21:25-28)

24 «ዬኖ ዎዳና ዬያ ሜቶኮ ቢያ ጊንፃ ዓባ ዲማንዳኔ፣ ዓጊናአ ፖዒንዲዋሴ፤

25 ኸኦጋሢያ ጫሪንጫፓ ኬዳዛ ጫሪንጫይዳ ዎልቁና ዓአ ባካ ቢያ ዓጊፃንዳኔ።

26 ዬካፓ ዓሲኮ ናዓሢ ዳኤፒ ዎልቁና ቦንቺንቴ ሻአሬና ሙኪ ጴዳንዳኔ፤

27 ፔኤኮ ከኢታንቸ ዒዚ ዳካዛ ዔያታ ያይዶ ዛሎ ቢያ ዴንዲ ዓጫኮ ጋፓፓ ጫሪንጫ ጋፖ ሄላንዳኦና ዓአ ዒዛኮ ደኦሪንቴዘንሢ ቡኩሳንዳኔ።»

ዎደኮ ጋፒንፆ ዔርዛ ቤሌሶ ሚጻሎ
(ማቲ. 24:32-35፤ ሉቃ. 21:29-33)

28 ዬሱሴ ኬኤዛዎ፡- «ቤሌሶ ሚጻሎኮ ኮኦኪንሢ ዒንሢሞ ዔርዛያ ማዓንዳጉዲ፤ ዒዛኮ ካኣፓ ዒሊ፣ ዒላሺ ኬሳ ዎዳና ያጎሢ ፊ ዑኬሢ ዒንሢ ዔራኔ።

29 ዬያጉዲ ዒንሢያ ዬይ ባካ ቢያ ማዓዛ ዛጋዎ ዓሲኮ ናዓሢ ሙካ ዎዳ ዑኬሢና ሙኪ ካራ ዓአሢ ዔሩዋቲ፤

30 ጎኔ ታኣኒ ዒንሢሞ ጋዓኔ፤ ሃይ ሾይንታ ዓአዳንዳሢኮ ቤርታ ዬይ ቢያ ማዓንዳኔ።

31 ጫሪንጫና ሳዎና ዓአዳንዳኔ፤ ታኦኮ ቃኣላ ጋዓንቴ ናንጊና ደዲ ናንጋንዳኔ» ጌዔኔ።

ጋፒንፆ ኬሌሎና ዎዳና ያኦኒያ ዔሩዋያ ማዒዎ
(ማቲ. 24:36-44)

32 ዬሱሴ ሃሢ፡- «ጋዓንቴ ዬኖ ኬሌሎና ዎዳሎና ዛላ ዓዳሢፓ ዓቴሞ ያኦኒያ ዔራያ ባኣሴ፤ ጫሪንጫይዳ ዓአ ከኢታንቸታቶዎ ሃሢ ናዓሢያ ዔሩዋሴ።

13:24 ዒሲ. 13:10፤ ሂዚ. 32:7፤ ዒዩ. 2:10፤31፤ 3:15፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:12።
13:25 ዒሲ. 34:4፤ ዒዩ. 2:10፤ ዮሃ. ያፔዳ 6:13። 13:26 ዳኣኔ. 7:13፤ ዮሃ. ያፔዳ 1:7። † 13:28 ያጎሢ፡- ዒሰራዔኤሌ ዓጪና ዒኣካ ዓአ ሚፃ ዒሊ ዒላሺ ኬሳ ዎዳኔ። 13:32 ማቲ. 24:36።

33 ዬና ዎዳ ዓይዲ ሙካንዳቴያ ዒንሢ ዔሩዋኣሢረ ኮሺ ደዲዎቲ።

34 ዬና ዎዳ ማኣር ፔኤኮ ሃሺ ሃኬ ዓጪ ዓኣዴ ዓሲሰኬያ ማላኔ፤ ዒዚ ፔቴ ፔቴ ዒዛም ማዳ ዓሶም ደማ ደማ ማዶ ዒንጋዎ ካፓ ዓሢም ኮሺ ደዲ ካፓንዳጉዲ ዓይሄኔ።

35 ዬያሮ ማኣርኮ ዓዳሢ ሙካንዳ ዎዶ ዒንሢ ዔሩዋያታሢረ ዒንሢና ኮሺ ዔሩዋቲ፤ ጎዎንቴ ዒዚ ሴካ ያኦሻ ዎዶ፣ ዓቴቶ ሳዎኮ ጊዲሚሽ፣ ማዒባኣቶ ኮይዳ ቁኢቃኣና፣ ዔይዔ ጌዔቶ ጉቴ ዲቡርታ ሙካንዳኣናንዳኔ፤

36 ዔሩዋዎ ዒንሢ ጊንዒ ዓኣንቴ ዒዚ ሙኪ ዒንሢ ዴንቁዎጉዲ ደዲዎቲ፤

37 «ዒንሢም ታኣኒ ኬኤዛሢጉዲ ሃንጎ ዓሶማኣ ደዲዎቲ ታ ጋዓኔ» ጌዔኔ።

14

ኪሪሰቶሴ ባይዛኒ ዓሶኮ ዎላ ዘርቲዎ
(ማቴ. 26:1-5፤ ሉቃ. 22:1-2፤ ዮሃ. 11:45-53)

1 ዓይሁዴ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲያንታ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎንታ ማሊ ቦንቻኒ ላምዎ ዓቢ ዓታዛ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ዎጎ ኮሺ ዔራ ዓሳ ጌኔ ማሊሢና ዬሱሴ ዓርቁ ዎዶንዶ ጎይሢ ኮዔኔ።

2 ጋዓንቴ ዴራ ዑራ ዔቁሳንዳኔ ጌዒ፡- «ኑኤኒ ቦንቾ ኬሎና ዬያ ማዳዓ» ዔያታ ጌዔኔ።

ሳዑቃ ቲዠና ዬሱሴኮ ዑዎ ቲሽኬ ላኣሌሎ
(ማቴ. 26:6-13፤ ዮሃ. 12:1-8)

3 ዬሱሴ ቢታኒያ ጎዎ ጉርደይዳ ዑፃ ኬሰካ ፑርቶ ደርዓሢና ዓርቁንቴዎ ፖዔ፣ ሲሞኦኔ ጎዎሢ ማኣራ ዓኣራ ካሣ ሙዒኒ ጊኢጊ ዴዒ ዓኣንቴ ፔቴ ላኣሊሰኬና ዓልባሰደርሴ ጌይንታ ሹቺፓ ኮሺንቴ ቢልቃዴይዳ ናርዶሴ ጎዎ ቦንቹንቴያ ሃሣ ሻንቾዛ ሚርጌ ሚኢሼ ዔካ፣ ሳዑቃያ ዎኣሢ ማዔ ቲሺ ኩንሢ ዔኪ ሙካዎ ዬዩ ቢልቃዴሎ ዎዲ ሳዑቃ ቲዠሎ ዬሱሴኮ ቶኦካ ዎሃኔ።

4 ዬያ ዒዛ ማዳኣና ዒኢካ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ደጋደዎ፡- «ሃይ ሳዑቃ ቲዠ ጉሪ ዓታሢ ዓይጎርዳይ?

5 ሃያ ሳውቃ ቲኩ ፔቲ ዓሲ ፔቲ ሌዔ ማዶ ማዶም ዒንጎንዶ ሚኢሸይዳፓ ዑሣ ሻንቸ ዔኤቢ ባኣ፥ ዓሶ ማንቆም ዒንጎናቴ ዓይጌ ዓኣይ?» ጌዒ ላኣሌሎዋ ዔያታ ፓሴኔ።

6 ዬሱሴ ማሃዎ፡- «ሃሹዋቴ፤ ዒዞ ዒንሢ ዓይጎር ሜታሳይ? ዒዞ ታኣም ኮሺ ባኣዚ ማዶኔ፤

7 ማንቆ ዓሳ ቢያ ኬሊ ዒንሢና ዋላ ዓኣሢር ኮዔ ዋደና ዔያቶ ዒንሢ ማኣዳኒ ዳዳንዳዓኔ፤ ጋዓንቴ ታኣኒ ቢያ ኬሊ ዒንሢና ዋላ ሃይካቱዋሴ፤

8 ሃና ላኣሌላ ፔኤም ዳንዳዒንቴሢ ጉዴያ ማዶኔ፤ ዓሸካ ታኣኮ ዳኡኪንቴዋንቴ ቤርታሲ ሳውቃ ቲሺና ዒዞ ታኣኮ ዑያ ቲሸኪ ዳኡፖም ገኢጊሸኔ።

9 ጎኔ ታ ዒንሢም ጋዓኔ፤ ዓጮ ቢያይዳ ሃይ ኮኾ ሃይሳ ኬኤዚንታ ዋደና ዓንካ ማዔቶዋ ሃይ ዒዞ ማዶ ባካ ዒዞ ጸቂሥሢ ማዒ ኬኤዚንታንዳኔ» ጌዔኔ።

ዪሁዳ ዬሱሴ ጌሺሢና ዓኣሢ ዒንጋኒ ዓሶና ዋላ ገኢጌሢ
(ማቴ. 26:14-16፤ ሉቃ. 22:3-6)

10 ታጰ ለምዓሢዳፓ ፔቲ ዓሰቆሮንቶ ዪሁዳ ጎምሢ ዬሱሴ ጌሺሢና ዓኣሢ ዒንጋኒ ቄኤሶኮ ሱኡጎ ኮራ ዓኣዶኔ።

11 ዔያታ ዒዛኮ ጎዳ ሻንቸር ሙኪያ ዔራዎ ኮሺ ዋዛዲ ሚኢሸ ዒዛም ዒንጋኒ ዋላ ጌሰቲ ገኢጌኔ። ዬካፓ ዒዚ ዬሱሴ ዓኣሢ ዒንጋኒ ዒዛም ገኢጋንዳ ጎይሢ ኮዔኔ።

ዬሱሴ ዑሣ ዓኣዲያ ኬሎ ካዎ ዳኪንቴዞንሢና ዋላ ሙዔሢ
(ማቴ. 26:17-25፤ ሉቃ. 22:7-14፤21-23፤ ዮሃ. 13:21-30)

12 ዬሱሴኮ ጊንያ ሃንታዞንሢ ዓይሁዳ ዓሳ ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾ ኬሎ ማራናይ ሹኪ ላኣደዋ ሙዒ ቦንቾ ኬሎኮ ዓይያይዳ ዒዛ ኮራ ሙካዎ፡- «ዑሣ ዓኣዲያ ኬሎ ማሊ ሙዋ ካዋሢ ሙዒና ዋካ ዓኣዲ ገኢጊሻንዳጉዳ ኔኤኒ ኮዓይ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

13 ዒዚያ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታዞንሢዳፓ ለምያንሢም ሂዚ ጌዒ ዳከኔ፡- «ሴኬ ካታዎ ዳንዳዋቴ፤ ዒኢካ ዒንሢ ዋኣሢ ጉሲ ኬዴ ዓሲ ዳንቃንዳኔ፤ ዬያ ዓሢኮ ጊንያ ዓኣዲዋቴ፤

14 ዒዚ ዳንዲ ጌላ ኬኤያማ ጌሊጋፓ ማኣሮኮ ዓዳሢ ኮራ ራዕርዛሢ ታኣኮ ጊንያ ሃንታዞንሢና ዋላ ታኣኒ ዑሣ ዓኣዲያ ኬሎ ሙያ ሙዓንዳ ኬኤያ ዋካዳይ?» ጋዓኔ፥ ጎዑዋቴ።

14:7 ላሚ. ዋማ 15:11።

15 ዲዚያ ኩቦ ጋራ ዓላ ሂኢሂ ገኢጊንቴ ዳልጎ ቤዞ ዲንሂም ደውዋንዳኔ፤ ዲኢካ ኑም ገኢጊሹዋቴ።»

16 ለምያ ጊንያ ሃንታዞንሂ ኬሰኪ ካታሞ ዴንዲ ዩሱሴ ጌዔማጉዲ ቤዞዋ ዴንቂ ዑሃ ዓኣዲያ ኬሎ ካዋሂ ሙዓኒ ዲኢካ ገኢጊሹኔ።

17 ሰዓ ዓማዛ ዩሱሴ ታጳ ለምያንሂና ዋላ ሙኬኔ፤

18 ካሦ ሺኢሺ ዔያታ ሙዓኣና ዩሱሴ፡- «ጎኔ ታኣኒ ዲንሂም ጋዓኔ፤ ሃሂ ታኣና ዋላ ካሦ ሙዓያ ዲንሂዳገገ ፔቴይ፣ ታና ዓኣሂ ዲንገንዳኔ» ጌዔኔ።

19 ዔያታ ዩኖ ጌኤዘና ያያያ፡- «ጎኔ ታናቴዋሴ፤ ኔ ታናኬ ጋዓ?» ጌዲ ጌዲ ፔቴ ፔቴሂ ዲዛ ያኦጩኔ።

20 ዩሱሴ ማሃያ፡- «ዩይ ዓሂ ሃሂ ታኣና ዋላ ሃኖ ጎንጋ ኩጮ ዳካያ፣ ዲንሂ ታጳ ለምዓሂዳገገ ፔቴሂኬ፤

21 ዓሲኮ ናዓሂ ቤርታዲ ዲዛ ዛሎ ጻኣፒንቴ ጎይያና ሃይቀሂ ዓታዓኬ፤ ጋዓንቴ ዓሲኮ ናዓሂ ጌሺሂና ዓኣሂ ዲንገ ዩያ ዓሂም ባዴዔ፤ ዩይ ዓሂ ቤርታዲ ሾይንቴባኣቴ ቃራታያኬ» ጌዔኔ።

ጎዳኮ ማዶ ካዋሂ

(ማቴ. 26:26-30፤ ሉቃ. 22:14-20፤ 1ቆሮ. 11:23-25)

22 ዔያታ ሙያይዳ ዓኣንቴ ዩሱሴ ካሃ ዔካያ ጋላቲ ቡንዲጋገ ዲዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶም፡- «ሃኣዛጉዋቴ፣ ሃይ ታናኬ» ጌዲ ዲንጌኔ።

23 ሃሃ ዑሽኮ ባኮዋ ዔካያ ጋላቲ ዔያቶም ዲንጌኔ፤ ቢያሂ ዑሽኮ ባኮይዳገገ ዑሽኬኔ።

24 ዲማና ዲዚ ዔያቶም፡- «ሃይ ታኣኮ ሚርጌ ዓሶም ላኣሊንታንዳ ጫኣቁሞ ሱጉያኬ፤

25 ጎኔ ታ ዲንሂም ጋዓኔ፤ ያኦሲ ካኣቴሞይዳ ዓኮ ታኣኒ ዑሽካንዳያ ሄላንዳኣና ሃኖ ዋይኖ ዑጉኖ ላሚ ታኣኒ ዑሽካዓኬ» ጌዔኔ።

26 ዩካገ ዔያታ ያኦሲ ቦንቾም ማዓ ዓይኑሞ ዓይናዳያ ዛይቴ ሪሚቲ ዴካ ዓኣዳኒ ኬሰኬኔ።

ጳጳርሴ ዲዛ ዔራዋሴ ጋዓንዳኔ ጌዲ ዩሱሴ ኬኤዞሂ
(ማቴ. 26:31-35፤ ሉቃ. 22:31-34፤ ዮሃ. 13:36-38)

14:18 ዓይኑ. 41:9። 14:24 ኬሲ. ማፃ 24:8፤ ዔር. 31:31-34።

27 ዩሱሴ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታ ሩኣቶም፡- « ህንቃህ ታኣኒ ዎዳንዳኔ፤ ማራታኣ ዣኣላንዳኔ፤ ጌይንቲ ፃኣፒንቴህ፡፡ ታዒንህኮ ዲቆ ማዕም ዒንህ ቢያ ታሩ ሃሻንዳኔ፤

28 ጋዓንቴ ሃይባፓ ታኣኒ ዔቄሰካፓ ጌሊላ ጎዎ ዓጮ ቢሪ ታዒንህ ዓኣዳንዳኔ» ጌዔኔ።

29 ጳዒሮሴ፡- «ሜሌ ዓሳ ኔ ዛሎና ዲቁንቴታቶዎ ታኣኒ ማሊ ዲቁንታዓኩ» ጌዔኔ።

30 ዩሱሴ፡- «ታኣኒ ኔኤም ጎኔ ጋዓኔ፤ ሃሩ ዒባኒ ኮይዳ ላሚ ቁኢቁዋንቴ ኔኤኒ ታሩ ሃይህ ማይንቴ ታዒ ዒዛ ዔሩዋሴ» ጋዓንዳኔ» ጌዔኔ።

31 ጳዒሮሴ ጋዓንቴ፡- «ሃይቁ ሃይቆቴያ ታኣኒ ኔኤና ሃይቃንዳኣፓዓቴም ማሊ ታ ኔና ዔሩዋሴ» ጋዓንቴ» ጌዒ ጌዒ ዲዲሺ ኩኤዛኣና ሃንጎ ዓቴ ጊንጾ ሃንታዘንህያ ያዒ ጌዔኔ።

ዩሱሴ ጌኤቴሴማኔ ጎዎ ቤዛ ሸኢቁ ሸኢጲዎ
(ማቴ. 26:36-46፤ ሉቃ. 22:39-46)

32 ዩማፓ ጌኤቴሴማኔ ጎዎያ፡ ቱኮና ሚህ ሚርጌ ዓኣ ቤሲ ዔያታ ዓኣዳዎ ዩሱሴ ፔኤኮ ጊንጾ ሃንታ ሩኣቶም፡- «ታኣኒ ሸኢቃኣና ዒንህ ሃካ ዴዑዋቴ» ጌዔሰካፓ፡

33 ዒዛና ዎላ ጳዒሮሴንታ ያይቆኦቤንታ ሃሃ ዮሃኒሴንታ ዔኪ ዓኣዳዎ ዒኢካ ዒዚ ኮሺ ማሊ ያዩህ ዓርቄኔ።

34 ዔያቶ ኮራ ዒዚ፡- «ሸምፓህ ታኣኮ ሚርጌ ያዩ ሃይቃኒ ዑኩኔ፤ ዒንህ ሃይማካ ዴዒ ደዲ ካፑዋቴ» ጌዔኔ።

35 ዒዚ ዔያቶይዳፓ ዳካ ሃኪ ዓኣዳዎ ባሊቶና ሳዓ ሎኦሚ ዳንዳዒንታያ ማዔቶ ዩና ፑርቶ ሜቶ ዎደላ ዒዛ ሄሉዋጉዲ፡

36 ሂዚ ጌዒ ሸኢቁኔ፡- «ዓዳህዮ! ቢያ ባኣዚ ኔኤም ዳንዳዒንታያታህረ ሃሩ ታኣኒ ዔካኒ ጊኢጌ ሜቶ ታጊዳፓ ሃኪሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ማሊ ያጉዲ ማዓንዳኣፓዓቴም ታ ማሊ ያጉዲ ማዎፓ።»

37 ዩካፓ ሃይሃ ዒዛኮ ጊንጾ ሃንታዘንህ ኮራ ማዒ ሙካዎ ዔያታ ጊንዒ ዓኣንቴ ዳንቁ ጳዒሮሴ ኮራ፡- «ሰምኦኔ! ኔኤኒ ጊንዒዳ? ዳካ ዎደታዎ ጳጪ ደዲ ዴዒ ኔኤኒ ዳንዳዒ ባኣዓዳ?» ጌዔኔ።

38 ሄሊሳዎ ቢያህም፡- «ዒንህ ዳቢሳኒ ጌሾ ባኣዚዳ ዒንህ ጌሉዋጉዲ ጳጪ ሸኢቁዋቴ፤ ዓሲኮ ዓያና ጊኢኔያኩ፤ ጋዓንቴ ዓሸኪ ላቤያኩ» ጌዔኔ።

39 ሃሃ ጊንሃ ዓኣዲ ቤርታ ዒዚ ሸኢቁህ ጎይዎ ላሚ ዒማ ጌዒ ሸኢቁኔ።

53 ዩሱሴ ዔያታ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ማአሪ ዔኪ ዓአዳኔ፤ ዒኢካ ቄኤሶኮ ሱኡጎና ጨሞና ሃሣ ሙሴ ዔርዘ ዋጎ ዔርዘ ዓሳ ቢያ ቡኪንቴኔ።

54 ጰደርሴያ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ዲሮ ጋሮ ሃላንዳኣና ሃኬ ሃኬ ዩሱሴኮ ጊንፆ ዓአዳየ ዒኢካ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሶና ዋላ ዴዒ ታሚ ካሸታኔ።

55 ቄኤሶኮ ሱኡጎና ዓይሁዶኮ ቡኪንቶ ቢታ ቢያ ዩሱሴ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊሳንዳ ማርካ ኮዔኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዴንቁባአሴ።

56 ሚርጌሢ ሉኡቁ ማርካቴንቴ ዔያታ ኬኤዜ ጌኤዛ ፔቴ ማዒባአሴ።

57 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዔቃየ ሂዚ ጌዒ ሉኡቁ ማርካቴኔ፡-

58 « ታኣኒ ሃያ ዓሲ ኩቻ ማዦና ጌኤዦ ማአሮ ሻሂ፣ ሃይሣ ኬሊዳ ማሌ ዓሲ ኩቻ ማዦንቴባኣያ ማዦንዳኔ» ዒ ጋዓንቴ ኑኡኒ ዋይዜኔ።»

59 ያዒ ዔያታ ጌዔንቴያ ማርካታ ዔያቶኮ ዋላ ካአሚባአሴ።

60 ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ዔያቶ ባኣካ ዔቃየ ዩሱሴ ኮራ፡- «ፔቴ ባኣዚታየ ማሂ ኔ ኬኤዙዋዓዳ? ሃይ ዓሳ ኔጊዳ ጋዓ ባካ ዓይጎዳየ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

61 ዩሱሴ ጋዓንቴ ዚቲ ጌዔያፓዓቴሞ ፔቴ ባኣዚታየ ማሂ ኬኤዚባኣያ ማዓዛ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ዩሱሴ ኮራ ላሚ፡- «ዓንጂንቴ ያኦሲኮ ናኣዚ ማሲሂ ኔናዳ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

62 ዩሱሴያ ማሃየ፡- «ሂዮ ታናኬ፤ ዓሲኮ ናዓሢ ዴኤፖ ያኦሲኮ ሚዛቆ ዛላ ዴዒ ዓኣንቴ ሃሣ ጫሪንጮ ሻኣሮና ማዒ ሙካንቴ ዒንሢ ዛጋንዳኔ» ጌዔኔ።

63 ዒማና ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ዳጋዲ ፔኤኮ ዓፒሎ ዳርዛየ፡- «ማሌ ማርካ ኑሞ ማይ ዓይጎ ኮይሳይ?»

64 ሃያ ዋይዙዋቴ፤ ያኦሲ ዒዚ ጫሽካንቴ ዒንሢ ዋይዜኔ፤ ዓካሪ ሃይ ዒንሢሞ ዓይጎ ማላይ?» ጋዓዛ፣ ቢያሢ ፔቴ ዑኡሲና፡- «ሃይቢ ዒዛሞ ኮይሳኔ!» ጌዒ ዋጌኔ።

65 ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዛይዳ ጩቲ ጩቲ ዓኣፓ ዒዛኮ ዛጉዋጉዲ ቱርጫና ቱኪ፡- «ሂንዳ ኔኤኒ ያኦሲ ማሊሢ ኬኤዛያታቴ ኔና ያኦኒ ዲሉቶዋ ዔሬ» ጌዒ ጌዒ ዔያታ ዒዛ ኩቹ ሙሊ ዲሌኔ። ሃንጎ ዲሮ ጋሮ ካፓ ዓሳ ሃሣ ዒዛ ባዒ ባዒ ዔኪ ዓአዳኔ።

ጰደርሴኮ ዩሱሴ ታኣኒ ዔሩዋሴ ጌይፆ
(ማቴ. 26:69-75፤ ሉቃ. 22:56-62፤ ዮሃ. 18:15-18፤25-27)

66 ጳጳሮችን ቁኔታ ሲያ ዑጥረው ማክሮስ ደኑሎ ዲሮ ጋራ ዓላንቴ ቁኔታ ሲያ ዑጥረውም ዓይህንቴ ማዳ ፔቴ ወዲሮ ናይሰኬና ሙካዎ።

67 ጳጳሮችን ዲኒካ ታሚ ካሸታንቴ ዳንቂ ኮሺ ዛጋዎ፡- «ኔኤኒያ ናዚሬቶ ዓህ ዩሱሴና ዋላ ዓኣያተ» ጌዔኔ።

68 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ኔኤኒ ጋዓ ባካ ታኣም ዔርቱዋሴ» ጌዔኔ። ዩማ ዲዚ ጌዔ ካሮ ባንህ ከኤሰካኣና ከይዳ ቂኢቄኔ።

69 ወዲሮ ናዔላ ጳጳሮችን ዛጋዎ ዲኒካ ዔቂ ዓኣ ዓሰም፡- «ሃይያ ዔያቶ ባኣካ ዓኣያኸ» ጌዔ ለሚ ከኤዚህሂ ዓርቄኔ።

70 ዲዚ ጋዓንቴ ሃሃ ገንሃ «ታ ዲዛ ዔሩዋሴ» ጌዔኔ።

ዳካ ናጋጉዲ ጋዓዎ ዲኒካ ዔቂ ዓኣ ዓሳ ጳጳሮችን ኮራ፡- «ኔኤኒ ጌለላ ዓሲታሂሮ ጎኔ ኔ ዔያቶ ባኣካ ዓኣያኸ» ጌዔኔ።

71 ዲዚ ጋዓንቴ፡- «ዒንህ ዩያ ጋዓ ዓህ ታኣኒ ዔሩዋሴ፤ ታና ባይዘም» ጌዔ ፔና ጋዳንቂ ጫኣቂሂ ዓርቄኔ።

72 ዩማጋ ኔጉዋዎ ከይዳ ለሚሃ ቂኢቃዛ ጳጳሮችን፡- «ከይዳ ለሚ ቂኢቁዋንቴ ሃይህ ማይንቴ ኔኤኒ ታና <ዔሩዋሴ> ጋዓንዳኔ» ጌዔ ዩሱሴ ከኤዜ ቃኣላ ጳቃዛ ዒናጋ ዎዩ ዩኤከኔ።

15

ዩሱሴኮ ጲላዎሴ ቤርቶ ሺኢኪዎ

(ማቴ. 27:1-2፤ 11-14፤ ሉቃ. 23:1-5፤ ዮሃ. 18:28-38)

1 ጉቴ ዋንፃ ቤዘና ቁኔታ ሱኡጋ ጨዋንታ ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓሰንታ ሃሃ ዓይሁዶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎንታ ዋላ ካኣሚ ዘርቴሰካጋ ዩሱሴ ዔያታ ቱኪ ዔኪ ጲላዎሴም ዓኣህ ዒንጌኔ።

2 ጲላዎሴ ዩሱሴ ኮራ፡- «ኔኤኒ ዓይሁዶኮ ካኣቲዳ?» ጌዔ ዎኦጮኔ።

ዲዚ፡- «ኔኤኒ ጌዔህ ጉዳያኸ» ጌዔኔ።

3 ቁኔታ ሱኡጋ ጋዓንቴ «ሚርጌ ዳሰ ዓኣኔ» ጌዔ ጋይዲ ጋይዲ ከኤዛኔ።

4 ዩያሮ ጲላዎሴ፡- «ዋኣዒ ባኣዚ ዔያታ ከኤዛቴያ ሂንዳ ኮሺ ዛገ፤ ኔኤኒ ፔቴታዎ ማሂ ከኤዛ ባኣዚ ማሊ ባኣዳዳ?» ጌዔ ለሚ ዎኦጮኔ።

5 ጲላዎሴ «ሃያጉዴ ዓሲ» ጌዔ ዲቃቲ ማላንዳያ ሄላንዳኣና ዩሱሴ ሃሃ ፔቴ ባኣዚ ማሂ ከኤዚባኣሴ።

ዩሱስ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቴህ

(ማጥ. 27:15-26፤ ሉቃ. 23:13-25፤ ዮሃ. 18:39-40፤ 19:1-

16)

6 ጲላጾሴ ሌዓ ሌዓ ዓይሁደኮ ዑሣ ዓኣዲያ ማሊ ቦንቾ ዋደና ዓሳ ቡሊንቶንጎ ጌዒ ያኦጩ ዓሲ ፔቴ ሌሊ ቱኡዞ ዓሶይዳፓ ቡሊያኬ።

7 ዒማና ዑራ ዔቁሲ ዓሲ ዋዴ ዓሲና ዓይህንቲ ዒፃ ዓሲ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌያ ዓኣኔ፤ ዩኖ ዓሶይዳፓ ፔቴህ ባርባኔ ጎዖስኬያኬ።

8 ዓሳ ጲላጾሴ ኮራ ሙካጎ ዋንዴ ዔያቶኮ ሌዓ ዔርቴ ጎይያ ቱኡዞ ዓሶም ማዲንታንዳጉዲ ያኦጩ።

9 ዒዚያ ዔያቶ ኮራ፡- «ዓይሁደ ካኣቲ ታኣኒ ዒንህም ቡላንዳጉዲ ዒንህ ኮዓ?» ጌዒ ያኦጩ።

10 ዩያ ዒ ጌዔህ ቁኤሶኮ ሱኡጋ ዩሱስ ዓኣህ ዒንጌህ ቁኢሩምና ማዔህ ዔራያታህሮኬ።

11 ቁኤሶኮ ሱኡጋ ጋዓንቲ ዓሳ ጲላጾሴ ኮራ፡- «ባርባኔ ኑም ቡሊንቶንጎ፤ ዩሱስ ቡሊንቶፓ» ጋዓንዳጉዲ ዓሶ ዓይህኔ።

12 ጲላጾሴያ፡- «ሂዴቶ ሃያ ዓይሁደ ካኣቲ ዒንህ ጋዓህ ታኣኒ ዋደንዳይ?» ጌዒ ዓሶ ላሚ ያኦጩ።

13 ዔያታ፡- «ዒዛ ሱሱፃ!»* ጌዒ ጌዒ ገንሣ ዒላቴ።

14 ጲላጾሴ ዓሶ ኮራ፡- «ዒዚ ፑርቲሴ ባካ ዓይጎዳይ?» ጌዔ። ዔያታ ጋዓንቲ፡- «ዒዛ ሱሱፃ! ሱሱፃ!» ጌዒ ሃቺም ዒላቴ።

15 ጲላጾሴ ዓሶ ዋዛሳኒ ባርባኔ ቡላጎ ዩሱስ ዓሶና ጳርቁሲ ሱፃንዳጉዲ ዓኣህ ዒንጌኔ።

ፖኦሊሳ ዩሱስ ቦሃ ዓማሊ ሺሬህ

(ማጥ. 27:27-31፤ ዮሃ. 19:2-3)

16 ፖኦሊሳ ዩሱስ ዔኪ ዓጮ ዋይህ ጲላጾሴ ማኣሪ ዓኣዲ ማርሾ ጋር ጌልዛጎ ዓቲ ሜሌ ፖኦሊሶዋ ቢያ ዔኤሌኔ፤

17 ዒማና ዲንኪ ዘቁያደሲ ዓፒላ ዔያታ ዒዛ ማይሲ ሃሃ ካኣቶኮ ቶኦካ ዓጎያ ዓክሊሌ ጎዖ ባኮ ማሊሲ ዓንጊህ ጉኡሪ ማሂ ቶኦካ ዓጊጋፓ፡-

18 «ዓይሁደ ካኣቲዮ! ኮሺ ኔኤም ማዖንጎ» ጌዒ ጌዒ ቦሃ።

19 ዋኦሺጉዴ ሚህናኣ ቶኦካ ዒዛኮ ጳርቁ ጳርቁ ጩቺያ ዑፃ ዒዛኮ ጩቲ ጩቲ ሃሃ ዒዛኮ ቤርታ ጎኔ ጉምዓታያ ማሊ ጌሺህ ጉምዓቶ ጉምዓቲ ጉምዓቲ ዚጌ።

* 15:13 ሱሱፃ፡- ጋዓዛ ሱያህ ሱሲና ሆላቴዋንቴ ፑርቲሴ ዓሲ ሱያ ሚህዳ ላምዖ ኩጮና ቶኮና ሚሰማሪና ጳርቁኬ።

20 ይያይዱ ዲዛ ዔያታ ቦሃ ሺሬሰካፓ ዲንኮ ዘቂ ዓፒሎ ዲዛ ዑፃፓ ኬሰ ዲዛኮ ቤርታ ማእፆ ዓፒሎ ማይሲ ሱፃኒ ዔኪ ዓኣዳኔ።

ዩሱሴ ሱፃንቴሢ
(ማቴ. 27:32-44፤ ሉቃ. 23:26-43፤ ዮሃ. 19:17-27)

21 ዔያታ ዓኣዳ ጎይሣ ዓኣፆ ቁሬና ጎፆ ዓጨ ዓሲ ማዔያ ዲሰኪንዲሬና ኔፖሴ ጎፆሰኬንሢኮ ዓዶ ሲሞኦኔ ጎፆሢ ካታሞኮ ዙላፓ ካታሞ ጌላንቴ ካኣማፆ ዩሱሴ ሱፃንታንዳ ፑርቲሴ ዓሶ ሱፆ ሚፆ ዓሢ ዋልቁና ኬዲሴኔ።

22 ዩካፓ ዩሱሴ ዔያታ «ቶኦኪ ሜጌሢ» ጌይንታ፥ ጎልጎታ ጎፆ ቤዘ ዔኪ ዓኣዳኔ።

23 ዲኦካ ዲዚ ሄሌሰካፓ ፔቴ ካርቤ ጎፆ ጫንቺ ባኣዚና ሲኢሬንቴ ዑሺ ዋይኔፓ ኮሾናፆ ዑሽካንዳጉዲ ዔያታ ዲንጋዛ ዲዚ ዑሽካባኣሴ።

24 ዩካፓ ዔያታ ዲዛ ሱፃፆ ዓፒሎ ዲዛኮ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚ ዋለም ዓጊ ፓቂንቲ ዔኬኔ።

25 ዩሱሴ ዔያታ ሱፃ ዋዳ ጉቶኮ ሶኦፓ ዋዴ ማዓኣናኬ።

26 ዩሱሴኮ ዳቢንቶ ዔርዛንዳጉዲ «ዓይሁዴ ካኣቲ» ጌይንቲ ፃኣፒንቴ ባኣዚ ፑርቲሴ ዓሶ ሱፆ ሚፆ ዑፃ ዓኣኔ።

27 ዲማና ላምፆ ሱላ ዩሱሴና ዋላ ዔኪ ሙኪ ፔቴሢ ዩሱሴኮ ሚዛቆ ዛላ፥ ፔቴሢ ሻውሎ ዛላ ሱፃኔ። [

28 ያዒ ማዒፆና «ዋይዘ ዲፃ ዓሶና ዋላ ፓይዲንቴኔ» ጌይንቲ ቤርታ ኬኤዘና ፆኦሲ ማሊፃ ኩሜኔ።]†

29 ኮይሌና ዓኣዳ ዓጎ ቶኦኮ ቦሃሢና ዓጊሢ ዓጊሢ፡- «ዓኣህ! ኔኤኒ ጌኤዦ ማኣር ሻሂ ሃይሦ ኬሊዳ ማዣሦ!

30 ሂንዳ ሃሢ ፑርቲሴ ዓሶ ሱፆ ሚፆፓ ኬዲ ኔና ዳቂሼ!» ጌዔኔ።

31 ዩያጉዲ ሃሢ ቁኤሶኮ ሱኡጎና ሙሴ ዔርዜ ዋጎ ዔርዛ ዓጎ ዋሊ ኮራ፡- «ሜሌ ዓሶ ዲ ዳቂሼኔ፤ ፔና ጋዓንቴ ዳቂሻኒ ዳንዳዑሞሴ።

32 ዲዚ ጎኔ ሜሲሄ፥ ዲሰራዔኤሌ ካኣቲታቶ ሂንዳ ሃሢ ዲዛ ሱፆና ሚፆፓ ኬደንጎ፤ ኦኡኒ ዛጊጋፓ ጉሙርቆም!» ሂዚ ጌዒ ጌዒ ዲዛ ቦሃኣና ዩፍ ጎይፆ ዲዛና ዋላ ሱፃንቴ ሱላ ማዔ ዓጎኣ ዲዛ ቦሃ ቦሃ ጫሽኬኔ።

15:21 ሮሜ 16:13። 15:24 ዓይኑ. 22:18። † 15:28 ፔቴ ፔቴ ማፃኣፖይዳ ፓይ. 28ይዳ ዓኣ ቃኣላ ፃኣፒንታኔ፤ ዩና ቃኣላ ሉቃ. 22:37 ጊዳ ዓኣዘ ማላኔ። 15:28 ዓሲ. 53:12። 15:29 ዓይኑ. 22:7፤ 109:25፤ ማር. 14:58፤ ዮሃ. 2:19።

ዩሱሴኮ ሃይቂዎ

(ማቴ. 27:45-56፤ ሉቃ. 23:44-49፤ ዮሃ. 19:28-30)

33 ዲማና ሮኦሮኮ ዓባ ሳዛ ማዕማፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ማሢ ደንቦልሳ ዎዴ ሄላንዳኣና ሳዓ ቢያ ዲሜኔ።

34 ማሢ ደንቦልሳ ዎዴ ማዓዛ ዩሱሴ፡- «ዔሎሄ! ዔሎሄ! ለማሳባቂታኒ!» ጌዒ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ። ዩናኮ ቡሊዎ፡- «ዎኦሲዮ! ዎኦሲዮ! ኔኤኒ ታና ዓይጎሮ ሃሼይ?» ጌይሢኬ።

35 ዒኢካ ዔቂ ዓኣ ዓሶይዳፓ ፔቴ ፔቴ ዓሳ ዒዛኮ ዒላቶ ዎይዛዎ፡- «ሃይሾ ዒዚ ዔኤሊያሴ ዔኤላኔ!» ጌዔኔ።

36 ዔያቶይዳፓ ፔቴሰኬይ ጳሽኪ ዴንዲ ዎይኔይዳፓ ኮሾና ሶልኪ ኮሽኩዎ ዑሺዳ ዓፒላ ቱርጫጉዴ ባኣዚ ዓጊ ዎኦሺ ማሢና ዩሱሴ ዑሽካንዳጉዲ ዒንጋዎ፡- «ጫክ ዔኤሊያሴ ሂንዳ ሙኪ ዒዛ ኬሣቴ ኦኤኒ ዛጎሞ» ጌዔኔ።

37 ዩካፓ ሃሣ ዩሱሴ ዴኤፒ ዑኡሲና ዒላቴኔ፤ ሹምፓሢያ ዒዛኮ ዲዕኔ።

38 ዲማና ጌኤዦ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ዲማሲሢ ማሂ ጎኑቢ ጌሦና ዓፒላ ሎፓ ሉ ሄላንዳኣና ዳርዒ ላምዎ ፓቂንቴኔ።

39 ፑርቲሴ ዓሶ ሱዎ ማዎኮ ቤርቶ ዛላ ዔቂ ዓኣ፡ ፔቴ ፖኦሊሶ ዓይሣሰኬይ ዩሱሴ ዩያይዲ ዒላቴ ሃይቂሢ ዛጋዎ፡- «ሃይ ዓሢ ጎኔና ዎኦሲ ናይታዎኬ» ጌዔኔ።

ጎልጎታ ጎዎ ቤዛ ዓኣ ላኣሎንሢ

(ማቴ. 27:55-56፤ ዮሃ. 19:25-27)

40 ዲማና ሃኬ ዔቂ ዛጋ ፔቴ ፔቴ ላኣሊ ዓኣኔ። ዩያቶይዳፓ ማግዴላ ዓጮ ማይራማ፡ ዳኮ ያይቆኦቤና ዮሳ ጎዎዘንሢኮ ዒንዶ ማይራሞ ጌይንታዘንታ ሴሎሜ ጎዎዘንታ ቢያ ዓኣኔ።

41 ዩሱሴ ጌሊላ ዓጮይዳ ዓኣ ዎዶና ዔያታ ዒዛኮ ገንዎ ሃንታዎ ሃሣ ዒዛ ማኣዳያኬ። ዔያቶጉዴያ ዩሱሴና ዎላ ዩሩሳላሜ ሙኬ ማርጌ ሜሌ ላኣሊ ዓኣኔ።

ዩሱሴ ዲኡኪንቴሢ

(ማቴ. 27:57-61፤ ሉቃ. 23:50-56፤ ዮሃ. 19:38-42)

42 ሳዓ ዓሜያታሢሮ ዓይሁዶኮ ሃውሾ ኬላ ዑኬም ዓሶኮ ገኢገንቲ ገኢገንቶያ ማዔኔ፤

43 ዲማና ዓይሁዶ ዓሶኮ ቡኪንቶ ቤዘ ሱኡጎይዳፓ ፔቴ ዮሴፔ ጌይንታዎ ቦንቺንታ ዓሲ ዓርማቴያሴ ጎዎ ዓጪዳፓ ሙኬኔ። ዒዚያ

15:34 ዓይኑ. 22:1። 15:36 ዓይኑ. 69:21። 15:38 ከሲ. ማፃ 26:31-33።
15:41 ሉቃ. 8:2-3።

ያሰሰኩ ካላቱም ዋዛና ካፓ ዓሰኬ። ዒዚ ዒጊጩዎን ጳላያሴ ቤርቶ ሙኪ ዩሱሴኮ ሌዘ ዒንጋንዳጉዲ ሺኢቄኔ።

44 ጳላያሴያ፡- «ዎይቲ ዩያይዲ ዑኩና ዒ ሃይቄይ» ጌዒ ዲቃቲ ማላን ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ፔ ሰንሢ ዔኤሊ፡- «ጎኔ ዒዚ ሃይቄንቲ ናጊያ?» ጌዒ ያኦጩኔ።

45 ዩሱሴኮ ሃይቄን ፖኦሊሶ ዓይሣሢ ኮራፓ ዋይዛን ዮሴፔ ሌዘ ዔካንዳጉዲ ዒ ዓይሣኔ።

46 ዮሴፔ ዓቢ ኮይዘንታንዳ ዓፒላ ሻንቃን ዩሱሴኮ ሌዘ ፑርቲሴ ዓሶ ሱያ ማግፓ ከሢ ሱኡዲ፣ ሹጮ ዶዶ ጳሊ ቦኦኪ ኮሾና ቆኦፖይዳ ዲኡከሰካፓ ዴኤፒ ሹቲ ኮላሲ ዲኡፖ ዔቶ ካር ዎዴኔ።

47 ማግደላ ዓጮ ማይራሞና ዮሳ ዒንዶ ማይራሞና ዩሱሴ ዓሳ ዎካ ዲኡከቴያ ዛጌኔ።

16

ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቄሢ

(ማቴ. 28:1-8፤ ሉቃ. 24:1-12፤ ዮሃ. 20:1-10)

1 ዓይሁዶኮ ሃውሾ ከላ ጋፔሰካፓ ማግደላ ዓጮ ማይራማ፡ ያይቆኦቤ ዒንዳ ማይራማ፡ ሴሎማንታ ዎላ ዩሱሴኮ ሌዘ ቲሽካኒ ሳውቃ ቲሺ ሻንቄኔ፤

2 ወዴ ጉቲ ዓባ ያዎርቃኦና ዲኡፖ ዔቶ ቤዘ ዔያታ ዓኣዴኔ።

3 ዔያታ ዎላ ኮራ፡- «ሹጫሢ ዲኡፖ ዔቶ ካራፓ ያኦኒ ኦሞ ኮላሲ ሺኢሻንዳይ?» ጌዒ ዎላ ጌሰቲ ጌሰቲ ዓኣዴኔ።

4 ዔያቶ ዩያ ጌይሴሢ ዲኡፖ ዔቶ ካር ዎዶና ሹጫሢ ኮሺ ዴኤፒታሢርኬ። ዩካፓ ዔያታ ዴግ ጌዒ ዛጋን ሹጫሢ ኮላዲ ዓኣንቲ ዴንቄኔ።

5 ዲኡፖ ዔቶ ዔያታ ጌላዛ ቦኦሬ ያዶሲ ዓፒላ ማኣዔ ዴጌ ማዘቆ ዛላ ዴዒ ዓኣንቲ ዴንቃን ዲቃቲኔ።

6 ዒዚ ጋዓንቲ ዔያቶም ሃዚ ጌዔኔ፡- «ዶዶዎቲ፡ ዲቃቲፖቲ፤ ዒንሢ ኮዓሢ ሱዳንቲ ናዚሬቶ ዩሱሴ ማዔሢ ታኣኒ ዔራሬ፤ ዒዚ ዔቄኔ፡ ሃይካ ባኣሴ፤ ዴኡከንቲ ቤዘ ሃይሾ ሃኣዛጉዎቲ፤

7 ሃሢ ዓኣዲጋፓ ጳዒርሴንታ ሃንጎ ዒዛኮ ጊንያ ሃንታ ናኣቶንታም ሃያኮ ቤርታ ዒዚ ዒንሢም ከኤዜሢፖዲ ጌሊላ ዒንሢ ቢሪ ዓኣዳንዳኔ፤ ዒኢካ ዒዛ ዒንሢ ዛጋንዳኔ ጌዒ ከኤዙዎቲ» ጌዔኔ።

16:7 ማቴ. 26:32፤ ማር. 14:28።

8 ለአሎንሢያ ባረቹሞና ጎጋይቂ ጎጋይቂ ዱኡፖ ዔታፓ ኬሰኪ ጳሽኬኔ፤ ዔያታ ኮሺ ባረጊጨያታሢሮ ፔቴታፖ ፖኦማኦ ኬኤዚባኦሎ።
*

ዩሱሴ ማግዳላ ዓጮ ማይራሞሞ ጴዳሢ
(ማቴ. 28:9-10፤ ዮሃ. 20:11-18)

[
9 ዩሱሴ ጧዴ ጉቴ ሃይባፓ ዔቁሰካፓ ቤርታዲ ላንካይ ፑርታ ዓያና ባዚ ኬሴ ማግዳላ ዓጮ ማይራሞሞ ጴዳኔ፤ †

10 ባዚኦ ዴንዲ ፖዩሢና ዩኤፐናይዳ ዓኣ ባዚኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣቶሞ ኬኤዚኔ፤

11 ባዚ ዔያቶሞ፡- «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂ ሃሢ ሳዘና ዓኣንቴ ታኣኒ ታ ዓኣፐና ዘጌኔ» ጌባ ኬኤዛዛ፤ ዔያታ ጋዓንቴ ባዚሰ ጎኔኬ ጌይ ጉሙርቂባኦሎ።

ዩሱሴ ባዚኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣቶይዳፓ ላሞፖንሢሞ ጴዳሢ
(ሉቃ. 24:13-35)

12 ዩካፓ ሃሢ ላሚ ካታማፓ ዙሎ ዓኣዳያ ላሞፖ ባዚኮ ጊንፖ ሃንታሰከንሢሞ ዩሱሴ ዱማ ጎይሢና ጴዳኔ።

13 ዔያታ ሃሢ ዴንዲ ዓቴ ዩሱሴኮ ጊንፖ ሃንታ ናኣቶሞ ኬኤዛዛ፤ ጊንፖ ሃንታ ናኣታ ጋዓንቴ ዩንሢሲያ ጉሙርቂባኦሎ።

ዩሱሴ ታጳ ፔቴ ባዚኮ ዳኪንቴዘንሢሞ ጴዳሢ
(ማቴ. 28:16-20፤ ሉቃ. 24:36-49፤ ዮሃ. 20:19-23፤ ዳኪ. ማዶ 1:6-8)

14 ዩካፓ ታጳ ፔቴዘንሢሞ ካሢ ሺኢሺ ዴባ ሙዓንቴ ዩሱሴ ዔያቶሞ ጴዳፖ ዔያቶኮ ጉሙርቂፖ ዓቴፖና ሃሢ «ዩሱሴ ሃይባፓ ዔቂ ሳዘና ዓኣንቴ ኦኡኒ ኦ ዓኣፐና ዘጌኔ» ጌባ ዔያቶሞ ኬኤዚ ዓሶኮ ሃይሶ ዔከባኣሢሮ ባናኣ ዔያቶኮ ባዲ ዶዴሢሮ ዔያቶ ቦሃኔ።

15 ሂዚያ ዔያቶሞ ጌዔኔ፡- «ዓጮ ቢያ ዴንዱሞቴ፤ ዓሶ ቢያሢሞ ሃያ ኮዥ ሃይሶ ዔርዘሞቴ።

* 16:8 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ ማፃኣፖኮ ፓይ. 8ይዳ ሂዚ ጋዓ ቃኣላ ዓኣኔ፡- «ለአሎንሢ ጴጳሮሴና ላንጎሢና ኮይላ ዓኣዲ ከኢታንቻሢ ኬኤዚ ባኮ ቢያ ዔያቶሞ ኬኤዚ፤ ዩካፓ ዩሱሴ ፔኤር ናንጎና ዳቂንታ ማዔ፡ ላኣሚንቴሞ ኮዥ ሃይሶ ዓሶኮ ኬዛፓ ዴንዲ ጌሎ ሄለንዳኣና ባዚኮ ጊንፖ ሃንታዘንሢሞ ዘሎና ዳኪኔ።» † 16:9 ፔቴ ፔቴ ሚናኣ፡ ጉሙርቂንታ ማፃኣፓ ፓይ. 9-20 ዓኣ ፓይዶ ቃሱሞሴ። 16:15 ዳኪ. ማዶ 1:8።

16 ጉሙርቂ ጎናሲ ኪሪሰቶስ ዔኬሢና ዋኣሢና ማሰቴሢ ዲቃንዳኔ፤ ኪሪሰቶስ ጉሙርቂ ጎናሲ ዔኩዋኣሢ ጋዓንቴ ፑርታና ዋጊንታንዳኔ።

17 ታና ጉሙርቂ ጎናሲ ዔካዞንሢም ቢያ ሃንሢ ዲቃሢ ማደንሢ ማደንዳ ቢታንቶ ዒንጊንታንዳኔ፤ ታ ሱንፆና ፑርቶ ዓያኖ ዔያታ ኬሳንዳኔ፤ ዓኪ ሙኡቸና ጌሰታንዳኔ፤

18 ሸኦገፍ ዔያታ ኩቻ ዓርቄቶዋ ሃሢ ዓሲም ዶርዖ ማዒ ዋደ ባኣዚታዖ ዔያታ ዑሽኬቶ ዔያቶም ዶርዖ ማዓዓኬ፤ ኩጮ ዔያታ ሃርጊንቴ ዓሶ ዑፃ ጌሃዛ ሃርጊንቴ ዓሳ ዲቃንዳኔ።»

ዩሱሴኮ ጫሪንጮ ዓኣዲዖ
(ሉቃ. 24:50-53፤ ዳኪ. ማደ 1:9-11)

19 ጎዳ ዩሱሴ ዩያ ቢያ ኬኤዜሢኮ ጊንፃፓ ጫሪንጮ ዓኣዲ ዖኦሲኮዋ ሚዛቆ ዛላ ዴዔኔ፤

20 ዩሱሴኮ ጊንፃ ሃንታ ናኣታ ቢያ ቤዛ ዓኣዲ ዓኣዲ ዔርዜኔ፤ ጎዳሢያ ዔያቶና ዋላ ማዴኔ። ዲቃሢ ማደ ማደንዳጉዲ ቢታንቶ ዔያቶም ዒንጊ ዔርዚያዋ ዔያቶኮ ዒ ዶዲሸኔ።]

16:19 ዳኪ. ማደ 1:9-11።

ጌኤዢ ማጻሕፍት
The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,
using Ethiopic script

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

ጌኤዢ ማጻሕፍት

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929